

KALLELSE/UNDERRÄTTELSE

Grund- och förskolenämnden

Plats och tid   Brandbergsskolan
                     Onsdag 2017-05-24, kl. 16.00

Justeringens   Utbildningsförvaltningen 2017-05-07
plats och tid

Maria Fägersten (S)
Ordförande

Tina Wallström Bernhav
Sekreterare

Föredragningslista

	Ärende	Sida
84	Mötets öppnande	3
85	Val av justerare	4
86	Aktuellt från förvaltningen.....	5
87	Medborgarförslag: Våra poliser ska få äta gratis luncher på kommunens skolor.....	6
88	Delårsrapport 1	8
89	Patientsäkerhetsberättelse för elevhälsans medicinska och psykologiska insats samt kvalitetsberättelse för elevhälsans psykologiska insatser och kvalitetsberättelse för elevhälsans medicinska insatser.....	12
90	Motion från Mattias Bernhardsson (RS) om sommarkollo för barn och unga i Haninge.....	14
91	Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld.....	15
92	Hantering av överskott enligt beslut i kommunfullmäktige	18
93	Motion från Tobias Hammarberg (L) om inför aktivt val av skola.....	20
94	Motion från Sara Sixten (M) om obligatoriskt skolval i Haninge.....	23
95	Meddelanden	25
96	Delegationsbeslut.....	27

84 Mötets öppnande

---

85 Val av justerare

---

86 Aktuellt från förvaltningen

Haninge skolenkät

Lena Lihammar Bergill

Nulägesbeskrivning strategi elevhälsa

Patrik Lönn

Försöksverksamhet med betyg från årskurs 4

Mats Öhlin

Förslag till beslut

1. Rapporterna godkänns.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Utan eget ställningstagande.

Expedieras: Akt

Dnr GFN 2017/90

87 Medborgarförslag: Våra poliser ska få äta gratis luncher på kommunens skolor

Sammanfattning

Ett medborgarförslag om att poliser ska få äta gratis lunch på alla kommunens skolor har inkommit till grund- och förskolenämnden. Syftet med förslaget är att polisen skulle etablera kontakter med kommunens ungdomar och kanske förebygga att ungdomar hamnar på fel väg och att i tid upptäcka barn/ungdomar som far illa.

Förvaltningens synpunkter

Det är positivt med ett samarbete mellan skolan och polismyndigheten. I det fall det finns möjligheter till att utveckla samarbetet bör det göras. För närvarande sker ett samarbete genom UNGSAM där grundskolan, gymnasieskolan, polisen, socialförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen ingår.

När det gäller vuxennärvaro under luncher tillämpar kommunen pedagogisk måltid för personal i skolan, vilket innebär att personalen deltar vid lunchen. Vidare finns det möjlighet för personer som är 65 år eller äldre att äta lunch på fyra av kommunens grundskolor och på gymnasieskolan. Det kan ske mellan fastställda tider och efter erläggande av lunchkupong som kan köpas i häften om tio för 460 kronor. Denna möjlighet infördes på skolor som anmält intresse och respektive kökschef har i uppgift att exkludera externa matgäster om måltidsproduktionen eller antalet sittplatser riskerar att inte räcka till skolans elever.

Till skillnad från deltagande av skolans personal och personer över 65 år vid skolmåltider kan konstateras att många olika perspektiv gör sig gällande när det är frågan om polisers möjlighet till fria måltider på kommunens skolor.

Ur ett juridiskt perspektiv innebär förhållandet att måltiden skulle vara gratis och att deltagandet kan ske med viss kontinuitet, att lösningen får anses ligga i en gråzon för mutbrott (10 kap. 5a och 5b § brottsbalken, 1962:700) och kommuners kompetens (2 kap. kommunallagen, 1991:900).

Ut ett praktiskt perspektiv innebär förhållandet att luncherna riktas till en obestämd krets av poliser att kommunen kan komma att driva en typ av restaurangverksamhet för poliser när det primära syftet är att tillhandahålla lunch för elever.

För ett gott resultat av polisens deltagande i skolverksamhet bör det ske strukturerat och anpassat till enskilda skolors förutsättningar där den polisiära närvaron sätts i ett sammanhang med pedagogisk anknytning, något som är särskilt viktigt med tanke på polisens uppdrag. Det är rektorn på respektive skola som ska bedöma vad som är lämpliga former för samarbete. Det är därför viktigt att det är rektorn som bestämmer hur samarbetet ska ske och att polismyndigheten ställer sig positivt till ett sådant samarbete.

Mot ovanstående bakgrund kan konstateras att kännedom saknas om polismyndighetens ställningstagande till att delta vid fria luncher i skolan, att det finns en problematik av juridisk och praktisk karaktär samt att varje rektor måste få bestämma hur samarbetet med polisen ska ske. Förslaget om att låta poliser äta gratis lunch på kommunens skolor bör därför inte bifallas. En lösning skulle kunna vara att grund- och förskolenämnden utreder en likande lösning med luncher som idag finns för personer över 65 år om det finns ett intresse från polismyndigheten.

Underlag för beslut

- Medborgarförslaget: Våra poliser ska få äta gratis luncher på kommunens skolor, Dnr KS 2017/100.

Förslag till beslut

1. Medborgarförslaget avslås.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Enligt förvaltningens förslag.

Expediteras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Dnr GFN 2017/129

88 Delårsrapport 1

Sammanfattning

De tre områden som utbildningsförvaltningen prioriterar i sin förbättringsplan 2017 är höjd kunskapsnivå och ökad likvärdighet, systematiskt kvalitetsarbete (SKA) och systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM).

I Haninge definierar vi begreppet likvärdighet, som att den består av de tre komponenter lika tillgång till och lika kvalitet på utbildningen samt kompensation för ogynnsamma förhållanden. I syfte att nå likvärdighet arbetar alla förskolor och skolor utifrån sina egna framtagna planer med prioriterade förbättringsområden. Det kan gälla såväl organisation och ledarskap som pedagogisk utveckling.

Skolorna visar ett framgångsrikt arbete med att öka flexibiliteten i sin organisation och att utveckla undervisningen så att elevernas resultat förbättras. En väg att nå framgång är tidiga och täta resultatuppföljningar så att elevernas resultat kan prognosticeras. En central del av resultatuppföljningen är arbetet med kluster. Detta arbete beskrivs nedan i delårsrapporten under punkt 4.3. Verktyg, som redan tidigare används i för resultatuppföljning exempelvis RTR - Rapport till rektor ett centralt uppföljningsverktyg för höjd kunskapsnivå och ökad likvärdighet. I grundskolechefens regelbundna kvalitetsdialoger med rektorer har bl a kunskapsresultaten en central del. Nätverk, som leds av våra lektorer, verkar för ökad samverkan mellan enheterna för att stärka likvärdigheten gällande bedömning och betygsättning.

Att sätta undervisningen i fokus och ha en bred repertoar av arbetssätt är en framgångsfaktor för att höja kunskapsnivå hos våra elever. Alla arbetssätt fungerar i någon situation. Men det finns inte ett arbetssätt som fungerar i alla situationer. Lärare ska använda arbetssätt som fungerar för både lärare och elever. Det visar sig i elevernas resultat vilket arbetssätt som fungerar.

För att nå hög kunskapsnivå måste flera faktorer förutom undervisningens kvalitet samspela. Barn och elever ska känna sig trygga, uppleva arbetsro/studiero på lektionerna, ha inflytande och

känna delaktighet i verksamhetens vardag. Enheterna lyfter fram goda exempel på insatser och åtgärder, som de delger varandra.

Grundskolan har tillsammans med central stödavdelning, under ett par år, arbetat med att implementera samtalsmetoden Collaborative & Proactive Solutions (CPS) i Haninges grundskolor. CPS är ett sätt att arbeta med elever som på olika sätt har svårt att möta en del av de förväntningar som skolvardagen ställer på dem. Sedan i slutet av 2016 så har implementeringsarbetet intensifieras. Alla grundskolor arbetar idag med CPS, men efter studiebesök till USA (på skolor som under längre tid arbetat med CPS), så har de enheter som medverkade på resan kommit längre i sitt implementeringsarbete. Haninge kommun är idag den kommun i Sverige, som kommit längst i sitt arbete med CPS. Vi har idag ett nära samarbete med Ålborgs kommun i Danmark och med Ekerö kommun. Dessa kommuner var i mars i Haninge på studiebesök, dels så besöktes enskilda enheter och dels så träffade man centrala personer på utbildningsförvaltningen som arbetar med CPS.

ICDP, International child development program, är ett sätt att arbeta med samspelet mellan barn och pedagoger för att bygga positiva relationer och fördjupa det professionella samspelet. Två av Haninge kommuns skolpsykologer utbildar sig nu för att kunna utbilda utbildare i kommunens förskolor så att alla pedagoger i Haninge får en grundläggande utbildning i ICDP. Syftet är att fördjupa arbetet med läroplanens område normer och värden, praktisera barnkonventionen, fördjupa arbetssätten kring barn i behov av särskilt stöd samt fördjupa arbetet med de värdeord förskolorna valt för det gemensamma projektet Bygga drömvärlden. Vendelsömalms förskoleområde har med framgång arbetat med ICDP tillsammans med skolpsykologerna i ett pilotprojekt.

Inom Central stödavdelning pågår ett arbete med att ta fram en praktisk strategi för elevhälsan. Planering pågår för kompetensutvecklingsinsats under höstterminen kring psykisk ohälsa.

Haninge har varit värd för den internationella skolforskningskonferensen ResearchED. Lärare, skolledare, politiker och andra intresserade hade möjligheten att ta del av den

senaste forskningen på skolans område från framstående forskare och praktiker från Sverige och åtta andra länder.

Skolinspektionen har påbörjat den regelbundna tillsynen av grundskolan och särskolan. Sju utvalda grundskolor samt särskolorna i kommunen kommer att besökas. Inspektionen beräknas vara helt genomförd hösten 2017.

Hela kommunen arbetar nu med att gå in i en ny fas av digitalisering. Skolverket har tagit fram nationella strategier för skolans digitalisering och utbildningsförvaltningen har tagit fram ställningstaganden kring digitalisering i förskolan och skolan. Ett utredningsdirektiv ska tas fram under våren för uppdraget att arbeta fram en strategi för digitalisering i skolan och förskola.

Under hösten 2017 kommer en världsutställning från Reggio Emilia som heter Bordercrossing. Utställningen handlar om hur barn i Reggio Emilia jobbat med frågor kring det digitala och det analoga och hur dessa kan samspela med varandra. I anknytning till utställningen kommer det att byggas upp en stadsateljé med fokus på utforskande genom digitala verktyg. När utställningen försvinner kommer stadsateljén att bli kvar i Haninge. Tanken och syftet med både utställningen och stadsateljén är dels att ge inspiration och kompetensutveckling till alla Haninge kommuns pedagoger inom både förskolan och skolan, dels att uppmärksamma Haninge och stärka varumärket både för förskolan, skolan och kommunen i stort. Det kommer förhoppningsvis leda till att Haninge uppfattas som en attraktiv kommun att arbeta och verka i.

Efterfrågan på förskoleplatser är stor. I Vega planeras en rad nya förskolor under kommande åren. I väntan på detta utökas platserna på förskolan Alprosen och förskolan Duvan kommer åter att tas i anspråk. I Västerhaninge projekteras nu för två nya konceptförskolor att stå klara till hösten 2018. Grundskolan expanderar också och Ribbyskolan planerar för att starta en F-2 verksamhet till hösten 2017.

Alla chefer har i uppdrag att tillsammans med HR identifiera vilka enheter som har hög frånvaro samt vidta åtgärder för att minska frånvaron. Den totala sjukfrånvaron har minskat marginellt inom grund- och förskolenämndens ansvarsområde under årets tre första

månader. Utifrån de åtgärder som nu är vidtagna är prognosen att sjukfrånvaron kommer att minska under resten av 2017. Inom förskolan, där sjukfrånvaron är som allra högst finns ett mål om sju procents sjukfrånvaro under 2017.

Nämndens budgetram för 2017 uppgick ursprungligen till 1 687,5 mnkr men utökades i dec-16 med 1,3 mnkr som kompensation för ökade kostnader i kommunens nya IT-modell (KF 2016-12-05 § 350) samt med ytterligare 10,6 mnkr i apr-17 för resultatöverföring av driftmedel från 2016 (KF 2017-04-18 § 91). Därmed uppgår grund- och förskolenämndens budget för 2017 till 1 699,4 mnkr, en nettoökning med 11,9 mnkr jämfört med nämndens ursprungliga budget.

Nettoutfallet i april blev 137,4 mnkr och det ackumulerade nettoutfallet uppgår till 540,5 mnkr (31,8 procent av årsbudget), vilket också är 0,8 procent lägre än periodiserad årsbudget som uppgår till 544,7 mnkr och motsvarar en positiv budgetavvikelse på 4,2 mnkr (0,2 procent av årsbudget) till och med april månads utfall. I den ackumulerade budgetavvikelsen ingår även ett underskott i elevpengsystemet med -5,4 mnkr.

Helårsprognosen efter april månads utfall är ett nollresultat för grund- och förskolenämnden. Årsprognosen utgår från att eventuella över- eller underskott i elevpengsystemet fullt ut har reglerats, dvs. är kostnadsneutralt för grund- och förskolenämnden i årsbokslutet för 2017.

Risk- och känslighetsanalysen för april visar att det finns faktorer som kan komma att påverka den ekonomiska prognosen för helåret 2017 i intervallet 0,0 till -10,3 mnkr.

Underlag för beslut

- Delårsrapport 1 GFN.

Förslag till beslut

- Rapporten godkänns.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Utan eget ställningstagande.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Ekonomiavdelningen

För kännedom: Jörn Karlsson

Dnr GFN 2017/117

89 Patientsäkerhetsberättelse för elevhälsans medicinska och psykologiska insats samt kvalitetsberättelse för elevhälsans psykologiska insatser och kvalitetsberättelse för elevhälsans medicinska insatser

Sammanfattning

GFN är tillsammans med GVN vårdgivare för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser. Enligt patientsäkerhetslagen är vårdgivaren skyldig att 1 gång per år upprätta en särskild patientsäkerhetsberättelse som beskriver hur patientsäkerheten i verksamheten har tillvaratagits. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter ges därutöver ett allmänt råd om att varje år upprätta en sammanhållande kvalitetsberättelse där det bör framgå hur arbetet har bedrivits med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet.

Patientsäkerhetsberättelsen är skriven gemensamt för de medicinska och psykologiska insatserna. Kvalitetsberättelserna är separat skrivna för de medicinska och psykologiska insatserna. För att kvalitetsberättelserna ska komma i fas tidsmässigt med patientsäkerhetsberättelsen är berättelsen för de psykologiska insatserna skriven för en period på 1,5 år, alltså fr.o.m. HT 15 t.o.m. HT 16. Från nästa år kommer detta även att gälla för den medicinska kvalitetsberättelsen.

Förvaltningens synpunkter

Det är förvaltningens uppfattning att föreliggande dokument är viktiga i det kontinuerliga arbetet med att fortsätta utveckla god patientsäkerhet och god kvalitet i verksamheten som helhet.

Under det kommande året fortsätter arbetet med att utveckla ledningssystemen för de medicinska och psykologiska insatserna. I det arbetet tjänar dessa dokument som viktiga underlag.

Underlag för beslut

- Patientsäkerhetsberättelse för elevhälsans medicinska och psykologiska insats, 2016

- Kvalitetsberättelse för elevhälsans medicinska insatser, HT 15 –
VT 16

- Kvalitetsberättelse för elevhälsans psykologiska insatser HT 15-
HT 16

Förslag till beslut

1. Rapporten godkänns.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Enligt förvaltningens förslag.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Verksamhetscheferna för elevhälsans
medicinska och psykologiska insatser

För kännedom: Rektorerne

Dnr GFN 2017/71

90 Motion från Mattias Bernhardsson (RS) om sommarkollo för barn och unga i Haninge

Sammanfattning

Mattias Bernhardsson, Rättvisepartiet Socialisterna, föreslår i sin motion att kommunstyrelsen får i uppdrag tillsammans med berörda nämnder att utreda hur Haninge kan erbjuda barn och unga sommarkollo.

Förvaltningens synpunkter

Att erbjuda sommarkollo för barn och unga ligger inte inom nämndens ansvarsområde men effekten av aktiviteten skulle kunna bidra till en ökad kunskapsutveckling hos barn och unga som får möjlighet att delta i en sådan verksamhet.

Utifrån barnkonventionens huvudprinciper att barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet och varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling ställer sig förvaltningen positiv till en sådan utredning som föreslås.

Underlag för beslut

- Dnr KS 2017/104 Motion till kommunfullmäktige Sommarkollo för barn och unga i Haninge.

Förslag till beslut

1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden
Enligt förvaltningens förslag.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Dnr GFN 2017/67

91 Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld

Sammanfattning

Suzanne Enman (Kristdemokraterna) har inkommit med en motion om att motverka hedersvåld. Motionären menar att Haninge ska ha ett aktivt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck samt få en ökad kunskap och medvetenhet kring denna fråga. För att komma åt problematiken med hedersrelaterat våld och förtryck bör kommunen därför kartlägga den aktuella situationen.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att socialnämnden tillsammans med grund- och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att göra en kartläggning av det hedersrelaterade våldets omfattning och karaktär i Haninge inom Haninges alla årskurser i skolan.

Utbildningsförvaltningen har beretts tillfälle att yttra sig över motionen. Ärendet har beretts i samråd med berörda avdelningar inom socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Utbildningsförvaltningen delar motionärens åsikter om att hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt problem och att kunskap är grundläggande för att kunna motverka hot och våld i hederns namn.

Under 2015 tog därför socialnämnden, grund- och förskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden gemensamt fram en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck i syfte att öka kunskapen och förbättra samverkan mellan förvaltningarna (dnr SN 2015/94, dnr KOFN 2015/21, dnr GVN 2015/116 och dnr GFN 2015/79).

Implementering av handlingsplanen säkerställs genom den överenskommelse om samverkan som socialförvaltningen har tecknat tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. (Överenskommelse om samverkan mellan socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kultur-

och fritidsförvaltningen om barn och ungas utveckling och lärande i Haninge dnr SN 2016/483, dnr GVN 2016/141, dnr GFN 2016/277 och dnr KOFN 2016/211).

Handlingsplanen föreskriver att information kring hedersrelaterat våld ska spridas och beskriver hur personal inom socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen ska arbeta förebyggande och vid misstanke om att ett barn är utsatt för hedersrelaterat våld eller förtryck.

Handlingsplanen anknyter till befintliga rutiner kring den lagstadgade skyldigheten att kontakta socialtjänsten vid misstanke om att ett barn far illa som träffar personal inom utbildningsförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen.

För att kunna erbjuda bästa möjliga stöd till personer som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck är Haninge kommun även med och finansierar Origo. Origo är ett samarbete mellan länets kommuner, polismyndigheten och Stockholms läns landsting och utgörs av ett resurscentrum med fokus på ungdomar som lever i en hederskontext. Origo stöttar ungdomar direkt genom bland annat en jourlinje, men vänder sig även till yrkesverksamma inom bland annat skola och socialtjänst som möter ungdomar och unga vuxna där hedersproblematik finns med i bilden.

För de ungdomar som är aktuella hos socialtjänsten och där hedersrelaterat våld och förtryck finns med i problembilden arbetar socialförvaltningen ständigt för att erbjuda dessa personer ett gott stöd utifrån deras specifika problematik. I sådana ärenden kan handläggarna få rådgivning genom Origo.

Utbildningsförvaltningen ställer sig tveksam till att i dagsläget genomföra en kartläggning av hedersvåldets omfattning och karaktär inom alla årskurser i Haninge kommun. En sådan form av anonym kartläggning förväntas inte medföra några övergripande förändringar av det arbete som idag bedrivs för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck.

Att hedersrelaterat våld och förtryck förekommer bland barn och unga i Haninge kommun är känt och med anledning av detta pågår ett ständigt arbete inom skola och socialtjänst.

Samtidigt behöver barn och unga ha kännedom om vart de kan vända sig och även känna sig trygga med att de kommer att få rätt

---

hjälp. Att detta sker säkerställs dels genom arbete utifrån handlingsplanen och dels genom att Origo sprider kunskapsmaterial till lärare och elever.

Sammanfattningsvis innebär detta att kommunen har ett förebyggande arbete och i de fall det finns misstankar om att någon elev far illa anmäls det till socialtjänsten som i sin tur utreder och i förekommande fall vidtar åtgärder. Socialförvaltningen har därigenom den samlade bilden över de barn och unga som kan vara utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

För att kunna uppmärksamma fler unga som lever i en hederskontext och för att på bästa sätt kunna erbjuda råd och stöd menar utbildningsförvaltningen att den mest effektiva metoden är ett fortsatt förebyggande och kunskapshöjande arbete på förvaltningsövergripande nivå.

Underlag för beslut

- Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld, KS 2016/552.

Förslag till beslut

1. Förvaltningens synpunkter överlämnas till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Enligt förvaltningens förslag.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Dnr GFN 2017/112

92 Hantering av överskott enligt beslut i kommunfullmäktige

Sammanfattning

Vid sitt sammanträde 2017-04-18 beslutade kommunfullmäktige (KF) att nämnderna tillåts överföra 50 procent av 2016 års överskott till 2017 års budget samt. Resterande 50 procent av överskotten fonderas till 2018 års budget. Samtliga nämnder och kommunstyrelsen tillåts enligt förslaget dessutom få överföra 100 procent av tidigare fonderat överskott från 2015 till 2017.

För grund- och förskolenämnden innebär det att nämnden får disponera totalt 10,6 mnkr under 2017 fördelat på 9,2 mnkr som avser 50 procent av 2016 års överskott samt 1,4 mnkr som avser fonderat överskott från 2015. Resterande överskott på 9,2 mnkr fonderas till 2018 års budget.

Förvaltningens synpunkter

Utifrån KF's beslut om att nämnderna får överföra 50 procent av 2016 års överskott till 2017 års budget föreslår utbildningsförvaltningen följande reviderade förslag till fördelning,

Finansiering resultatenheternas överskott från 2016

Resultatenheterna med överskott upp till 1 procent av bruttobudget 2016 får disponera 100 procent av dessa under 2017, resterande 50 procent fonderas till 2018.

Förskola verksamhetsutveckling (överskott >1 %)

Förskolechef får disponera 155 tkr 2017, överskjutande del finansierar avskrivning av 2016 års ackumulerade överskott för pedagogisk omsorg.

Grundskola verksamhetsutveckling (överskott >1 %)

Grundskolechef får disponera 610 tkr 2017, överskjutande del finansierar avskrivning av 2016 års ackumulerade överskott för Runstensskolan.

Pedagogisk omsorg, avskrivning underskott 2016 100%

Full avskrivning. Finansieras genom förskoleverksamhetens överskott från 2016 och som överstiger 1 procent av bruttobudget.

Runstensskolan, avskrivning underskott 2016 100%

Full avskrivning. Finansieras genom grundskoleverksamheternas överskott från 2016 och som överstiger 1 procent av bruttobudget.

Nya IT-avtal (NGS) & Nationella IT-strategin, ofinansierad del 2017

Tilldelas inte någon särskild driftbudgetram utan eventuella insatser under 2017 får finansieras inom budgetramen för ospecificerade insatser.

Förvaltningscentrala resurser för riktade insatser för höjd måluppfyllelse, test 2017

Tilldelas inte någon särskild driftbudgetram utan eventuella insatser under 2017 får finansieras inom budgetramen för ospecificerade insatser.

Ospecificerad budgetram för riktade insatser

Utbildningsförvaltningen tilldelas 2,4 mnkr i driftbudgetram för förvaltningschef att disponera under 2017.

Underlag för beslut

- Reviderat förslag till fördelning av resultatöverföring till 2017 GFN, 2017-04-25.

Förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens förslag till reviderad fördelning av KF beslutad resultatöverföring från 2016 till 2017.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Utan eget ställningstagande.

Expedieras: Akt

Dnr GFN 2017/68

93 Motion från Tobias Hammarberg (L) om inför aktivt val av skola

Sammanfattning

Tobias Hammarberg, Liberalerna, föreslår i sin motion till kommunfullmäktige att kommunen ska införa aktivt skolval enligt angivna principer och att grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att ta fram ett system för detta där varje elev aktivt väljer skola.

Liberalerna vill införa ett aktivt val av skola där kommunen får ansvar för att förbättra information till föräldrar och elever så att det blir självklart för alla att göra ett aktivt skolval.

Liberalerna vill också ge friskolor möjlighet att reservera en kvot för nyanlända.

Aktivt skolval finns redan idag i exempelvis Botkyrka och Nacka kommuner.

Förvaltningens synpunkter

Den 1 november 2016 trädde förordningen om en särskilt kvot för nyanlända elever i fristående grundskolor i kraft. (SFS 2016:910)

Den nya bestämmelsen innebär att en fristående grundskola har möjlighet att sätta av ett antal platser till en särskild kvot, som får fördelas till nyanlända. Det är frivilligt för en skola att använda sig av kvoten, men väljer skolan att göra det, måste det tydligt anges hur många platser som avsätts till kvoten (högst fem procent av skolans kapacitet) så att urvalet till skolan blir transparent för alla som söker till skolan.

Utbildningsförvaltningen har tagit del av exempel på aktivt/obligatoriskt val av skola som redan finns i Nacka och Botkyrka.

Utbildningsförvaltningen har också tagit del av resultat av den forskning som föreligger.

Skolkommisionen presenterade den 20 april 2017 sitt slutbetänkande. Kommissionens ger förslag på regelförändringar för ett aktivt/obligatoriskt skolval.

Underlag för beslut

- TJUT Dnr GFN 2017/68 Aktivt/obligatoriskt skolval
- Dnr KS 2016/556 Motion om Inför aktivt val av skola.
- IFAU Rapport 2015:5 Skolsegregation och skolval, [HYPERLINK "http://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2015/r-2015-05-Skolsegregation-och-skolval.pdf"](http://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2015/r-2015-05-Skolsegregation-och-skolval.pdf)
<http://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2015/r-2015-05-Skolsegregation-och-skolval.pdf>
- Kessel och Olme, Föräldrars motiv av val av skola, och vad det innebär för obligatoriskt skolval.
https://www.lr.se/download/18.1aafc932157c6d31c29603db/1476703779131/obligatoriskt_skolval_LR_Lf_LO_201610.pdf
- Samling för skolan, Nationella målsättningar och utvecklingsområden för kunskap och likvärdighet. Delbetänkande av 2015 års skolkommision, SOU 2016:38
<http://www.regeringen.se/4a75aa/contentassets/70375d2792c94fc2a3e10d9124f5ece5/nationella-malsattningar-och-utvecklingsomraden-for-kunskap-och-likvardighet-sou-2016-38.pdf>
- Samling för skolan - Nationell strategi för kunskap och likvärdighet, SOU 2017:35
<http://www.regeringen.se/498092/contentassets/e94a1c61289142fbcfd54a44377507/samling-for-skolan---nationell-strategi-for-kunskap-och-likvardighet-sou-201735.pdf>

Förslag till beslut

1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Samarbetskoalitionen lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Tobias Hammarberg (L) deltar inte i beslutet.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Dnr GFN 2017/69

94 Motion från Sara Sixten (M) om obligatoriskt skolval i Haninge

Sammanfattning

Sara Sixten, Moderaterna i Haninge, föreslår i sin motion att grund- och förskolenämnden ges uppdrag att införa obligatoriskt skolval i Haninge kommun.

Obligatoriskt skolval har införts i några kommunen. Det framhålls i motionen att det har två fördelar. Den en är ökad kunskap för den eleven om att det finns ett val, det andra är ett ökat kunskapsunderlag för kommunen som huvudman.

Förvaltningens synpunkter

Skolkommissionen presenterade den 20 april 2017 sitt slutbetänkande. Kommissionens ger förslag på regelförändringar för ett aktivt/obligatoriskt skolval.

Underlag för beslut

TJUT Dnr GFN 2017/69 Aktivt/obligatoriskt skolval

Dnr KS 2016/593 Motion till kommunfullmäktige om obligatoriskt skolval i Haninge.

IFAU Rapport 2015:5 Skolsegregation och skolval

<http://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2015/r-2015-05-Skolsegregation-och-skolval.pdf>

Kessel och Olme, Föräldrars motiv av val av skola och vad det innebär för obligatoriskt skolval.

https://www.lr.se/download/18.1aafc932157c6d31c29603db/1476703779131/obligatoriskt_skolval_LR_Lf_LO_201610.pdf

Samling för skolan, Nationella målsättningar och utvecklingsområden för kunskap och likvärdighet

Delbetänkande av 2015 års skolkommission, SOU 2016:38

<http://www.regeringen.se/4a75aa/contentassets/70375d2792c94fc2a3e10d9124f5ece5/nationella-malsattningar-och->

utvecklingsomraden-for-kunskap-och-likvardighet-sou-2016-38.pdf

Samling för skolan - Nationell strategi för kunskap och likvärdighet, SOU 2017:35

<http://www.regeringen.se/498092/contentassets/e94a1c61289142fbcfdf54a44377507/samling-for-skolan---nationell-strategi-for-kunskap-och-likvardighet-sou-201735.pdf>

Förslag till beslut

1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Samarbetskoalitionen lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Tobias Hammarberg (L) deltar inte i beslutet.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Dnr GFN 2017/12

95 Meddelanden

Utmejlans löpande

KS § 90 Budgetuppföljning 2017

KS § 98 Investeringsanslag förskolan Duvan

KS § 99 Revidering av kostpolicy

KS § 100 Regler för Haninge kommuns tillgänglighetsmiljön

KOF § 48 Remiss: Motion från Mattias Bernhardsson (RS) om sommarkollo för barn och unga i Haninge

KF § 91 Överföring av driftmedel till 2017

KF § 92 Överföring av investeringsmedel från 2016 till 2017

Övrigt

Information till huvudmannen om avstängning i grundskolan

Enligt 5 kap. 16 § skollagen ska rektor informera huvudmannen när denne fattat ett beslut i enlighet med 14 § om avstängning av elev i grundskolan. Nedan beslut om avstängning har fattats under mars månad 2017.

Datum	Skola	Diarienummer
20170313	Söderbymalmsskolan	2017-03-13-1
20170313	Söderbymalmsskolan	2017-03-13-2
20170313	Söderbymalmsskolan	2017-03-13-3
20170314	Söderbymalmsskolan	2017-03-14-1

Förslag till beslut

1. Meddelandena läggs till handlingarna.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden
Utan eget ställningstagande.

Expedieras: Akt

Dnr GFN 2017/13

96 Delegationsbeslut

Enligt 6 kap. 35 § kommunallagen ska delegationsbeslut anmälas till nämnden. Utbildningsförvaltningen har sammanställt en förteckning över anmälda delegationsbeslut till och med 2017-05-11 (Löpnnummer 13-16). Delegationsbesluten återfinns i kallelsen till nämndsammanträdet.

Underlag för beslut

- Delegationsbeslut maj2.

Förslag till beslut

1. Delegationsbesluten anmäls till grund- och förskolenämnden och läggs till handlingarna.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Utan eget ställningstagande.

Expedieras: Akt

Medborgarförslag: Våra poliser ska få äta gratis luncher på kommunens skolor

Sammanfattning

Ett medborgarförslag om att poliser ska få äta gratis lunch på alla kommunens skolor har inkommit till grund- och förskolenämnden. Syftet med förslaget är att polisen skulle etablera kontakter med kommunens ungdomar och kanske förebygga att ungdomar hamnar på fel väg och att i tid upptäcka barn/ungdomar som far illa.

Förvaltningens synpunkter

Det är positivt med ett samarbete mellan skolan och polismyndigheten. I det fall det finns möjligheter till att utveckla samarbetet bör det göras. För närvarande sker ett samarbete genom UNGSAM där grundskolan, gymnasieskolan, polisen, socialförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen ingår.

När det gäller vuxennärvaro under luncher tillämpar kommunen pedagogisk måltid för personal i skolan, vilket innebär att personalen deltar vid lunchen. Vidare finns det möjlighet för personer som är 65 år eller äldre att äta lunch på fyra av kommunens grundskolor och på gymnasieskolan. Det kan ske mellan fastställda tider och efter erläggande av lunchkupong som kan köpas i häften om tio för 460 kronor. Denna möjlighet infördes på skolor som anmält intresse och respektive kökschef har i uppgift att exkludera externa matgäster om måltidsproduktionen eller antalet sittplatser riskerar att inte räckta till skolans elever.

Till skillnad från deltagande av skolans personal och personer över 65 år vid skolmåltider kan konstateras att många olika perspektiv gör sig gällande när det är frågan om polisers möjlighet till fria måltider på kommunens skolor.

Ur ett juridiskt perspektiv innebär förhållandet att måltiden skulle vara gratis och att deltagandet kan ske med viss kontinuitet, att lösningen får anses ligga i en gråzon för mutbrott (10 kap. 5a och 5b § brottsbalken, 1962:700) och kommuners kompetens (2 kap. kommunallagen, 1991:900).

Ut ett praktiskt perspektiv innebär förhållandet att luncherna riktas till en obestämd krets av poliser att kommunen kan komma att driva en typ av restaurangverksamhet för poliser när det primära syftet är att tillhandahålla lunch för elever.

För ett gott resultat av polisens deltagande i skolverksamhet bör det ske strukturerat och anpassat till enskilda skolors förutsättningar där den polisiära närvaron sätts i ett sammanhang med pedagogisk anknytning, något som är särskilt viktigt med tanke på polisens uppdrag. Det är rektorn på respektive skola som ska bedöma vad som är lämpliga former för samarbete. Det är därför viktigt att det är rektorn som bestämmer hur samarbetet ska ske och att polismyndigheten ställer sig positiv till ett sådant samarbete.

Mot ovanstående bakgrund kan konstateras att kännedom saknas om polismyndighetens ställningstagande till att delta vid fria luncher i skolan, att det finns en problematik av juridisk och praktisk karaktär samt att varje rektor måste få bestämma hur samarbetet med polisen ska ske. Förslaget om att låta poliser äta gratis lunch på kommunens skolor bör därför inte bifallas. En lösning skulle kunna vara att grund- och förskolenämnden utreder en likande lösning med luncher som idag finns för personer över 65 år om det finns ett intresse från polismyndigheten.

Underlag för beslut

- Medborgarförslaget: Våra poliser ska få äta gratis luncher på kommunens skolor, Dnr KS 2017/100.

Förslag till beslut

1. Medborgarförslaget avslås.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Från: no_reply@haninge.se
Skickat: den 9 februari 2017 08:17
Till: haningekommun
Ämne: Medborgarförslag

2017 -02- 09
Dnr. *KS 2017/100*

Arende: Luncher för poliser

Forslag: Jag tycker att våra poliserna ska få äta gratis luncher på kommunens skolor.

Det skulle gynna vårt samhälle då de skulle etablera kontakt med kommunens ungdomar och kanske förebygga att några ungdomar hamnar på fel väg och kanske upptäcka barn/ungdomar som far illa i tid.

Och om poliserna måste rusa mitt i lunchen finns alltid pedagoger som kan plocka undan deras mat.

Såklart så ska det gälla alla skolor och poliserna varvar skola :)

Delårsrapport 1

Sammanfattning

De tre områden som utbildningsförvaltningen prioriterar i sin förbättringsplan 2017 är höjd kunskapsnivå och ökad likvärdighet, systematiskt kvalitetsarbetet (SKA) och systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM).

I Haninge definierar vi begreppet likvärdighet, som att den består av de tre komponenter *lika tillgång till* och *lika kvalitet på utbildningen* samt *kompensation för ogynnsamma förhållanden*. I syfte att nå likvärdighet arbetar alla förskolor och skolor utifrån sina egna framtagna planer med prioriterade förbättringsområden. Det kan gälla såväl organisation och ledarskap som pedagogisk utveckling.

Skolorna visar ett framgångsrikt arbete med att öka flexibiliteten i sin organisation och att utveckla undervisningen så att elevernas resultat förbättras. En väg att nå framgång är tidiga och täta resultatuppföljningar så att elevernas resultat kan prognosticeras. En central del av resultatuppföljningen är arbetet med kluster. Detta arbete beskrivs nedan i delårsrapporten under punkt 4.3. Verktyg, som redan tidigare används i för resultatuppföljning exempelvis RTR - Rapport till rektor ett centralt uppföljningsverktyg för höjd kunskapsnivå och ökad likvärdighet. I grundskolechefens regelbundna kvalitetsdialoger med rektorer har bl a kunskapsresultaten en central del. Nätverk, som leds av våra lektorer, verkar för ökad samverkan mellan enheterna för att stärka likvärdigheten gällande bedömning och betygsättning.

Att sätta undervisningen i fokus och ha en bred repertoar av arbetssätt är en framgångsfaktor för att höja kunskapsnivå hos våra elever. Alla arbetssätt fungerar i någon situation. Men det finns inte ett arbetssätt som fungerar i alla situationer. Lärare ska använda arbetssätt som fungerar för både lärare och elever. Det visar sig i elevernas resultat vilket arbetssätt som fungerar.

För att nå hög kunskapsnivå måste flera faktorer förutom undervisningens kvalitet samspela. Barn och elever ska känna sig trygga, uppleva arbetsro/studiero på lektionerna, ha inflytande och känna delaktighet i verksamhetens vardag. Enheterna lyfter fram goda exempel på insatser och åtgärder, som de delger varandra.

Grundskolan har tillsammans med central stödavdelning, under ett par år, arbetat med att implementera samtalsmetoden Collaborative & Proactive Solutions (CPS) i Haninges grundskolor. CPS är ett sätt att arbeta med elever som på olika sätt har svårt att möta en del av de förväntningar som skolvardagen ställer på dem. Sedan i slutet av 2016 så har implementeringsarbetet intensifieras. Alla grundskolor arbetar idag med CPS, men efter studiebesök till USA (på skolor som under längre tid arbetat med CPS), så har de enheter som medverkade på resan kommit längre i sitt implementeringsarbete. Haninge kommun är idag den kommun i Sverige, som kommit längst i sitt arbete med CPS. Vi har idag ett nära samarbete med Ålborgs kommun i Danmark och med Ekerö kommun. Dessa kommuner var i mars i Haninge på studiebesök, dels så besöktes enskilda enheter och dels så träffade man centrala personer på utbildningsförvaltningen som arbetar med CPS.

ICDP, International child development program, är ett sätt att arbeta med samspelet mellan barn och pedagoger för att bygga positiva relationer och fördjupa det professionella samspelet. Två av Haninge kommuns skolpsykologer utbildar sig nu för att kunna utbilda utbildare i kommunens förskolor så att alla pedagoger i Haninge får en grundläggande utbildning i ICDP. Syftet är att fördjupa arbetet med läroplanens område normer och värden, praktisera barnkonventionen, fördjupa arbetssätten kring barn i behov av särskilt stöd samt fördjupa arbetet med de värdeord förskolorna valt för det gemensamma projektet Bygga drömvärlden. Vendelsömalms förskoleområde har med framgång arbetat med ICDP tillsammans med skolpsykologerna i ett pilotprojekt.

Inom Central stödavdelning pågår ett arbete med att ta fram en praktisk strategi för elevhälsan. Planering pågår för kompetensutvecklingsinsats under höstterminen kring psykisk ohälsa.

Haninge har varit värd för den internationella skolforskningskonferensen ResearchED. Lärare, skolledare, politiker och andra intresserade hade möjligheten att ta del av den senaste forskningen på skolans område från framstående forskare och praktiker från Sverige och åtta andra länder.

Skolinspektionen har påbörjat den regelbundna tillsynen av grundskolan och särskolan. Sju utvalda grundskolor samt särskolorna i kommunen kommer att besökas. Inspektionen beräknas vara helt genomförd hösten 2017.

Hela kommunen arbetar nu med att gå in i en ny fas av digitalisering. Skolverket har tagit fram nationella strategier för skolans digitalisering och utbildningsförvaltningen har tagit fram ställningstaganden kring digitalisering i förskolan och skolan. Ett utredningsdirektiv ska tas fram under våren för uppdraget att arbeta fram en strategi för digitalisering i skolan och förskola.

Under hösten 2017 kommer en världsutställning från Reggio Emilia som heter Bordercrossing. Utställningen handlar om hur barn i Reggio Emilia jobbat med frågor kring det digitala och det analoga och hur dessa kan samspela med varandra. I anknytning till utställningen kommer det att byggas upp en stadsateljé med fokus på utforskande genom digitala verktyg. När utställningen försvinner kommer stadsateljén att bli kvar i Haninge. Tanken och syftet med både utställningen och stadsateljén är dels att ge inspiration och kompetensutveckling till alla Haninge kommuns pedagoger inom både förskolan och skolan, dels att uppmärksamma Haninge och stärka varumärket både för förskolan, skolan och kommunen i stort. Det kommer förhoppningsvis leda till att Haninge uppfattas som en attraktiv kommun att arbeta och verka i.

Efterfrågan på förskoleplatser är stor. I Vega planeras en rad nya förskolor under kommande åren. I väntan på detta utökas platserna på förskolan Alprosen och förskolan Duvan kommer åter att tas i anspråk. I Västerhaninge projekteras nu för två nya konceptförskolor att stå klara till hösten 2018. Grundskolan expanderar också och Ribbyskolan planerar för att starta en F-2 verksamhet till hösten 2017.

Alla chefer har i uppdrag att tillsammans med HR identifiera vilka enheter som har hög frånvaro samt vidta åtgärder för att minska frånvaron. Den totala sjukfrånvaron har minskat marginellt inom grund- och förskolenämndens ansvarsområde under årets tre första månader. Utifrån de åtgärder som nu är vidtagna är prognosen att sjukfrånvaron kommer att minska under resten av 2017. Inom förskolan, där sjukfrånvaron är som allra högst finns ett mål om sju procents sjukfrånvaro under 2017.

Nämndens budgetram för 2017 uppgick ursprungligen till 1 687,5 mnkr men utökades i dec-16 med 1,3 mnkr som kompensation för ökade kostnader i kommunens nya IT-modell (KF 2016-12-05 § 350) samt med ytterligare 10,6 mnkr i apr-17 för resultatöverföring av driftmedel från 2016 (KF 2017-04-18 § 91). Därmed uppgår grund- och förskolenämndens budget för 2017 till 1 699,4 mnkr, en nettoökning med 11,9 mnkr jämfört med nämndens ursprungliga budget.

Nettoutfallet i april blev 137,4 mnkr och det ackumulerade nettoutfallet uppgår till 540,5 mnkr (31,8 procent av årsbudget), vilket också är 0,8 procent lägre än periodiserad årsbudget som uppgår till 544,7 mnkr och motsvarar en positiv budgetavvikelse på 4,2 mnkr (0,2 procent av årsbudget) till och med april månads utfall. I den ackumulerade budgetavvikelsen ingår även ett underskott i elevpengsystemet med -5,4 mnkr.

Helårsprognosen efter april månads utfall är ett nollresultat för grund- och förskolenämnden. Årsprognosen utgår från att eventuella över- eller underskott i elevpengsystemet fullt ut har reglerats, dvs. är kostnadsneutralt för grund- och förskolenämnden i årsbokslutet för 2017.

Risk- och känslighetsanalysen för april visar att det finns faktorer som kan komma att påverka den ekonomiska prognosen för helåret 2017 i intervallet 0,0 till -10,3 mnkr.

Underlag för beslut

- Delårsrapport 1 GFN.

Förslag till beslut

- Rapporten godkänns.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Ekonomiavdelningen

För kännedom: Jörn Karlsson

Haninge kommun

Delårsrapport GFN D1

Sammanfattning

De tre områden som utbildningsförvaltningen prioriterar i sin förbättringsplan 2017 är höjd kunskapsnivå och ökad likvärdighet, systematiskt kvalitetsarbetet (SKA) och systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM).

I Haninge definierar vi begreppet likvärdighet, som att den består av de tre komponenter lika tillgång till och lika kvalitet på utbildningen samt kompensation för ogynnsamma förhållanden. I syfte att nå likvärdighet arbetar alla förskolor och skolor utifrån sina egna framtagna planer med prioriterade förbättringsområden. Det kan gälla såväl organisation och ledarskap som pedagogisk utveckling.

Skolorna visar ett framgångsrikt arbete med att öka flexibiliteten i sin organisation och att utveckla undervisningen så att elevernas resultat förbättras. En väg att nå framgång är tidiga och täta resultatuppföljningar så att elevernas resultat kan prognosticeras. En central del av resultatuppföljningen är arbetet med kluster. Detta arbete beskrivs nedan i delårsrapporten under punkt 4.3. Verktyg, som redan tidigare används i för resultatuppföljning exempelvis RTR - Rapport till rektor ett centralt uppföljningsverktyg för höjd kunskapsnivå och ökad likvärdighet. I grundskolechefens regelbundna kvalitetsdialoger med rektorer har bl.a kunskapsresultaten en central del. Nätverk, som leds av våra lektorer, verkar för ökad samverkan mellan enheterna för att stärka likvärdigheten gällande bedömning och betygsättning.

Att sätta undervisningen i fokus och ha en bred repertoar av arbetssätt är en framgångsfaktor för att höja kunskapsnivå hos våra elever. Alla arbetssätt fungerar i någon situation. Men det finns inte ett arbetssätt som fungerar i alla situationer. Lärare ska använda arbetssätt som fungerar för både lärare och elever. Det visar sig i elevernas resultat vilket arbetssätt som fungerar.

För att nå hög kunskapsnivå måste flera faktorer förutom undervisningens kvalitet samspela. Barn och elever ska känna sig trygga, uppleva arbetsro/studiero på lektionerna, ha inflytande och känna delaktighet i verksamhetens vardag. Enheterna lyfter fram goda exempel på insatser och åtgärder, som de delger varandra.

Grundskolan har tillsammans med central stödavdelning, under ett par år, arbetat med att implementera samtalsmetoden Collaborative & Proactive Solutions (CPS) i Haninges grundskolor. CPS är ett sätt att arbeta med elever som på olika sätt har svårt att möta en del av de förväntningar som skolvardagen ställer på dem. Sedan i slutet av 2016 så har implementeringsarbetet intensifieras. Alla grundskolor arbetar idag med CPS, men efter studiebesök till USA (på skolor som under längre tid arbetat med CPS), så har de enheter som medverkade på resan kommit längre i sitt implementeringsarbete. Haninge kommun är idag den kommun i Sverige, som kommit längst i sitt arbete med CPS. Vi har idag ett nära samarbete med Ålborgs kommun i Danmark och med Ekerö kommun. Dessa kommuner var i mars i Haninge på studiebesök, dels så besöktes enskilda enheter och dels så träffade man centrala personer på utbildningsförvaltningen som arbetar med CPS.

ICDP, International child development program, är ett sätt att arbeta med samspelet mellan barn och pedagoger för att bygga positiva relationer och fördjupa det professionella samspelet. Två av Haninge kommuns skolpsykologer utbildar sig nu för att kunna utbilda utbildare i kommunens förskolor så att alla pedagoger i Haninge får en grundläggande utbildning i ICDP. Syftet är att fördjupa arbetet med läroplanens område normer och värden, praktisera barnkonventionen, fördjupa arbetssätten kring barn i behov av särskilt stöd samt fördjupa arbetet med de värdeord förskolorna valt för det gemensamma projektet Bygga drömvär(l)den. Vendelsömalms förskoleområde har med framgång arbetat med ICDP tillsammans med skolpsykologerna i ett pilotprojekt.

Inom Central stödavdelning pågår ett arbete med att ta fram en praktisk strategi för elevhälsan. Planering pågår för kompetensutvecklingsinsats under höstterminen kring psykisk ohälsa.

Haninge har varit värd för den internationella skolforskningskonferensen ResearchED. Lärare, skolledare, politiker och andra intresserade hade möjligheten att ta del av den senaste forskningen på skolans område från framstående forskare och praktiker från Sverige och åtta andra länder.

Skolinspektionen har påbörjat den regelbundna tillsynen av grundskolan och särskolan. Sju utvalda grundskolor samt särskolorna i kommunen kommer att besökas. Inspektionen beräknas vara helt genomförd hösten 2017.

Hela kommunen arbetar nu med att gå in i en ny fas av digitalisering. Skolverket har tagit fram nationella strategier för skolans digitalisering och utbildningsförvaltningen har tagit fram ställningstaganden kring digitalisering i förskolan och skolan. Ett utredningsdirektiv ska tas fram under våren för uppdraget att arbeta fram en strategi för digitalisering i skolan och förskola.

Under hösten 2017 kommer en världsutställning från Reggio Emilia som heter Bordercrossing. Utställningen handlar om hur barn i Reggio Emilia jobbat med frågor kring det digitala och det analoga och hur dessa kan samspela med varandra. I anknytning till utställningen kommer det att byggas upp en stadsateljé med fokus på utforskande genom digitala verktyg. När utställningen försvinner kommer stadsateljén att bli kvar i Haninge. Tanken och syftet med både utställningen och stadsateljén är dels att ge inspiration och kompetensutveckling till alla Haninge kommuns pedagoger inom både förskolan och skolan, dels att uppmärksamma Haninge och stärka varumärket både för förskolan, skolan och kommunen i stort. Det kommer förhoppningsvis leda till att Haninge uppfattas som en attraktiv kommun att arbeta och verka i.

Efterfrågan på förskoleplatser är stor. I Vega planeras en rad nya förskolor under kommande åren. I väntan på detta utökas platserna på förskolan Alprosen och förskolan Duvan kommer åter att tas i anspråk. I Västerhaninge projekteras nu för två nya konceptförskolor att stå klara till hösten 2018. Grundskolan expanderar också och Ribbyskolan planerar för att starta en F-2 verksamhet till hösten 2017.

Alla chefer har i uppdrag att tillsammans med HR identifiera vilka enheter som har hög frånvaro samt vidta åtgärder för att minska frånvaron. Den totala sjukfrånvaron har minskat marginellt inom grund- och förskolenämndens ansvarsområde under årets tre första månader. Utifrån de åtgärder som nu är vidtagna är prognosen att sjukfrånvaron kommer att minska under resten av 2017. Inom förskolan, där sjukfrånvaron är som allra högst finns ett mål om sju procent sjukfrånvaro under 2017.

Nämndens budgetram för 2017 uppgick ursprungligen till 1 687,5 mnkr men ökades i dec-16 med 1,3 mnkr som kompensation för ökade kostnader i kommunens nya IT-modell (KF 2016-12-05 § 350) samt med ytterligare 10,6 mnkr i apr-17 för resultatöverföring av driftmedel från 2016 (KF 2017-04-18 § 91). Därmed uppgår grund- och förskolenämndens budget för 2017 till 1 699,4 mnkr, en nettoökning med 11,9 mnkr jämfört med nämndens ursprungliga budget.

Nettoutfallet i april blev 137,4 mnkr och det ackumulerade nettoutfallet uppgår till 540,5 mnkr (31,8 procent av årsbudget), vilket också är 0,8 procent lägre än periodiserad årsbudget som uppgår till 544,7 mnkr och motsvarar en positiv budgetavvikelse på 4,2 mnkr (0,2 procent av årsbudget) till och med april månads utfall. I den ackumulerade budgetavvikelsen ingår även ett underskott i

elevpengsystemet med -5,4 mnkr.

Helårsprognosen efter april månads utfall är ett nollresultat för grund- och förskolenämnden. Årsprognosen utgår från att eventuella över- eller underskott i elevpengsystemet fullt ut har reglerats, dvs. är kostnadsneutralt för grund- och förskolenämnden i årsbokslutet för 2017.

Risk- och känslighetsanalysen för april visar att det finns faktorer som kan komma att påverka den ekonomiska prognosen för helåret 2017 i intervallet 0,0 till -10,3 mnkr.

Viktiga händelser och områden

Förskolan

Utställningen/Stadsateljén

Under hösten 2017 kommer en världsutställning från Reggio Emilia som heter Bordercrossing. Utställningen handlar om hur barn i Reggio Emilia jobbat med frågor kring det digitala och det analoga och hur dessa kan samspela med varandra. I anknytning till utställningen kommer det att byggas upp en stadsateljé med fokus på utforskande genom digitala verktyg. När utställningen försvinner kommer stadsateljén att bli kvar i Haninge. Tanken och syftet med både utställningen och stadsateljén är dels att ge inspiration och kompetensutveckling till alla Haninge kommuns pedagoger inom både förskolan och skolan, dels att uppmärksamma Haninge och stärka varumärket både för förskolan, skolan och kommunen i stort. Det kommer förhoppningsvis leda till att Haninge uppfattas som en attraktiv kommun att arbeta och verka i.

Projektverktyg

Som ett stöd till pedagogerna har förskolan utvecklat ett projektverktyg där de får förslag på hur de kan arbeta med projekterande arbetssätt och pedagogisk dokumentation. Projektverktyget blir både ett stöd för pedagoger i sitt dagliga arbete samt ett sätt att stärka likvärdigheten i hela kommunen. Utbildning i att använda projektverktyget ges bland annat i vår interna fördjupade pedagogutbildning.

Digitalisering

Hela kommunen arbetar just nu med att gå in i en ny fas av digitalisering. Inom förskolan fördjupar vi det arbete som redan pågår med workshops för pedagogerna där målet är att undersöka hur vi ska använda digitala verktyg i förskolan så att vårt arbetssätt går hand i hand med utbildningsförvaltningens ställningstaganden kring digitalisering samt de nationella mål som anges av skolverket.

Förskolans organisation/antal platser

Just nu råder det en något ansträngd situation i förskolan när det gäller tillgång till förskoleplatser. Haninge växer väldigt fort samtidigt som utbyggnaden av förskoleplatser inte riktigt hängit med. Det är framförallt i Vega som efterfrågan på platser överstiger tillgången. Därför har utbildningsförvaltningen beslutat om att tillföra tre stycken avdelningar i form av en paviljong som kommer att stå på förskolan Alprosens gård. Planen är att den ska vara driftklar i augusti. Vidare kommer förskolan att återigen ta förskolan Duvan i anspråk för att kompensera det minskade antal platser som uppstod i Vendelsö när Vendelsöhage, Pysslingen, drog ner på sina förskoleplatser. I Västerhaninge projekteras det just nu för de två nya konceptförskolorna som ska stå klara till hösten 2018. I Vega planeras en rad nya förskolor de kommande åren. Närmast att bygga ligger en enskilt driven förskoleverksamhet som planeras till augusti 2018.

ICDP

ICDP, International child development program, är ett sätt att arbeta med samspelet mellan barn och pedagoger för att bygga positiva relationer och fördjupa det professionella samspelet. Programmet är utarbetat av professor Henning Rye och Karsten Hundeide vid Oslo universitet. Två av Haninge kommuns skolpsykologer går nu en utbildning för att kunna utbilda utbildare i kommunens förskolor. Det gör att varje förskoleområde kommer att ha ca 3 stycken pedagoger som kan driva intern utbildning på varje förskoleenhet så att alla pedagoger i Haninge tillslut har en grundläggande utbildning i ICDP och professionellt samspel med barn. Syftet är att fördjupa arbetet med läroplanens område normer och värden, praktisera barnkonventionen, fördjupa arbetssätten kring barn i behov av särskilt stöd samt fördjupa arbetet med de värdeord vi valt för det gemensamma projektet Bygga drömvär(l)den. Vendelsömalms förskoleområde har arbetat med ICDP tillsammans med skolpsykologerna i ett pilotprojekt där vi nått goda resultat.

Barnkonventionen

Förskolan arbetar redan med barnkonventionen som ett styrdokument. Vi kommer att fördjupa det arbetet i och med att vi börjar utbilda pedagoger i ICDP. En av de som tagit fram programmet har under lång tid arbetet inom Rädda Barnen och med barnrättsfrågor. Vi kommer använda skriften Respekt för barnet - FN:s konvention om barns rättigheter och programmet vägledande samspel/ICDP som ett diskussionsunderlag på alla kommunala förskolor.

Giftfri förskola

Ett förslag till handlingsplan, som bygger på Haninge kommuns kemikalieplan, finns utarbetat av central ateljérista. Förskolorna i kommunens regi har påbörjat arbetet med den. När handlingsplanen beslutas om i nämnden kommer det arbetet att starta fullt ut och bli en del av det systematiska kvalitetsarbetet där vi hela tiden följer upp förskolornas arbete.

Grundskolan

Grundskolan har tagit viktiga steg i arbetet med att införa gemensamma analysmallar i relation till resultatuppföljningen. Detta har syftat till att skapa en större samsyn mellan och inom enheterna kring uppföljning, analys och åtgärd utifrån Rapport till rektor, betyg, nationella prov och kunskapskontroller. Ytterst syftar detta till att säkerställa likvärdigheten mellan resultat och dokumentation.

Digitalisering

Regeringen har presenterat förändringar i läroplanen kring digitalisering som bland annat inkluderar programmering. Som ett stöd till att genomföra dessa så har Skolverket presenterat kompetensutvecklingsmöjligheter inom området digitalisering.

Grundskolan har redan idag tillsatt en arbetsgrupp för att stödja implementeringen i Haninge Kommuns skolor. Regeringen har även beslutat att genomföra en försöksverksamhet med betyg från åk 4 med start läsåret 2017/18. En av Haninges kommunala skolor har visat intresse för att delta.

Grundskolan expanderar

Ribbyskolan har påbörjat sin expansion till att bli en F-9 skola. Till hösten 2017 kommer skolan att starta upp en F-2 verksamhet och därefter växa succesivt. Planeringen och antagningen av finska klasser har fortskridit enligt planen på Vikingaskolan. I dagsläget planeras det för undervisning i förskoleklass och i årskurs 1 med start till hösten 2017.

Skolinspektionen

Skolinspektionen har påbörjat den regelbundna tillsynen av grundskolan och särskolan. De kommer att besöka sju utvalda grundskolor och samtliga särskolor i kommunen och inspektionen beräknas vara helt genomförd hösten 2017.

Research Ed

Haninge kommun anordnade det första kvartalet den mycket uppskattade skolkonferensen Research Ed. Nya rektorer

Grundskolan har välkomnat två nya rektorer till våra skolor.

Mål och Indikatorer

Nedan följer bedömningar och kommentarer om nämnden har bidragit till att uppfylla fullmäktiges mål eller inte. Bedömningen är gjord utifrån en fyrgradig skala: ej uppfyllt, delvis uppfyllt, på väg att uppfyllas och har ej följts upp. Om målet inte har kunnat utvärderas anges detta.

Kommunfullmäktiges mål anges med nummer och ämne för målet. Under rubriken följer målets formulering i helhet. Status och kommentar per mål anges.

De indikatorer som har följts upp redovisas i en tabell. Flertalet indikatorer följs upp efter åtta månader (delår 2) eller i årsredovisning.

Nämndens strategi kopplat till målet anges efter kommentarerna.

1. God folkhälsa

En bättre folkhälsa bidrar till friskare och mer aktiva invånare. Ur ett kommunalt perspektiv är det främst invånare som tar del av kommunens tjänster som kan stimuleras till ett friskare liv. Samtidigt kan alla kommunala verksamheter bidra på något vis inom sitt område till att alla invånare i kommunen får möjlighet att förändra sina livsvanor i en positiv riktning.

Status: **På väg att uppfyllas**

Utbildningsförvaltningens åtagande inom grund-och förskolenämndens ansvarsområde för att nå kommunfullmäktiges mål som rör barns och elevers hälsa är insatser som görs för att stärka det drogforebyggande arbetet, uppmärksamma elevernas fysiska och psykiska hälsa, utveckla funktionen elevhälsa samt verka för att barn och elever serveras en god och näringsriktig kost.

1.1 Förbättra elevhälsan avseende alkohol, narkotika, dopning och tobak. (ANDT)

Skolorna involverar ungdomar i det förebyggande utvecklingsarbetet kring ANDT (alkohol, narkotika, dopning och tobak) genom medverkan i UNGSAM och genom deltagande i andra grupper som finns lokalt på skolorna. Dessutom arbetar många arbetslag på högstadiet med ämnesövergripande projekt kring dessa aktuella frågor.

Utbildningsförvaltningen är representerad i UNGSAM- grupperna på högstadiet samt i gruppen i Jordbro. Grupperna har deltagare från grundskolan, socialförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen och polisen. UNGSAM- grupper, som sammankallas av rektor, från de olika kommundelarna träffas regelbundet och rapporterar risker och åtgärder.

Lokala chefssamrådet har tillsammans med UNGSAM-grupper som ett första steg tagit fram en handlingsplan för ANDT- arbetet (alkohol, narkotika, dopning och tobak). Den första handlingsplanen är en plan mot användning av tobak, Handlingsplan för en tobaksfri skola och fritidsverksamhet. Handlingsplanen för ANDT-arbetet kommer under året att utvecklas med ytterligare en plan i en mot narkotika.

Skolorna har påbörjat implementeringen av handlingsplanen för en tobaksfri skola och fritidsverksamhet. Alla skolor har påbörjat arbetet med att upprätta en plan för en tobaksfri skola. Rektorer delar med sig av goda exempel som utgör stöd för andra i arbetet med implementeringen och upprättandet av skolans egen plan.

Sedan januari 2017 ingår lokala chefssamrådet i kommunens strategiska samordningsgrupp för trygghetsfrågor, som involverar flera förvaltningar och är del av den nya BRÅ organisationen. Lokal chefssamrådet, där gymnasiechefen är sammankallande, har organiserat möten på tema som berör bl. a våldsbejakande extremism. Alla skolor har fått stöd i att skapa en handlingsplan i händelse av dödligt våld på skolan.

En aktivitet i handlingsplanen mot våldsbejakande extremism är att uppmärksamma lokala tecken på våldsbejakande extremism i kommunens olika områden. Dessutom ingår att funktionen elevhälsan ska uppmärksamma tecken på försämrat psykiskt mående hos elever.

Ett frukostmöte för samtliga UNGSAM- grupper i kommunen om förebyggande arbete kring droger är planerat till maj 2017. Mötet kommer också att ta upp trygghetsfrågor.

1.2 Utveckla kvalitén och likvärdigheten inom elevhälsan.

Patientsäkerhetsberättelse för elevhälsans medicinska och psykologiska insats samt kvalitetsberättelse för elevhälsans psykologiska insatser och kvalitetsberättelse för elevhälsans medicinska insatser kommer att rapporteras till nämnden i slutet av maj.

Utbildningsförvaltningen har i uppdrag från nämnden att ta fram praktisknära strategi för elevhälsa som anger hur de målsättningar som finns i skollagen och som kommunfullmäktige satt upp ska nås. Detta arbete är påbörjat. Planering pågår för kompetensutvecklingsinsats under höstterminen kring psykisk ohälsa. Hur långt arbetet har kommit rapporteras till nämnd i slutet av maj.

En stor satsning görs av implementering av CPS, Collaborative Problem Solving, i de skolor som ännu inte lärt känna metoden. Det föreligger ett utökat samarbete med CSA, central stödavdelning, inkl. Närvaroteamet i att arbeta med åtta elevgrupper som grundskolan har svårigheter med. Där finns ett tydligt fokus på elevhälsan och målpuppfyllelsen. Grundskoleavdelningen är delaktig i en kompetensutvecklingsinsats, tillsammans med CSA, central stödavdelning, inför hösten 2017 med en konferens och kompetensutveckling för lärare och rektorer.

Arbetet är påbörjat med att följa upp varje elevs hälsa i syfte att ge varje elev och vårdnadshavare förutsättningar för att ta ansvar för elevens hälsoutveckling. Den medicinskt ansvariga skolsköterskan samarbetar med och informerar rektorer. Den statistik som genereras i elevhälsosamtalen på skolan, ska användas för att utveckla skolans arbete i kommunikationen med

bl.a föräldrar.

1.3 Arbeta strategiskt tillsammans med koststrategen för att öka lägstanivån på skolmaten.

Kommunens koststrateg arbetar tillsammans med förskolor och skolor för att hålla hög kvalitet på maten samt att uppfylla gällande kostpolicy's checklista för att säkerställa att skollagens krav om näringsriktiga måltider. Inom nämndens ansvarsområde är ambitionen att andelen ekologiska inköp ska öka. Förskolorna och skolorna ska i mesta möjliga mån använda sig av ekologiska livsmedel.

Haninge kommuns förskolor ligger redan idag högt i andelen ekologiska inköp och den trenden avser förskolan att fortsätta med. Några förskoleområden har mer tydligt och medvetet börjat koppla ihop maten och arbetet i köken med den pedagogiska verksamheten och det systematiska kvalitetsarbetet. Det är goda exempel som CLF, central ledningsgrupp förskolan, tänker arbeta fram gemensamma strategier kring.

Koststrategen har ett nära samarbete med skolornas kök. Tillsammans arbetar de för att lyfta lägstanivån på skolmaten och för att uppfylla checklistan. Vissa skolor har ett mer ingående förbättringsarbete där kost och hälsa ska länkas samman och då bland annat genom planen för utökad rörelse. Vi ämnar sprida dessa goda exempel vidare i rektorsgruppen.

1.4 UNGSAM grupper ska finnas vid alla kommunala skolor med årskurserna 7-9 samt i Jordbro.

Indikator KF, Andel elever som inte använder ANDT årskurs 9 Rapportering: Inget utfall 2017
Källa: Stockholmsenkäten jämna år

Indikator GFN, Årlig kvalitetsberättelse för elevhälsans medicinska insatser EMI och elevhälsans psykologiska insatser 2015/16 Rapportering: D2, Årsredovisning

Indikator GFN, Andel skolrestauranger som uppfyller kostpolicy's checklista. Rapportering: Årsredovisning

Indikator GFN, Andel berörda skolor som har UNGSAM grupp. Rapportering: Årsredovisning

2 Trygga invånare med inflytande och delaktighet

Ökat inflytande ger individen större makt över sitt liv och därmed en större upplevd trygghet. Inom samhällsplaneringen och genom aktiva insatser och uppsökande verksamhet kan den faktiska tryggheten i kommunen öka.

Status: **På väg att uppfyllas**

Utbildningsförvaltningens åtagande inom grund-och förskolenämndens ansvarsområde för att nå kommunfullmäktiges mål som rör barns och elevers inflytande och delaktighet innebär att det hos medarbetarna ska finnas kännedom om specialistfunktioner som finns i kommunen vilka genomför ett förebyggande arbete för att kunna stötta barn och unga som hamnar i utsatthet. Dessutom utbildas lärare för att arbeta förebyggande och implementering görs av handlingsplaner som omfattar olika typer av våld samt att ett arbete för att öka medvetenheten kring demokratifrågor och öppen dialog bland barn och unga genomförs.

2.1 Öka tryggheten genom vålds- och brottsförebyggande arbete.

CLF, central ledningsgrupp förskolan, utformar strategier för implementering av handlingsplanerna avseende våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Grundskolechefen har presenterat planerna för rektorerna som sedan fått i uppdrag att implementera dem på sina enheter. I rektorsgruppen tas goda exempel upp från implementeringsarbetet ute på skolorna. Handlingsplanen mot våldsbejakande extremism har presenterats i rektorsgruppen och rektorerna har fått i uppdrag att implementera planen på sin enhet. I rektorsgruppen presenteras goda exempel från implementeringsarbetet ute på enheterna. För att alla medarbetare ska känna till de specialistfunktioner som finns i kommunen för förebyggande arbete för att kunna stötta barn och unga som hamnar i utsatthet tas detta upp som en informationspunkt på förskolornas APT, arbetsplatsträffar.

Lokala chefssamrådet tillsammans med polisen möts regelbundet. UNGSAM-möten som involverar förvaltningar lokalt; utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen samt polisen möts regelbundet. SUF - möten organiseras sedan hösten 2016 och är en öppning för rektorer att hitta stöd för elever som är utsatta och där problematiken berör flera förvaltningar. Närvaroteam och Navigatorscentrum är också stödfunktioner som har fått ett ökat samarbete med rektorer och skolor. ORIGO har även introducerats för alla under de senaste åren. Alla dessa funktioner informeras det om regelbundet genom befintliga kanaler.

ORIGO är ett myndighetsgemensamt resurscentrum som arbetar för att motverka och förebygga hedersrelaterat förtryck och våld. Origo utgörs dels av ett fysiskt resurscentrum, dels ett virtuellt hus kallat Virtuella Origo. Virtuella Origo fungerar som en webbaserad samverkansplattform.

2.2 Fortsätta utbilda lärare för att arbeta med förebyggande åtgärder för trygghet.

2.3 Alla förskolor och skolor utarbetar tillsammans med personal och barn/elever en plan mot diskriminering och kränkande behandling i enlighet med skollagens krav.

Förskolor och skolor arbetar för ökad trygghet. Förskolorna arbetar med uppföljning, analys och handlingsplan utifrån resultaten i Haninges skolenkät. Arbetet sker med pedagogiska dokumentationer utifrån ett trygghetsperspektiv för barnen.

Skolorna genomför terminsvis trygghetsenkäter som ligger till grund för bland annat upprättandet av plan mot diskriminering och kränkande behandling samt för att direkta insatser och åtgärder genomförs i syfte att stärka elevernas upplevda trygghet. Vidare analyseras resultaten från skolenkäten som i sin tur utmynnar i en handlingsplan för ökad trygghet. Skolornas arbete följs upp av grundskolechef under bland annat regelbundna kvalitetsdialoger med rektor.

CLF, central ledningsgrupp förskolan, lyfter de nya riktlinjerna i diskrimineringslagen och

förtydligar arbetssättet och rutinerna kring aktiva åtgärder. Alla skolor har en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Rektor och biträdande rektorer har under våren utbildats av skoljurist i de nya reglerna i diskrimineringslagen samt uppdaterat rutiner kring kränkande behandling.

2.4 Förskolorna och skolorna ska i vardagen arbeta med barn/elevinflytande.

Förskolor och skolor arbetar för ett ökat barn och elevinflytande. Alla förskolor ser till att det finns forum för pedagogisk dokumentation och reflektion. Förskolorna har under en tid arbetat med begreppet "Hela-dagen-perspektiv" som just innebär hur förskolan kan se till att hela dagen genomsyras av delaktighet och strukturer som ger ett väl avvägt tempo under en hel dag. Samlingar utformas utifrån barnens frågeställningar och hypoteser om pågående projekt.

Alla skolor arbetar aktivt med att öka elevernas inflytande. Dels genom att analysera trygghetsenkäter och skolenkät för att på sätt identifiera och uppmärksamma var i organisationen som elever upplever att inflytandet behöver stärkas. Dels genom att flera skolors implementeringsarbete av CPS, Collaborative Problem Solving, upplevs ha verkat för att inflytandet har förbättrats. I rektorsgruppen planeras fortbildning i arbetet med att stärka elevernas inflytande till hösten.

För att öka medvetenheten kring demokratifrågor och främja öppen dialog bland barn är förskolornas diskussioner om "hela-dagen- perspektivet" viktiga. Centrala beståndsdelar i det begreppet är barns delaktighet och inflytande vilket är en förutsättning för demokrati och öppna dialoger. Utifrån pedagogisk dokumentation synliggör verksamheten barnens röster.

I grundskolans och särskolans uppdrag är enligt läroplanen demokratifrågan central. Elevernas delaktighet i sitt eget lärande, sin arbetsmiljö, i det lilla men också i det stora och det egna ansvaret och förmågan att se sig själv i det samhälleliga är förmågor som bedöms i läroplanen. I takt med att samtliga skolor har ett tydligt fokus på ökad måluppfyllelse är detta en tydlig del i skolornas arbete.

Indikator GFN Trygghet i skolan årskurs 5, " Jag känner mig trygg i skolan". Andel elever som känner sig trygga,

årskurs 5. Rapportering: D2, Årsredovisning

Indikator KF Trygghet och trivsel årskurs 8, Andel elever som känner sig trygga, årskurs 8.

Rapportering: D2, Årsredovisning

Indikator GFN Delaktighet och inflytande årskurs 5, Andel elever som känner delaktighet och inflytande årskurs 5, " Lärarna i min skola tar hänsyn till vad jag tycker skolan".

Rapportering: D2, Årsredovisning

Indikator GFN Delaktighet och inflytande årskurs 8, Andel elever som känner delaktighet och inflytande årskurs 8, " Lärarna i min skola tar hänsyn till vad jag tycker skolan".

Rapportering: D2, Årsredovisning

3 Stöd och omsorg som ger mervärde för individen

Kommunens stöd- och omsorgsverksamhet är en kärnverksamhet som alltid ska präglas av värdighet. Fokus ska alltid ligga på att individens möjligheter till utveckling så att dennes frihet ökar.

Status: **På väg att uppfyllas**

Utbildningsförvaltningens åtagande inom grund-och förskolenämndens ansvarsområde för att nå kommunfullmäktiges mål som rör stöd och omsorg om barn och elever omfattar ett samarbete mellan olika förvaltningar bl.a kring nyanlända och ensamkommande barn och unga samt att elever med problematisk skolfrånvaro får stöd.

3.1 Säkra goda uppväxtvillkor för barn och unga genom samarbete med kultur-och fritidsförvaltningen och socialförvaltningen.

Förskolorna samarbetar utifrån behov med socialtjänsten och familjecentralerna. Skolorna följer de riktlinjer som finns kring nyanlända och ensamkommande barn och unga. SUF- möten sker regelbundet där bland annat grundskolechefen medverkar. SUF står för samverkansforum; socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen, funktionsnedsättning. Information ges inom förskolorna på APT, arbetsplatsträffar, kring rekrytering av familjehem och kontaktfamiljer. Samarbete är etablerat mellan förvaltningarna. Information sprids regelbundet direkt till rektorer och genom att information läggs upp på Schoolsoft till alla lärare och vårdnadshavare i de kommunala skolorna.

Alla förskolor och skolor följer de upprättade rutinerna kring orosanmälan. Information sker inom förskolan på APT och rutinerna har gått igenom med rektorerna.

3.2 Säkerställa att barn och unga med problematisk skolfrånvaro får stöd att komma i skola, i samarbete med socialförvaltningen

Närvaroteamet är regelbundet med på rektorsmöten där de informerar om handlingsplaner samt genomför workshop med rektorer i syfte att stärka förmågan att identifiera och uppmärksamma elever med hög frånvaro.

4 Möjligheter till utbildning i livets alla skeden

Utbildning ger möjligheter för människor att uppnå sina livsmål. Alla barn växer upp med olika bakgrund och förutsättningar. Skolan i Haninge ska bidra till utjämning av elevers olika förutsättningar. Inget barn eller elev ska hindras att nå sin fulla potential i Haninges skolor. Kommunen ska arbeta målmedvetet och förebyggande för att minska andelen elever som hoppar av sin utbildning. Vuxenutbildningen och SFI ska utformas med utgångspunkt i att individen på kortast möjliga tid ska få reella möjligheter att komma in på arbetsmarknaden.

Status: **Ej utvärderad**

Utbildningsförvaltningens åtagande inom grund-och förskolenämndens ansvarsområde för att nå kommunfullmäktiges mål som rör barns och elevers förutsättningar för att uppnå sina livsmål är kopplade till verksamheternas statliga och kommunala styrdokument.

4.1 Alla barn och ungdomar ska stödjas och motiveras till arbete eller studier.

Skolorna följer upprättade riktlinjer då det gäller elever i kontakt med socialtjänsten för att de ska stödjas och motiveras att fullgöra sin utbildning. Alla elever har tillgång till studie- och yrkesvägledning. Skolorna har också arbetat fram en plan för sin vägledningsverksamhet, i såväl de lägre som i de högre årskurserna.

Förskolorna och skolorna följer de upprättade riktlinjerna/rutinerna i arbetet med nyanlända barn och elever.

4.2 Skolorna ska arbeta för att utveckla undervisningen så att elevernas resultat förbättras.

Grundskolan har en gemensam resultatuppföljningsplan där RTR, rapport till rektor, är central. Utifrån RTR, betyg, resultat från kunskapskontroller och nationella prov genomförs analyser på central-, rektors- och arbetslagsnivå. Analyserna ligger sedan till grund för utveckling av undervisningen samt för insatser och åtgärder på mer organisatorisk nivå. Insatser som alla syftar till att elevernas kunskaper stärks. Här har skolornas implementering av BFL, bedömning av lärande, under ledning av en av utbildningsförvaltningens lektorer bidragit till att undervisningen ständigt utvecklas i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling.

Grundskolechefen har regelbundna kvalitetsdialoger med rektor där bland annat

kunskapsresultaten är en central del.

Ämnesnätverk finns i dag för lärare i NO/TK, idrott och hälsa och musik som leds av lektorer. Därtill finns även nätverk för lärare i slöjd och nätverk för pedagoger i fritidshem som leds av lärare respektive fritidspedagog. Nätverken verkar för ökad samverkan mellan enheterna och för att stärka likvärdigheten gällande bedömning och betygssättning. Lektor i idrott och hälsa är bland annat engagerad i skolornas arbete med plan för utökad rörelse.

4.3 Öka andelen behöriga elever till gymnasieskolan.

Grundskoleavdelningen har ett systematiskt kvalitetsarbete (SKA) som grundar sig på täta uppföljningar av elevernas kunskapsutveckling. Syftet med kvalitetsarbetet är att stärka lärandet genom att möta alla elevers förutsättningar och behov. Ett arbete som i sin tur förväntas höja måluppfyllelsen.

Rapport till rektor

RTR, rapport till rektor, introducerades i Haninge kommuns skolor för ett antal år sedan. Rapporten är en del av det systematiska kvalitetsarbetet där resultatuppföljningen är central. Syftet med rapporten är att säkerställa att alla enheter har ett system för regelbunden uppföljning av elevernas kunskapsutveckling. En uppföljning som i sin tur ligger till grund för enhetens arbete med insatser och åtgärder som är riktade till att stärka alla elevers lärande.

RTR är en summativ avstämning av alla elevers förväntade kunskapsnivå och genomförs vid fyra tillfällen under läsåret. Dessa avstämmningar syftar till att följa upp elevernas kunskapsutveckling och är således en utvärdering av undervisningen och de insatser och åtgärder som man sedan tidigare satt in. Resultaten från RTR eller terminsbetygen stannar således inte vid ett konstaterande utan förväntas vara grunden till nya anpassningar, åtgärder och insatser.

Grundskoleavdelningen sammanställer alla skolors resultat från RTR i syfte att följa enheternas kunskapsprogression samt för att identifiera eventuella stödbehov. Skolorna i Haninge kommun ska ha ett framåtsyftande och aktivt ledarskap utifrån skolans förestående utmaningar i elevgruppen. Till detta finns prognoskluster som regelbundet stödjer alla i styrkedjan att stödja de processer som sker i klassrummet. Vidare finns ett aktivt arbete med CPS, Collaborative Problem Solving, i flera faser.

Prognoser

Genom tidiga och täta systematiska resultatuppföljningar så kan elevernas resultat prognosticeras. När läsåret inleds görs en bedömning eller sammanställning av elevernas kunskaper, gruppens sammantagna kunskapsnivå blir ett så kallat ingångsvärde. Utifrån ingångsvärdet prognosticerar läraren hur kunskapsresultaten med ordinarie undervisning kommer att utvecklas till läsårets slut, vi får då ett utgångsvärde. I de fall prognosen visar en liten eller knappt någon progression mellan ingångs- och utgångsläge så förväntas rektor organisera för insatser och åtgärder genom att fördela stöd och resurser. Med andra ord, rektor fodras agera för att den faktiska kunskapsutvecklingen eller resultaten överträffar prognosen.

Kluster

En central del av resultatuppföljningen är klusterarbetet. Rektor tillsammans med lärare kategoriserar eleverna utifrån de förutsättningar och behov man har uppmärksammat eller identifierat hos eleverna. De kluster vi använder oss av är: elever som har långt kvar till att nå kunskapskraven, elever som inte har tillräckliga kunskaper, elever som når kunskapskraven, elever som är högpresterande och elever som är särskilt begåvade. Utifrån dessa kluster så har läraren större möjligheter att effektivt individualisera och anpassa undervisningen. Dessa kluster ligger i sin tur till grund för de åtgärder och insatser som rektor förväntas organisera och ge stöd för. Skillnad görs mellan reparativa insatser (genomgripande insatser där till exempel intensivläsning är en form av stöd), stödjande insatser och utmanande insatser.

Viktigt att betona är att kluster inte ska likställas med nivågruppering i traditionell mening. Det vill säga vi arbetar för att inte sänka förväntningarna på eleverna och vi placerar dem inte permanent i mindre undervisningsgrupper som en konsekvens av våra bedömningar. Tvärtom så är arbetet med kluster uppbyggt kring individualisering inom ordinarie undervisning. Klustren

ger en tydlig bild av vad som behöver utvecklas i undervisningen. Men i de fall elever ligger långt efter i sin kunskapsutveckling så kan de reparativa insatserna innebära att eleverna under kortare perioder intensivläser vissa ämnen t ex. genom att läsa matematik två timmar i veckan under några veckors tid. Insatser som alla syftar till att stärka elevernas kunskaper.

Systematisk uppföljning

Vad som är centralt i det systematiska kvalitetsarbetet är att grundskoleavdelningen följer upp skolornas prognoser och insatser genom frekventa verksamhetsbesök, kvalitetsdialoger, där man har en nära dialog med rektorerna. I början av september så träffar grundskoleavdelningen alla skolor där vi samtalar om prognoser, kluster samt om insatser och åtgärder. Åtgärderna och insatserna följs sedan upp utifrån resultaten från RTR och betygen med nya verksamhetsbesök. I de fall vi ser att skolan står för större utmaningar kring kunskapsresultaten och där rektor är behov av fortsatt stöd så sker dessa möten mer frekvent.

Kvalitetsdialogerna syftar således inte enbart till att säkerställa att de åtgärder och insatser som sätts in verkligen ger resultat utan. De är även ett mycket viktigt stöd för rektorerna i sitt arbete med att organisera sin verksamhet så att alla elevers förutsättningar och behov möts.

4.4 Regelbunden uppföljning av resultat och vidtagna åtgärder.

Enheterna tar fram förbättringsplaner i enlighet med linjens förbättringsplaner. Förskolornas planer var klara den 15 mars. Alla skolor har en egen förbättringsplan som utgår från utbildningsförvaltningens- och grundskoleavdelningens plan.

Enheterna följer förskolelinjens överenskommelser om systematiskt kvalitetsarbete. Resultat och utfall följs upp på varje enhet. Kvalitetsdialoger samt diskussioner i CLF, central ledningsgrupp förskolan. Resultat och utfall följs upp och analyseras enligt grundskoleavdelningens plan för systematiskt kvalitetsarbete. Kvalitetsdialoger genomförs regelbundet mellan grundskolechef och rektor.

4.5 Tidigt lärande i matematik och språkutveckling.

I projektarbetet och med hjälp av pedagogisk dokumentation utmanas barnen i förskolan tidigt lärande och förståelse i matematik, språkutveckling och läsning. Alla skolor arbetar med grundskoleavdelningens plan för systematiskt kvalitetsarbete där resultatuppföljningar är central. Resultat från nationella prov i åk 3, resultat från RTR, kunskapskontroller samt de nu obligatoriska bedömningsstöden i taluppfattning och läs och skrivförståelse i åk 1 ligger till grund för skolornas insatser och åtgärder i syfte att stärka elevernas kunskaper i de lägre åldrarna.

Lågstadiesatsningen har inneburit att fler lärarresurser har kommit eleverna tillgodo i årskurserna F-3. I Haninge rör det sig totalt om ca 20 fler pedagoger i form av lärare etc. i kommunens grundskolor. Detta tillskott möjliggör ett starkt kompensatoriskt stöd för elever i behov men också att elever som behöver större utmaningar får dessa.

Skolverket har arbetat fram nya bedömningsstöd i bland annat matematik och i svenska/svenska som andraspråk. Bland annat så är bedömningsstödet i läs-och skrivutveckling och i taluppfattning för åk 1 obligatoriskt från och med 1 juli 2016. Därtill finns också kunskapskrav i läsförståelse i årskurs 1. Bedömningsstöden ger skolorna kvalitetssäkrade verktyg i arbetet med att säkerställa att alla elever lär sig läsa, skriva och räkna innan de lämnar lågstadiet. Skolornas arbete med att identifiera och uppmärksamma elever som riskerar att inte nå kunskapskraven stärks, men också att bedömningen blir mer rättssäker i och med de nationellt utarbetade stöden och kunskapskraven i läsning för åk 1. Skolornas arbete med prognoskluster underlättas vidare.

Andelen elever i åk 3 som uppnådde kravnivån i samtliga delprov nationella proven i svenska/svenska som andraspråk, var 2016 var 76 %. Detta innebär att de senaste årens positiva resultatutvecklingen håller i sig. Jämfört med föregående år, 2015, så har resultaten stärkts med fem procentenheter. Däremot så har andelen elever som klarar samtliga delprov i matematik minskat något. 2015 så nådde 69 % av eleverna kravnivån för samtliga delprov medan 2016 så nådde 65% av eleverna kravnivån. Trots denna försämring så mäter vi oss väl med tidigare års uppnådda resultat.

Indikatorerna Nationella prov 2017 i åk 3 matematik och svenska följs upp i delårsrapport 1 (2018). Indikatorer för 2016 följs upp i denna delårsrapport 1 och årsredovisningen.

4.6 Alla barn/elever ska uppleva arbetsro/studiero.

För att skapa arbetsro planeras projektarbete utifrån mindre grupper. Arbete sker med tydliga strukturer på hela förskolan, tydliga roller och tydliga mål för verksamheten. Varje förskoleområde tar fram strukturer för att hela dagen ska genomsyras av arbetsro.

Alla skolor arbetar systematiskt med att stärka elevernas upplevda arbetsro/studiero. Resultat från skolenkäten analyseras och ligger till grund för insatser och åtgärder på skolorna. Goda exempel från enheterna lyfts fram på rektorsmöten.

4.7 Kommunens förskolor och skolor ska vara attraktiva och arbeta systematiskt för att utveckla undervisningen.

Alla enheter arbetar med utbildningsförvaltningens och förskolelinjens förbättringsplan. Utifrån linjens förbättringsplan tar enheterna fram sina egna förbättringsplaner. Dessa följs upp både på enhetsnivå och på central nivå. Alla skolor tar fram en egen plan som har sin grund i utbildningsförvaltningens plan.

Skolorna arbetar aktivt med det systematiska kvalitetsarbetet som också dokumenteras. Enheternas arbete följs regelbundet upp av grundskolechef genom kvalitetsdialoger.

Alla förskoleenheter arbetar med att följa upp resultat från enkäter, unikum, inspektioner, APU (arbetsplatsundersökningen), pedagogisk dokumentation och kunskapskontroller. Unikum är

Alla skolenheter arbetar systematiskt med resultatuppföljning genom att sammanställa och analysera resultat från APU (arbetsplatsundersökningen), inspektioner, RTR (rapport till rektor), betyg, kunskapskontroller, skolenkät etc. Resultat och analyser som blir till grund för åtgärder och insatser.

Utställning från Reggio Emilia samt tillhörande stadsateljé syftar till att kompetensutveckla verksamheten och göra den ännu mer likvärdig. Fördjupad pedagogutbildning säkerställer förskolläraernas kompetens. KreMiMa och central ateljé arbetar med att öka likvärdigheten gällande användandet av material och skapande verksamhet. Central pedagogista säkerställer via kompetensutbildningar och verksamhetsbesök likvärdigheten inom projektarbetet och pedagogisk dokumentation. Central förskolechef och förskolestrateg har regelbundna kvalitetsdialoger med varje ledningsgrupp inom förskolan för att säkerställa den övergripande kvaliteten samt arbetet med förbättringsplanerna.

Tillgång till skola och undervisning, kvalitet i undervisningen och det kompensatoriska uppdraget har stått i fokus genom flera åtgärder. Skolornas förmåga att tidigt sätta in åtgärder utifrån lokala behov är ett sätt att öka det kompensatoriska uppdraget. Vidare har skolorna arbetat med att effektivisera sina organisationer för att just möta sina unika elevgrupper. Ett ökat samarbete har skett mellan skolorna för att ge fler elever plats i närliggande skola eller utifrån önskemål. Närvaroteamets arbete har ökat möjligheten för vissa elevgrupper att få bättre anpassad skolgång. Grundskolorna använder flera olika sorters kompetensutveckling för att öka kvaliteten i undervisningen. Förutom de statliga lyften finns BFL (bedömning för lärande), CPS(Collaborative Problem Solving), utbildning med John Steinberg, en inspiratör inom undervisning, pedagogik och skolutveckling.

4.8 Att utveckla arbetet med det finska förvaltningsområdet genom att starta sverigefinska klasser i Vikingaskolan.

Arbetet med att starta en sverigefinsk förskoleklass och i åk 1 har påbörjats.

Kommunikationsinsatser genom information via tidningar, direktutskick och informationsmöten har genomförts. Skolvalet har nu genomförts. Planeringen inför hösten är nu i full gång. Det ser ut att bli knappt en halv klass i förskoleklass och utökad finskundervisning i år 1 (nuvarande

förskoleklass). Det finns redan en tvåspråkig lärare på skolan och det kommer att rekryteras en tvåspråkig barnskötare med erfarenhet från skolan. Hen kommer att arbeta i klass och på fritidshemmet. Just nu planeras det för att läraren kommer att undervisa matematik och någon form av naturkunskap (NO) på finska. Den helsvenska gruppen kommer då ha samma ämnen på svenska. Svenska har klassen tillsammans.

4.9 Fortsätta och utveckla arbetet med rättssäker betygssättning.

Ämnesnätverken fokuserar i sitt arbete på bedömning och betygssättning samt att en av utbildningsförvaltningens lektorer fortsätter sitt arbete på enheterna med implementeringen av BFL (bedömning för lärande).

Indikator GFN Andel elever behöriga till nationella högskoleförberedande program i gymnasiet.

Rapportering: Årsredovisning

Indikator GFN Andel elever behöriga till gymnasiets yrkesprogram Rapportering:

Årsredovisning

Indikator GFN Andel barn som upplever arbetsro i förskolan Rapportering: D2 Årsredovisning

Indikator GFN Andel elever som upplever studiero på lektionerna i årskurs 5 Rapportering: D2

Årsredovisning

Indikator GFN Andel elever som upplever studiero på lektionerna i årskurs 8 Rapportering: D2

Årsredovisning

Indikator KF Genomsnittligt meritvärde åk 9 Rapportering: Årsredovisning

5 Meningsfull fritid

Innebörden av en meningsfull fritid är olika för alla. Kommunen ska i utformningen av kultur- och fritidsutbud anpassa sig till efterfrågan så att det kommer så många invånare som möjligt till del.

Status: **Ej utvärderad**

Utbildningsförvaltningens åtagande inom grund-och förskolenämndens ansvarsområde för att nå kommunfullmäktiges mål innebär att alla elever erbjuds någon form av fritidshem upp till 13 år.

5.1 Säkerställa att det erbjuds fritidshem/öppen fritidsverksamhet för alla barn/elever F-6.

Alla elever F-6 erbjuds fritidshem.

Elever i åldrarna 10 -12 erbjuds öppen fritidsverksamhet. Kultur- och fritidsförvaltningen utför verksamheten åt utbildningsförvaltningen. En utvärdering av verksamheten kommer att genomföras under våren 2017.

Svartbäcksskolan har under läsåret en pilotverksamhet där den öppna fritidsverksamheten erbjuds i skolans regi. Verksamheten kommer under våren 2017 att utvärderas. Till hösten 2017 kommer även Måsöskolan att starta upp en öppen fritidsverksamhet.

6 Ett växande näringsliv med fler i egen försörjning

Haninge ska vara en attraktiv företagskommun och ta tillvara på de naturliga förutsättningar som kommunen har inom olika branscher. Servicen till befintliga företag och nyetableringar ska vara enkel, snabb och hålla en hög kvalitet.

Status: **Ej utvärderad**

Utbildningsförvaltningens åtagande inom grund-och förskolenämndens ansvarsområde för att nå kommunfullmäktiges mål är att ge service till befintliga fristående aktörer och nyetableringar innebär stöd på uppkomna och regelbundna dialoger med fristående aktörer.

6.1 Ge stöd vid ansökan om att bedriva fristående förskola/pedagogisk omsorg.

Utifrån de behov och frågeställningar som fristående aktörer har är förvaltningens tillsynsansvarig ett stöd för att lösa dessa. Central förskolechef följer upp med tillsynsansvarig att förvaltningens rutiner följs.

6.2 Systematisera och fördjupa samarbetet med fristående aktörer.

För att genomföra regelbundna dialoger med fristående aktörer identifieras mötesformer och samarbetsformer som motsvarar de behov som finns. Dialoger har inletts men tyvärr var deltagandet klen. Tillsynsansvarig har fått i uppdrag att identifiera samarbetsformer med fristående aktörer.

Grundskoleavdelningen bjuder under läsåret in till informationsmöten med fristående aktörer. Därtill är de fristående aktörerna inbjudna till fortbildningsinsatser som är centralt organiserade.

6.3 Arbeta för att fristående aktörer ska ha rätt förutsättningar för att verka och vilja etablera sig i Haninge.

7 God livsmiljö för nuvarande och kommande generationer

Klimat- och miljöutmaningarna är inte begränsade till kommunens geografiska område, men de åtgärder som bidrar till att miljön i kommunen förbättras ska ha hög prioritet. I det större perspektivet ska kommunen genom samarbete med främst närkommunerna uppnå samarbeten som kan bidra till minskade utsläpp och förbättrad miljö. Kommunens egen verksamhet ska inspirera invånarna till att ta ett större ansvar för sin närmiljö.

Status: **Ej utvärderad**

Utbildningsförvaltningens åtagande inom grund-och förskolenämndens ansvarsområde för att nå kommunfullmäktiges mål innebär att bevaka att framtagna koncept för förskolor och skolor realiserar, att barn och elever får lära sig hur de kan bidra till en god miljö genom att få ta del av verksamheterna med KreMiMa och Miljöverkstaden samt att verksamheterna satsar på ekologiska livsmedelsinköp och verkar för att synliggöra Barnkonventionen i verksamheterna.

7.1 För att säkerställa goda miljöer för barn/elever ska hänsyn tas genom att realisera framtagna koncept för förskolor och skolor.

De förskolor som kommer att bedrivas i kommunal regi byggs i enlighet med konceptförskolan. Se över rutiner vid projekterande av förskolor där privata aktörer bygger.

7.2 Säkerställa att barn och elever får ta del av verksamheterna med Kremima och Miljöverkstaden.

Barn tar del av KreMiMa indirekt genom att förskolorna hämtar material därifrån som blir till skapande material på förskolorna. Pedagogerna utbildas genom workshops och utbildningar på KreMiMa av både central ateljérista och central pedagogista. Detta leder till att barnen får ta del av kompetenta pedagoger. CFL, central ledningsgrupp förskolan kommer under året att titta på möjligheter att börja ta barngrupper till KreMiMa. Miljöverkstaden har ett gott samarbete med

skolorna och besöker rektorsmöten.

7.3 Att andelen ekologiska livsmedelsinköp ökar inom nämndens ansvarsområde.

Förskolechef ansvarar för att tillsammans med förskolans kökspersonal sätta nya mål för ekologiska inköp. Rektor ansvarar för att tillsammans med kökspersonal inom grundskolan öka andelen ekologiska livsmedel.

7.4 Att synliggöra Barnkonventionen inom nämndens ansvarsområde.

CFL, central ledningsgrupp förskolan, diskuterar och tar fram gemensamma ställningstaganden kring hur Haninge kommuns förskolor arbetar med barnkonventionen. Barnkonventionen ska användas som ett levande styrdokument i verksamheten. I pedagogisk dokumentation synliggöra och reflektera kring barns rättigheter utifrån barnkonventionen. Handlingsplan utifrån enheten upprättas utifrån gemensamma ställningstaganden.

Förvaltningsledningen påbörjar kompetensutveckling i Barnkonventionen bl.a genom att delta på Barnrättsdagarna våren 2017. Syftet är att en tydligare plan ska skapas utifrån detta.

Barnkonventionen beaktas i utredning och i uppdrag. Exempelvis barns egen upplevelse och vilja beaktas i beslut om stöd, placering i grupp, klass eller andra frågor som berör eleven själv så ska eleven tillfrågas och utifrån ålder och mognad ska detta tas i beräkning. CPS metodik, Collaborative Problem Solving, och tydliggörande av undervisningen genom BFL, bedömning för lärande, stödjer och möjliggör barns delaktighet.

Indikator KF Andel ekologiska livsmedelsinköp Rapportering: Årsredovisning

8 Nya bostäder i bra lägen

Haninge ska hävda sig i konkurrensen mellan kommunerna i Stockholmsregionen som en attraktiv inflyttningskommun. Utvecklingen av Haninges stadskärna och bebyggelse runt pendeltågstationerna ska prioriteras samtidigt som Haninges olika unika miljöer för attraktivt boende ska utvecklas. För att möta den ökade efterfrågan på bostäder måste hantering av detaljplaner och bygglov vara snabb och effektiv.

Status: **Ej utvärderad**

Ligger inte inom grund- och förskolenämndens ansvarsområde eller kärnverksamheten. Samverkan med stadsbyggnadsnämnden för att säkerställa att förskolor och skolor byggs i tillräcklig omfattning i förhållande till planerade bostäder.

8.1 I samarbete med stadsbyggnadsnämnden ge förutsättningar för att det för skolorna skapas en jämn fördelning av den sociala sammansättningen.

9 Hög tillgänglighet

En viktig del i att skapa en attraktiv kommun för invånare och besökare är att öka tillgängligheten till olika målpunkter i

Haninge och att utveckla gemensamma offentliga utrymmen. De åtgärder och investeringar som kommunen inte kan göra själv måste uppnås genom samarbete med de aktörer som är ansvariga. Människor med funktionsnedsättningar har rätt till ett liv på lika villkor som andra. Fysisk tillgänglighet är en förutsättning för allas delaktighet. Kommunen har stort ansvar i att öka den

fysiska tillgängligheten, både i egna verksamheter samt att genom plan- och byggprocessen säkerställa tillgängligheten vid byggnation. Arbete eller meningsfull sysselsättning är en av de viktigaste faktorerna för att kunna vara delaktig i samhället. Kommunen kan samarbeta med näringslivet och genomföra riktade insatser för att öka delaktigheten på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning.

Status: **Ej utvärderad**

Utbildningsförvaltningens åtagande inom grund-och förskolenämndens ansvarsområde för att nå kommunfullmäktiges mål innebär att löpande dialoger ska föras med Tornberget vid alla ny- och ombyggnader för att säkerställa att alla elever ska ha god fysisk tillgänglighet till skolans lokaler.

9.1 Arbeta strategiskt för att alla barn/elever har god fysisk tillgänglighet till förskolans och skolans lokaler.

10 Ordning och reda på ekonomin

Kommunen har en skyldighet att förvalta skattebetalarnas pengar på bästa sätt. Kommunens verksamheter ska vara så effektiva som möjligt och leverera högsta möjliga kvalitet per skattekrona. För detta krävs flexibilitet inom våra egna verksamheter och ett koncerntänkande där samordning av tjänster och lokaler bidrar till lägre kostnader. Externa aktörer som utför kommunala tjänster bidrar till en ökad mångfald och ökad effektivitet genom konkurrens, men framför allt ökad valfrihet hos de som måste utnyttja tjänsterna.

Status: **Ej utvärderad**

Utbildningsförvaltningens åtagande inom grund-och förskolenämndens ansvarsområde för att nå kommunfullmäktiges mål innebär att förvaltningens ekonomiska checklista följs, att avtalstrohet ska gälla, att grundskolans verksamhet ska vara effektiv. Detta ska även gälla förskolan och den centrala förvaltningen.

10.1 Säkerställa att varje enhets ekonomi ska vara i balans.

Förvaltningens ekonomiska checklista för månadsuppföljning ligger till grund för att säkerställa att varje enhets ekonomi är i balans. Budgetuppföljning och uppföljning av enhetens kommentarer och prognos görs månadsvis vid varje förskola och skola.

Grundskolechef följer upp resultatrapporter med enskilda rektorer samt upprättar vid behov handlingsplaner. Central förskolechef arbetar på motsvarande sätt.

Resultatuppföljning lämnas till nämnden vid varje nämndsammanträde.

10.2 Genomföra effektiva inköp genom att följa avtal.

Förskolorna och skolorna är trogna tecknade ramavtal.

10.3 Arbeta med avtalsnöjdhet.

Förskoleavdelningen och grundskoleavdelningen bistår Upphandling Södertörn i deras uppföljning av enheternas avtalsnöjdhet.

10.4 Grundskolans verksamheter ska vara effektiva och leverera högsta möjliga kvalitet per skattekrona (se KF mål punkt 4).

I jämförelsetal med andra kommuner skapar kommunen relativt höga meritpoäng för de insatta medlen visar den utredning som Publik Partner genomförde. Detta är dock ett pågående arbete i

samtal utifrån skolors behov.

Indikator KF Andel ekologiska livsmedelsinköp Rapportering: Årsredovisning

Indikatorer:

	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall Apr 2017	Mål 2018
KF Avvikelse mot budget (budgetföljsamhet)	-0.3%	1.6%		0.0%
KF Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag	2.0%	2.3%		2.0%

11 Hög kvalitet i kommunens tjänster

Kvalitet i en tjänst är ofta något man upplever. Därför betyder bra bemötande och fokus på service mycket för kvaliteten i kommunens tjänster.

Status: **Ej utvärderad**

Utbildningsförvaltningens åtagande inom grund-och förskolenämndens ansvarsområde för att nå kommunfullmäktiges mål innebär frågeställare ska få direkta svar på enkla frågor samt svar på e-post inom två dagar.

11.1 Frågeställare ska få direkt svar på enkel fråga per telefon. (KSF)

11.2 Frågeställare ska få svar på e-post till kommunen inom två dagar.(KSF)

12 En attraktiv arbetsgivare

Kommunen behöver attrahera och behålla ledare och medarbetare som kan utveckla en serviceinriktad kultur genom ett tydligt ledarskap och interna utvecklingsmöjligheter.

Status: **Ej utvärderad**

Utbildningsförvaltningens åtagande inom grund-och förskolenämndens ansvarsområde för att nå kommunfullmäktiges mål innebär att central förvaltning, förskolor och grundskolor ska arbeta för en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö.

12.1 Förskolor och skolor ska arbeta för en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö

Central förvaltning, förskolorna och skolorna följer det fastställda årshjulet för det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM. Rapport till nämnden sker enligt årshjulet i april.

Samarbete sker med företagshälsovården kring sjukfrånvaron. Uppföljning sker månadsvis och tas upp på förvaltningsgemensam facklig samverkan.

Förskolechefen följer tillsammans med central förskolechef och HR, personalavdelningen, upp enheternas sjukfrånvaro. Handlingsplaner skapas. Goda exempel lyfts fram i CFL central ledningsgrupp förskolan. Arbetet sker nära HR och den nya rehabiliteringskedjan följs. HR går igenom grundskoleenheternas sjukfrånvaro tillsammans med grundskolechef. Vid behov upprättas handlingsplaner. Goda exempel tas upp under rektorsmöten.

Indikatorer KF Frisknärvaro Rapportering: Årsredovisning

Indikator KF Hållbart medarbetarengagemang Rapportering: Årsredovisning

Indikator KF Sjukfrånvaro Rapportering: D1, D2, Årsredovisning

Indikatorer:

	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall Apr 2017	Mål 2018
KF Frisknärvaro 0-5 dagar	59.8%	60.2%		
KF Sjukfrånvaro	7.6%	7.8%		5.0%

Uppdrag

2017: KS 8 Utredda flytt av Söderbymalmsskolan (även GFN)

Tillsammans med grund- och förskolenämnden utreda möjligheten att flytta Söderbymalmsskolan till Riksäppet. Status: **Ej påbörjad**

Kommentar:

- Frågan ligger för närvarande hos lokalförsörjningsenheten (kommunstyrelseförvaltningen)
- Tidsplan saknas
- Inflyttning kan tidigast ske hösten 2018

Förvaltningens åtgärder

- Tagit fram ett lokalprogram ("kravspecifikation") för en framtida 7-9 skola i Riksäppet 2
- Lokalerna har synats på plats tillsammans med fastighetsägaren
- Ett första möte har genomförts med anlitade arkitekter och fastighetsägare för att diskutera utbildningsförvaltningens önskemål och kravspecifikation
- Under februari ska arkitekter och storkökskonsult presentera:
  - förslag på hur lokalerna skulle kunna disponeras
  - förslag på hur en skolrestaurang (kök och matsal) skulle kunna utformas i befintliga lokaler

Riksäppet 2 saknar möjlighet att inrymma idrottslokaler. Arbetet med att hitta lokaler för idrott hanteras av lokalförsörjningsenheten (kommunstyrelseförvaltningen).

2017: GFN 1 Tid för simundervisning (KOFN, GVN)

I samarbete med kultur- och fritidsnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden säkerställa att det finns tillräckligt med tider för simundervisning för Haninges skolelever

Status: **Påbörjad**

Kommentar:

Utbildningsförvaltningen har tagit fram en central plan för simundervisning i kommunen, Dnr GFN 2015/206. Syftet är att alla elever i Haninge kommun får den undervisning som krävs för att uppfylla målen i simning i enlighet med skolans styrdokument. Grund- och förskolenämnden beslutade att utbildningsförvaltningen får i uppdrag att:

1. Undersöka förutsättningarna för att införa den föreslagna simplanen.
2. Tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen se över skolornas behov av tid i Torvalla simhall och möjliga lösningar för effektiv schemaläggning och bokning.
3. Tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen se över behovet och tillgången till utbildade simlärare/personal, i samband med ökad simtid.
4. Tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen utreda om andra anläggningar och bad skulle kunna nyttjas för simundervisning under ordinarie läsår och lovaktiviteter.
5. Utredda eventuella yttre faktorer för att kunna möjliggöra nyttjandet av all fri tid på Torvalla, genom exempelvis samordnad transport.
6. Redovisa för nämnden i vilken omfattning den nya simplanen kan börja gälla från läsåret 2017-2018.

Dnr GVN 2016/93 Uppdrag att utreda hur simundervisning kan erbjudas de gymnasieelever som har otillräckliga simkunskaper har genomförts. Det framgår av rapporten att det finns ett stort antal elever på gymnasieskolan i Haninge som inte kan simma. För att uppnå målet att alla gymnasieelever ska kunna simma krävas kompletterande simundervisning.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden kommer att fatta beslut i maj om att utbildningsförvaltningen får i uppdrag att utreda ovan redovisade punkter 2,3,4 och 5.

2017: GFN 2 Utvärdera fritidsverksamhet Svartbäcksskolan

Utvärdera pilotverksamheten med fritidsverksamhet för 10-12 åringar i Svartbäcksskolan)

Status: **Påbörjad**

Kommentar:

Dnr GFN 2017/84 Utredningsdirektiv uppdrag KF - utvärdering av pilotverksamheten med fritidsverksamhet för 10-12 åringar i Svartbäcksskolan.

Från den 1 januari 2016 övergick ansvaret för den öppna verksamheten från kultur- och fritidsnämndens till grund- och förskolenämndens ansvarsområde. I samband med ansvarsövergången fastställde grund- och förskolenämnden riktlinjer för öppen fritidsverksamhet.

I en utredning från kultur- och fritidsförvaltningen (2014) konstateras att det inte finns någon aktuell behovsinventering av öppen fritidsverksamhet men att det i vissa kommundelar, såsom Vega och Söderby, saknas en fritidsgård eller parklek i närheten av skolan som erbjuder öppen fritidsverksamhet. Mot denna bakgrund beslutade grund- och förskolenämnden den 6 april 2016, GFN Dnr 2015/236, att i egen regi starta en öppen fritidsverksamhet vid Svartbäcksskolan. Verksamheten öppnade vid terminsstart hösten 2016 och har drivits som en pilotverksamhet.

Utvärderingen begränsas till elever som har sin skolgång på Svartbäcksskolan, elevernas vårdnadshavare och personal i den öppna fritidsverksamheten.

Utvärderingen behandlas i grund- och förskolenämnden den 21 juni 2017.

2017: GFN 3 Kultur på lika villkor för fler elever (KOFN)

I samarbete med kultur- och fritidsnämnden skapa möjlighet för alla elever kan få ta del av kultur på lika villkor genom projektet Skapande skola.

Status: **Påbörjad**

Kommentar:

Dnr GFN 2017/6 Utredningsdirektiv uppdrag KF - Kultur på lika villkor för fler elever

I Mål och budget 2017-2018 gav kommunfullmäktige grund- och förskolenämnden i uppdrag att, i samarbete med kultur- och fritidsnämnden skapa möjlighet för alla elever att få ta del av kultur på lika villkor genom projektet Skapande skola.

Utredningen behandlas i grund- och förskolenämnden den 22 november 2017

2017: GFN 4 Kompetenshöjande insatser för personal

Ta fram en plan för kompetenshöjande insatser 2017-2019 för personal inom utbildningsförvaltningen.

Status: **Ej påbörjad**

Kommentar:

Ett förslag till utredningsdirektiv föreligger.

2017: SBN 2 Säkrare skolvägar (även GFN)

Tillsammans med grund- och förskolenämnden arbeta med säkra skolvägar i Haninge

Status: **Påbörjad**

Kommentar:

Stadsbyggnadsnämnden och har fått i uppdrag från KF att tillsammans med UBF arbeta med säkra och trygga skolvägar i Haninge. Uppdraget genomförs som ett projekt med syftet att "trafikmiljön i skolornas närhet ska förbättras och att barns skolvägar ska vara säkra och trygga

samt att resor till och från skolan i högre grad ska ske utan bil. Uppdraget ska också syfta till att åstadkomma ett systematiskt förvaltningsövergripande arbetssätt för arbetet med skolvägar och barns resande. Åtgärderna ska innefatta såväl beteendepåverkande åtgärder som fysiska åtgärder."

Projektet avgränsas under året till Hagaskolan som blir en pilotskola. Arbetet med pilotskolan ska sedan kunna ligga till grund för en modell för hur Haninge kommun kan arbeta framöver med fler skolor i kommunen. Under april 2017 genomfördes en kartläggning och resevaneundersökning bland elever och föräldrar på Hagaskolan. Det insamlade underlaget kommer under våren och sommaren att analyseras och åtgärder kommer att identifieras för att åstadkomma säkra och trygga skolvägar.

2016: Ta fram kommunala tjänstegarantier

Uppdraget har riktats till **alla nämnder**.

Status per 2016-12-31: Uppdraget pågår. En kommungemensam arbetsgrupp har arbetat med detta under 2016.

Ett förslag på definition och krav på kommunala tjänstegarantier har presenterats i kommundirektörens ledningsgrupp. Kommunala tjänstegarantier är beroende av ett annat uppdrag - att ta fram en övergripande kvalitetsstrategi. Verksamheterna avvaktar med att formellt arbeta om nuvarande kvalitetsdeklarerade tjänster till tjänstegarantier till dess att ny övergripande kvalitetsstrategi har beslutats.

Slutprodukten av detta uppdrag kommer att hanteras i samband med kvalitetsstrategin.

Status: **Ej påbörjad**

Kommentar:

2016: Utredda hur lärarnas tid med elever kan öka och administrationsbörda minska

Grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att utreda hur lärarnas tid med eleverna kan öka i motsvarande grad som deras administrationsbörda kan minska genom införande av lärarsekreterare.

Rapport 2016-12-31: För att kunna genomföra en avlastning av arbetsuppgifter för lärarna krävs att resurser tillförs. Om detta inte görs är alternativet att finansiera lärarassistenter genom att minska lärartätheten. Lågstadiesatsningen där Haninge kommun erhållit 14,4 miljoner kronor, ska gå till att täcka kostnader för personalförstärkning med lärare, förskollärare eller speciallärare alternativt med annan personal så att lärarna i större utsträckning kan bedriva undervisning.

Status: **Klar**

Kommentar:

I årsredovisningen för 2016 rapporterades uppdraget som klart. Rapporten Dnr GFN 2016/89 § 137 Uppdrag- lärarnas tid lärarassistenter godkändes.

2016: Ta fram skolstrukturplaner för alla kommundelar

Grund- och förskolenämnden ska ta fram skolstrukturplaner för de kommundelar som ännu inte har någon plan. Rapport 2016-12-31: Kommunstyrelseförvaltningen ansvarar för uppdraget, som kommer att slutföras under 2017.

Status: **Påbörjad**

Kommentar:

Kommunstyrelseförvaltningen ansvarar för uppdraget. Kommer att slutföras under första halvåret 2017.

2016: Arbeta strategiskt för att öka idrott och rörelse i skola och förskola

Grund- och förskolenämnden ska arbeta strategiskt för att öka idrott och rörelse i skola och förskola

Rapport 2016-12-31: Efter en genomförd utredning beslutade grund- och förskolenämnden att Plan för ökad rörelse i skolan ska publiceras på varje skolans hemsida senast 1 januari 2017. Förvaltningen har fått i uppdrag att ta fram en plan för simundervisningen kopplat till skolans styrdokument.

Status: **Klar**

Kommentar:

Skolornas planer för ökad rörelse finns publicerades på varje skolas hemsida.

2016: IT-strategi som möjliggör en modern skola

Grund- och förskolenämnden ska arbeta fram en IT strategi som möjliggör en modern skola.

'Rapport 2016-12-31: Utbildningsförvaltningens IT-strateg arbetar med uppdraget att ta fram en IT-strategi för den pedagogiska verksamheten.

Status: **Påbörjad**

Kommentar:

Dokumentation som gäller Utbildningsförvaltningens ställningstagande kring digitalisering i förskolan och skolan har tagits fram. Till Nämndens sammanträde i maj ligger ett uppdrag att ta fram ett utredningsdirektiv med rubriken Arbeta fram en IT strategi som möjliggör en modern skola.

2016: Planera för fler förskoleavdelningar med utomhusverksamhet

Grund- och förskolenämnden ska planera för fler förskoleavdelningar med utomhusverksamhet.

Rapport 2016-12-31: Den centrala ledningsgruppen för förskolan har diskuterat möjligheter till att starta utomhusverksamhet. Gruppen anser att frågan behöver utredas mer och förutsättningar i form av kompetenskrav, verksamhetskrav och framgångsfaktorer behöver identifieras. Syftet med, samt vilka nuvarande brister en utomhusverksamhet ska lösa, är också faktorer som måste studeras närmare. Även en ekonomisk infallsvinkel bör beaktas. Uppdraget överförs till 2017.

Status: **Ej påbörjad**

Kommentar:

Till nämndens sammanträde i maj 2017 föreligger ett uppdrag att ta fram ett utredningsdirektiv med rubriken Planera för fler förskoleavdelningar med utomhusverksamhet.

2016: Öka antal fullstora idrottshallar och öka tillgång till bibliotek

Grundskolan ska i samarbete med kultur och fritid vid kommande om- och nybyggnadsplaner av skolor arbeta för att öka antalet fullstora idrottshallar och öka tillgången till bibliotek.

Rapport 2016-12-31: Beslut om fullstora hallar finns redan. Utbildningsförvaltningen genomför ett arbete för att utveckla skolbiblioteken. Resultatet av arbetet med skolbiblioteken har redovisats i grund- och förskolenämnden i december 2016. Tillgången till skolbibliotek är tillgodosedd inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområde.

Status: **Klar**

Kommentar:

Ekonomi

Driftrapport

Budgetramen för 2017 är baserad på elevsättning per individ enligt kommunfullmäktiges beslut om elevpeng samt anslag för tilläggsbelopp för grundsärskola, barn i behov av särskilt stöd, strukturmedel nyanlända, modersmålsundervisning och skärgårdsbidrag.

Beskrivning	Period	Belopp (tkr)	Ny ram (tkr)	Ram - höjande (x)
Ursprunglig driftbudgetram 2017 enligt KF's M & B 2017-2018	2016-06	1 687 500	1 687 500	x
Ramjustering för ökade kostnader i den nya IT-prismodellen för GFN. (KF 2016-12-05 § 350).	2016-12	1 298	1 688 798	x
Resultatöverföring av driftmedel från 2016 beslut i KF 2017-04-18 § 91	2017-04	10 590	1 699 388	

Budgetramen för 2017 är baserad på elevsättning per individ enligt kommunfullmäktiges beslut om elevpeng samt anslag för tilläggsbelopp för grundsärskola, barn i behov av särskilt stöd, modersmålsundervisning och skärgårdsbidrag.

Nämndens budgetram för 2017 uppgick ursprungligen till 1 687,5 mnkr men utökades i dec-16 med 1,3 mnkr som kompensation för ökade kostnader i kommunens nya IT-modell (KF 2016-12-05 § 350) samt med ytterligare 10,6 mnkr i apr-17 för resultatöverföring av driftmedel från 2016 (KF 2017-04-18 § 91). Därmed uppgår grund- och förskolenämndens budget för 2017 till 1 699,4 mnkr, en nettoökning med 11,9 mnkr jämfört med nämndens ursprungliga budget.

Nettoutfallet i april blev 137,4 mnkr och det ackumulerade nettoutfallet uppgår till 540,5 mnkr (31,8 procent av årsbudget), vilket också är 0,8 procent lägre än periodiserad årsbudget som uppgår till 544,7 mnkr och motsvarar en positiv budgetavvikelse på 4,2 mnkr (0,2 procent av årsbudget) till och med april månads utfall. I den ackumulerade budgetavvikelsen ingår även ett underskott i elevpengsystemet med -5,4 mnkr.

Helårsprognosen efter april månads utfall är ett nollresultat för grund- och förskolenämnden. Årsprognosen utgår från att eventuella över- eller underskott i elevpengsystemet fullt ut har reglerats, dvs. är kostnadsneutralt för grund- och förskolenämnden i årsbokslutet för 2017.

Risk- och känslighetsanalysen för april visar att det finns faktorer som kan komma att påverka den ekonomiska prognosen för helåret 2017 i intervallet 0,0 till -10,3 mnkr.

Budgetansvar	Månaden, netto			Ackumulerat, netto			Budget helår	Resultatöverföring från föreg. år	Förändr. tidigare års resultat (överfört från fg. År)	Återbetalt i år av tidigare års ack. underskott	Prognos årets driftresultat	Underlag för resultatöverföring till nästa år
	Utfall / Resultat	Budget	Avv.	Utfall / Resultat	Budget	Avv.						
	201704	201704		201701-201704	201701-201704							
Benämning							2017					
200 Pengsystem GFN	-123 546	-121 085	-2 461	-489 718	-484 341	-5 377	-1 473 900					
201 Central förvaltning och nämnd	-10 569	-5 793	-4 776	-24 320	-22 982	-1 337	-79 596	11 375	-5 616	-1 034	322	3 079
209 Modersmålsverksamhet	1 589	-1 269	2 858	-3 058	-4 854	1 796	-14 886					
210 Central stödavdelning (CSA)	-10 463	-10 902	439	-42 407	-43 417	1 010	-131 006					
220 Förskolor kommunal regi	2 363	801	1 563	9 165	5 779	3 385	0	-3 475	-823	757	178	-1 950
240 Grundskola år F-6 kommunal regi	-45	-536	491	4 947	1 698	3 249	0	-41	-1 377	270		-608
260 Grundskola år F-9 kommunal regi	3 240	-46	3 286	4 871	3 382	1 490	-0	2 731	-2 774	7	-500	-521
20 Grund- och förskolenämnden	-137 431	-138 831	1 400	-540 520	-544 735	4 215	-1 699 388	10 590	-10 590	0	0	0

Till och med april månad har 1,0 mnkr återbetalats av de sammanlagda underskotten på -5,8 mnkr för de resultatenheter som hade med sig ett underskott från 2016 till 2017. För helåret 2017 beräknas 3,0 mnkr att återbetalas av tidigare års underskott.

Resultaträkning

Konto	Utf Apr 2017	Bud Apr 2017	Avvikelse Apr 2017	Utfall Jan - Apr 2017	Bud Ack Jan - Apr 2017	Avvikelse Jan - Apr 2017	Budget helår 2017	Utfall % av Budget Helår
I10 - Taxor och avgifter	7 161	6 477	684	27 883	25 908	1 975	77 724	35,9%
I20 - Försäljning av verksamhet	117 881	112 389	5 492	454 859	448 819	6 039	1 337 873	34,0%
I30 - Bidragsintäkter	9 373	6 573	2 800	35 324	26 291	9 034	79 190	44,6%
I40 - Anslag		0	0		0	0	0	
I50 - Övriga Intäkter	5 482	1 165	4 317	7 044	4 660	2 383	13 298	53,0%
Summa I - Intäkter	139 897	126 604	13 293	525 110	505 679	19 432	1 508 085	34,8%
K10 - Lönekostnader	-88 716	-86 494	-2 222	-340 998	-334 637	-6 361	-1 026 574	33,2%
K20 - Övriga personalkostnader	-672	-816	144	-2 200	-3 265	1 065	-9 795	22,5%
K30 - Lokalkostnader	-17 023	-16 428	-595	-68 335	-65 711	-2 624	-198 765	34,4%
K40 - Kostnader för bidrag	-54	-234	180	-288	-937	650	-1 907	15,1%
K50 - Köp av tjänster	-160 179	-154 356	-5 823	-624 139	-617 423	-6 716	-1 874 265	33,3%
K60 - Köp av varor	-4 540	-5 185	645	-19 317	-20 733	1 416	-62 283	31,0%
K70 - Övriga kostnader	-5 756	-1 515	-4 241	-8 793	-6 060	-2 732	-28 854	30,5%
K80 - Avskrivningar och ränta	-388	-418	29	-1 556	-1 670	114	-5 026	31,0%
K81 - Finansiella kostnader	0	0	0	-4	-1	-2	-4	94,5%
Summa K - Kostnader	-277 328	-265 446	-11 882	-1 065 630	-1 050 438	-15 192	-3 207 473	33,2%
Summa RR	-137 431	-138 842	1 412	-540 520	-544 759	4 239	-1 699 388	31,8%

I ovanstående resultaträkning framgår utfallet per kostnadslag för hela grund- och förskolenämnden, vilket inkluderar både interna och externa kostnader för köp och försäljning av barn- och elevplatser, dvs. en bruttokostnadsredovisad resultaträkning.

Nämndens centrala budgetuppföljning exklusive resultatenheter

Nettoutfall per verksamhet, central förvaltning

Verksamhet Central förvaltning & nämnd	Månaden utfall 201704	Månaden budget 201704	avvikelse utfall/budget	Akkumulerat utfall perioden 201701- 201704	Budget perioden 201701- 201704	avvikelse utfall/budget	Budget 2017
Central förvaltning och nämnd							
Grund- och förskolenämnd	30	52	22	125	210	85	629
Gemensam verksamhet	10 388	5 470	-4 917	25 059	21 705	-3 354	75 987
Delsumma	10 418	5 523	-4 895	25 183	21 914	-3 269	76 615
Centrala verksamhetskostnader							
Förskola	45 830	46 631	801	178 230	186 515	8 285	571 397
Förskoleklass	5 904	6 168	264	23 569	24 672	1 103	72 625
Fritidshem	11 053	11 052	-1	44 202	44 208	6	132 624
Grundskola	59 321	58 773	-547	245 911	234 868	-11 043	715 122
Delsumma	122 108	122 624	516	491 912	490 262	-1 650	1 491 767
Summa	132 526	128 147	-4 379	517 096	512 177	-4 919	1 568 382
Andel av årsbudget	8,4%	8,2%		33,0%	32,7%	-1,0%	

Tabellen visar utfall, budget och budgetavvikelse per verksamhet för den anslagsfinansierade förvaltningscentrala budgeten och elevpengssystemet men *exklusive Central stödavdelning, CSA och resultatenheter*.

Det ackumulerade nettoutfallet för central förvaltning är 1,0 procent högre än periodiserad budget och motsvarar en negativ budgetavvikelse med -4,9 mnkr. inklusive ett ackumulerade underskottet i elevpengssystemet med -5,4 mnkr.

Nettoutfall per verksamhet, central stödavdelning

Verksamhet stödavdelning	Central	Månaden utfall 201704	Månaden budget 201704	avvikelse utfall/budget	Akkumulerat utfall perioden 201701- 201704	Budget perioden 201701- 201704	avvikelse utfall/budget	Budget 2017
Central förvaltning och nämnd								
Grund- och förskolenämnd								
Gemensam verksamhet		1 491	1 028	-462	5 799	4 007	-1 792	12 603
Delsumma		1 491	1 028	-462	5 799	4 007	-1 792	12 603
Centrala verksamhetskostnader								
Förskola		1 634	1 607	-26	6 440	6 429	-11	19 286
Förskoleklass		273	265	-8	1 102	1 060	-42	3 180
Fritidshem		288	540	252	72	2 161	2 089	6 484
Grundskola		6 776	7 461	685	28 993	29 760	768	89 452
Delsumma		8 972	9 874	902	36 607	39 410	2 804	118 402
Summa		10 463	10 902	440	42 405	43 417	1 012	131 006
Andel av årsbudget		8,0%	8,3%		32,4%	33,1%	2,3%	

Det ackumulerade nettoutfallet för verksamhetsområdena inom central stödavdelning (CSA) är 2,3 procent lägre än periodiserad budget vilket motsvarar en positiv budgetavvikelse med 1,0 mnkr.

Summering central förvaltning & central stödavdelning

Verksamhet förvaltning, nämnd & Central stödavdelning	Central	Månaden utfall 201704	Månaden budget 201704	avvikelse utfall/budget	Akkumulerat utfall perioden 201701- 201704	Budget perioden 201701- 201704	avvikelse utfall/budget	Budget 2017
Central förvaltning & nämnd		132 526	128 147	-4 379	517 096	512 177	-4 919	1 568 382
Central stödavdelning		10 463	10 902	440	42 405	43 417	1 012	131 006
Summa		142 988	139 049	-3 939	559 501	555 594	-3 907	1 699 388
Andel av årsbudget		8,4%	8,2%		32,9%	32,7%	-0,7%	

Nettoutfallet för den förvaltningscentrala anslagsfinansierade budgeten inklusive ersättningar inom ramen för elevpengsystemet uppgår till 559,5 mnkr till och med april månad vilket är 0,7 procent högre än periodiserad budget och motsvarar en negativ budgetavvikelse med -3,9 mnkr. inklusive ett ackumulerade underskottet i elevpengsystemet med -5,4 mnkr.

Central förvaltning inklusive nämnd, modersmål & central stödavdelning (anslagsfinansierad).

Budgetansvar	Månaden, netto			Akkumulerat, netto			Budget helår	Resultatöverföring från föreg. år	Förändr. tidigare års resultat (överfört från fg. År)	Återbetalt i år av tidigare års ack. underskott	Prognos årets driftresultat	Underlag för resultatöverföring till nästa år
	Utfall / Resultat	Budget	Avv.	Utfall / Resultat	Budget	Avv.						
	201704	201704		201701-201704	201701-201704							
Benämning							2017					
2000 Förvaltningschef UBF/GFN	-5 886	-1 218	-4 669	-9 711	-4 827	-4 884	-24 249	11 375	-5 616	-1 034	322	3 079
2010 Grund- och förskolenämnd	-31	-52	21	-127	-210	83	-629					
2040 Kvalitetschef	-1 079	-1 051	-29	-2 932	-4 154	1 222	-12 509					
2050 Kanslichef	-2 845	-2 542	-303	-8 959	-10 090	1 131	-30 611					
2200 Central förskolechef	-442	-603	160	-1 336	-2 379	1 043	-7 664					
2400 Grundskolechef F-9	-284	-326	43	-1 256	-1 323	67	-3 935					
201 Central förvaltning och nämnd	-10 569	-5 793	-4 776	-24 320	-22 982	-1 337	-79 596	11 375	-5 616	-1 034	322	3 079
209 Modersmålsverksamhet	1 589	-1 269	2 858	-3 058	-4 854	1 796	-14 886					
210 Central stödavdelning (CSA)	-10 463	-10 902	439	-42 407	-43 417	1 010	-131 006					
Summa	-19 443	-17 964	-1 479	-69 785	-71 253	1 468	-225 488	11 375	-5 616	-1 034	322	3 079

Den anslagsfinansierade förvaltningscentrala budgeten exklusive elevpengsystemet redovisar en negativ budgetavvikelse på -1,5 mnkr i april och ackumulerat en positiv budgetavvikelse med 1,5 mnkr till och med april månads utfall. Prognosen för helåret 2017 är en positiv budgetavvikelse på 3,1 mnkr.

Budgetuppföljning resultatenheter per verksamhetsområde

Förskola inklusive pedagogisk omsorg (intäktsfinansierad)

Budgetansvar	Månaden, netto			Ackumulerat, netto			Resultatöverföring från föreg. år	Förändr. tidigare års resultat (överfört från fg. År)	Återbetalt i år av tidigare års ack. underskott	Prognos årets driftresultat	Underlag för resultatöverföring till nästa år
	Utfall / Resultat	Budget	Avv.	Utfall / Resultat	Budget	Avv.					
	201704	201704		201701-201704	201701-201704						
Benämning											
2223 Vendelsömalms förskoleenhet	171	110	61	799	745	54	-851		213		-213
2270 Vendelsö/Söderby förskoleenhet	555	47	508	1 439	641	798	425	-425			
2290 Haga/Gudö förskoleenhet	-19	25	-43	302	157	144	-210		29		-124
2300 Pedagogisk omsorg	28	6	22	64	61	3			0		
2370 Brandbergens förskoleenhet	276	247	29	1 382	1 187	195	-653		121	155	-136
2480 Södra handens förskoleenhet	445	54	391	1 282	345	937	130	-130		185	185
2500 Centrala handens förskoleenhet	147	42	105	601	418	183	-783		100		-483
2570 Dalarö & Skärgårdens förskoleenhet	-36	7	-43	-165	43	-208	2	-2		-162	-162
2580 Vega förskoleenhet	113	8	105	287	279	7	266	-266			
2590 Södra Jordbro förskoleenhet	291	126	165	1 519	646	874	-57		10		-28
2690 Norra Jordbro förskoleenhet	88	32	56	525	341	184	-892		125		-518
2790 Åby förskoleenhet	37	51	-14	287	437	-150	-146		82		
2820 Tungelsta förskoleenhet	266	46	220	843	478	365	-706		78		-471
220 Förskolor kommunal regi	2 363	801	1 563	9 165	5 779	3 385	-3 475	-823	757	178	-1 950

Resultatenheterna inom förskolan redovisar i april ett samlat överskott med 2,4 mnkr och ackumulerat ett positivt resultat med 9,2 mnkr, vilket är 7,0 mnkr bättre än jämfört med motsvarande period föregående år. Årsprognosen efter april månads utfall är ett sammanlagt underskott på -2,0 mnkr för förskolan att överföra till nästa års budget.

Till och med april månad har 0,8 mnkr återbetalats av de sammanlagda underskotten på -4,3 mnkr för de resultatenheter som hade med sig ett underskott från 2016 till 2017. Under 2017 beräknas återbetalningar av tidigare års underskott uppgå till ca 2,2 mnkr av de sammanlagda underskotten inom förskolan.

Grundskola år F-6 (intäktsfinansierad)

Budgetansvar	Månaden, netto			Ackumulerat, netto			Budget helår	Resultatöverföring från föreg. år	Förändr. tidigare års resultat (överfört från fg. År)	Återbetalt i år av tidigare års ack. underskott	Prognos årets driftresultat	Underlag för resultatöverföring till nästa år
	Utfall / Resultat	Budget	Avv.	Utfall / Resultat	Budget	Avv.						
	201704	201704		201701-201704	201701-201704							
Benämning							2017					
2340 Svartbäcksskolan F-6	202	-94	296	713	582	130	0	174	-174			
2510 Båtsmanskolan F-6	56	-61	117	563	131	432	0	10	-10			
2530 Vikingaskolan F-6	-15	-164	149	323	-94	416	0	248	-248			
2540 Runstensskolan F-6	-348	-56	-291	195	112	82				0		
2560 Mäsöskolan F-6	104	-5	109	813	252	561	-0			197		-391
2650 Höglundaskolan	156	-71	227	790	39	751	0	-435		73		-217
2670 Kvarnbäcksskolan F-6	-34	-113	78	111	-134	245	-0	275	-275			
2840 Ribbybergsskolan F-6	113	74	39	954	719	235	0	419	-419			
2850 Åbyskolan F-6	-278	-45	-233	485	90	395	0	251	-251			
240 Grundskola år F-6 kommunal regi	-45	-536	491	4 947	1 698	3 249	0	-41	-1 377	270		-608

Resultatenheterna inom grundskolans årskurs F-6 redovisar i princip ett nollresultat i april och ackumulerat ett positivt resultat på 4,9 mnkr, vilket är 0,6 mnkr bättre än jämfört med motsvarande period föregående år. Årsprognosen efter april månads utfall är ett samlat underskott på -0,6 mnkr att överföra till nästa års budget.

Till och med april månad har 0,3 mnkr återbetalats av de sammanlagda underskotten på -1,4 mnkr för de resultatenheter som hade med sig ett underskott från 2016 till 2017. Under 2017 beräknas återbetalningar av tidigare års underskott uppgå till ca 0,8 mnkr av de sammanlagda underskotten.

Grundskola år F-9/7-9 (intäktsfinansierad)

Budgetansvar	Månaden, netto			Ackumulerat, netto			Budget helår	Resultatöverföring från föreg. år	Förändr. tidigare års resultat (överfört från fg. År)	Återbetalt i år av tidigare års ack. underskott	Prognos årets driftresultat	Underlag för resultatöverföring till nästa år
	Utfall / Resultat	Budget	Avv.	Utfall / Resultat	Budget	Avv.						
	201704	201704		201701-201704	201701-201704							
Benämning							2017					
2310 Lyckeby-/Hagaskolan F-9	404	-189	593	1 023	79	944	-0	752	-752		0	
2332 Vendelsömalmskolan F-9	570	34	536	203	687	-484	0	168	-168			
2350 Brandbergsskolan F-9	373	53	320	2 001	580	1 420	0	530	-530			
2520 Söderbymalmskolan 7-9	268	57	211	522	523	-1	0	-43		7		-21
2554 Dalarö & Skärgårdens rektorsområde F-9	389	76	313	547	538	9	-0	285	-285			
2810 Tungelsta skola F-9	1 027	-213	1 240	231	-175	406	-0	542	-542		-500	-500
2830 Ribbyskolan 7-9	208	136	71	345	1 149	-804	-0	497	-497			
260 Grundskola år F-9 kommunal regi	3 240	-46	3 286	4 871	3 382	1 490	-0	2 731	-2 774	7	-500	-521

Resultatenheterna inom grundskolans år F-9/7-9 redovisar ett samlat överskott med 3,2 mnkr i april och ackumulerat ett överskott med 4,9 mnkr, vilket är 1,7 mnkr sämre än jämfört med motsvarande period föregående år. Årsprognosen efter april månads utfall är ett nollresultat att överföra till nästa års budget.

Investeringsrapport

I kommunfullmäktiges mål & budget för 2017 har grund- och förskolenämnden tilldelats 5,0 mnkr investeringsbudget för inventarier och utrustning till objektsspecifika investeringsprojekt.

Grund- och förskolenämnden hemställde även i årsbokslutet 2016 till kommunfullmäktige om att tilldelade men oförbrukade investeringsmedel på 15,9 mnkr i sin helhet överförs till 2017 års investeringsbudget. Kommunfullmäktige fattade beslut i april om att grund- och förskolenämnden får disponera den här investeringsbudgetramen i sin helhet under 2017. Detta innebär att grund- och förskolenämndens totala investeringsbudgetram uppgår till 22,4 mnkr 2017.

Det ackumulerade nettoutfallet till och med april månad uppgår till 1,7 mnkr vilket motsvarar 7,8 procent av tilldelad investeringsbudget. Det prognostiserade utfallet för helåret 2017 uppgår till 10,5 mnkr.

I nedanstående tabell redovisas nämndens investeringsredovisning för pågående investeringsprojekt tillsammans med redan beslutad investeringsbudget enligt kommunfullmäktiges mål & budget för 2017.

Projekt-nummer	Beskrivning	Status	Överförd budgetram från fg. år.	Tilldelad budget 2017	Utfall 201701-201704	Saldo, återstår att förbruka	Prognos utfall helår 2017
Investeringsbudget GFN - "Tillkommande verksamhetsanpassningar							
26138	Vattenskada Aspen	Pågär			-324 tkr	324 tkr	
26151	Ornö Skola, inventarier/utrustning	Pågär	-41 tkr			-41 tkr	
26165	Haga 4 renovering	Avslutad			-18 tkr	18 tkr	
26176	EI-arbete och ljuddämpning Ribby fsk	Pågär			22 tkr	-22 tkr	22 tkr
26182	Renovering Lida förskola	Avslutad			8 tkr	-8 tkr	
29999	Övriga investeringsprojekt - ej fördelade invest.medel	Löpande	2 011 tkr			2 011 tkr	
29999	Ingående saldo 2017						
29999	Övriga investeringsprojekt - ej fördelade invest.medel fördelat under 2017	Löpande	-169 tkr			-169 tkr	
Delsumma investeringsbudget GFN - "Tillkommande verksamhetsanpassningar			1 801 tkr		-312 tkr	2 113 tkr	22 tkr
Investeringsbudget GFN - Lokalinvesteringar i Tornbergsägda lokaler som är hyreshöjande							
26149	Tungelstaskolan kök UBF	Pågär			511 tkr	-511 tkr	511 tkr
26179	Luftrenare slöjdsalar 2017	Pågär	169 tkr		25 tkr	144 tkr	169 tkr
Delsumma investeringsbudget GFN - beslutad av KF, objektsspecifika			169 tkr		536 tkr	-367 tkr	680 tkr
Investeringsbudget GFN - beslutad av KF, objektsspecifika							
26142	Mäsöskolan, inventarier/utrustning	Pågär	3 443 tkr		771 tkr	2 672 tkr	1 500 tkr
26160	Tungelsta skola, inventarier/utrustning	Pågär	1 267 tkr		53 tkr	1 214 tkr	1 267 tkr
26161	Ribbyskolan år F-6, inventarier/utrustning	Pågär	3 000 tkr		109 tkr	2 891 tkr	1 500 tkr
26162	Åby Entré förskola, inventarier/utrustning	Pågär	2 000 tkr		54 tkr	1 946 tkr	
26180	Varbergets förskola i Åby, inventarier/utrustning	Pågär	2 000 tkr			2 000 tkr	
26163	Jordbro, utökning av förskolekapacitet, inv. & utr.	Pågär	1 000 tkr			1 000 tkr	
26164	Ribby - Ny förskola, inventarier/utrustning	Pågär	2 000 tkr			2 000 tkr	
26174	Sovaltner förskolor	Pågär		2 000 tkr	42 tkr	1 958 tkr	2 000 tkr
26177	Vendelsömalmskolan, inventarier/utrustning	Pågär		3 000 tkr		3 000 tkr	1 000 tkr
26184	Förskolan Duvan inventarier och utrustning	Pågär		1 500 tkr		1 500 tkr	1 500 tkr
26915	Vikingaskolan, inventarier/utrustning	Pågär	-824 tkr		496 tkr	-1 320 tkr	1 000 tkr
Delsumma Investeringsbudget GFN - beslutad av KF, objektsspecifika			13 887 tkr	6 500 tkr	1 525 tkr	18 862 tkr	9 767 tkr
Summa investeringsbudget GFN			15 857 tkr	6 500 tkr	1 749 tkr	20 608 tkr	10 469 tkr

26138 Vattenskada Aspen

Budgetram : -
Tidsplan : - Avslutad
Initierad av : -
Driftkostnad via : -

Den här vattenskadan är nu åtgärdad och slutreglerad. Grund- och förskolenämnden kommer att ersättas för upparbetade kostnader för det investeringsprojektet.

26142 Måsöskolan permanent

Budgetram : 3.443 tkr
Tidsplan : 2015-2017
Initierad av : Central förvaltning
Driftkostnad via : Kapitalkostnad

Investeringskostnader i samband ombyggnationen och utökningen av kapaciteten på Måsöskolan inklusive inventarier och utrustning.

Kapitalkostnaderna för den här investeringen betalas initialt av central förvaltning men ingår därefter som underlag i det administrativa avdraget för årskurs F-6.

En del av investeringskostnaderna kan initialt hanteras av grund- och förskolenämnden men som i slutändan inte ska belasta nämndens investeringsbudget. Den här delen av investeringen är hyreshöjande.

26149 Tungelstaskolan kök UBF

Budgetram : - tkr
Tidsplan : Avslutad
Initierad av : Central förvaltning
Driftkostnad via : Hyreshöjning

Avser kostnader som initialt hanteras av grund- och förskolenämnden men som i slutändan inte ska belasta nämndens investeringsbudget. Den här investeringen är hyreshöjande.

26151 Ornö skola, inventarier & utrustning i samband med ombyggnation

Budgetram : - tkr
Tidsplan : 2017-2018
Initierad av : Central förvaltning
Driftkostnad via : Kapitalkostnad

Den här investeringsbudgeten i samband med ombyggnationen av Ornö skola är avsedd för inventarier- och utrustning .

Kapitalkostnaderna för den här investeringen betalas initialt av central förvaltning men ingår därefter som underlag i det administrativa avdraget.

26160 Utökning årskurs F-6 i Tungelsta, inventarier & utrustning

Budgetram : 1.267 tkr
Tidsplan : 2016-2020
Initierad av : Central förvaltning
Driftkostnad via : Kapitalkostnad

Investeringskostnader i samband den planerade utökningen av kapaciteten på Tungelsta skola inklusive inventarier och utrustning i samband med att skolans kök byggs om under 2017.

Kapitalkostnaderna för den här investeringen betalas initialt av central förvaltning men ingår därefter som underlag i det administrativa avdraget för årskurs F-6.

En del av investeringskostnaderna hanteras initialt av grund- och förskolenämnden men som i slutändan inte ska belasta nämndens investeringsbudget. Den här delen av investeringen är hyreshöjande.

26161 Ribbyskolan, inv./utr. I samband med utökning inom F-6

Budgettram : 3.000 tkr

Tidsplan : 2016-2018

Initierad av : Central förvaltning

Driftkostnad via : Kapitalkostnad

Investeringsbudgeten för denna utökning är avsedd för inventarier- och utrustning till den nya organisationen och som beräknas att börjar tas i drift till läsåret 17/18 med årskurs F-2 och därefter en successiv utökning med en årskurs per år till årskurs 6.

Kapitalkostnaderna för den här investeringen betalas initialt av central förvaltning men ingår därefter som underlag i det administrativa avdraget för årskurs F-6.

26162 Förskola Åby entré, inventarier & utrustning

Budgettram : 2.000 tkr

Tidsplan : 2018

Initierad av : Central förvaltning

Driftkostnad via : Kapitalkostnad

Avser investeringsbudget för inventarier och utrustning för den nya förskolan i Åby.

Kapitalkostnaderna för den här investeringen betalas initialt av central förvaltning men ingår därefter som underlag i det administrativa avdraget.

26163 Jordbro, inv./utr. I samband med utökning av förskolekapacitet

Budgettram : 1.000 tkr

Tidsplan : 2018-2020 (prel.)

Initierad av : Central förvaltning

Driftkostnad via : Kapitalkostnad

Investeringsbudgeten för denna utökning av tre förskolaavdelningar är avsedd för inventarier- och utrustning och som beräknas att tas i drift 2019-2020.

Kapitalkostnaderna för den här investeringen betalas initialt av central förvaltning men ingår därefter som underlag i det administrativa avdraget för förskolan.

Det här investeringsprojektet är tillsvidare vilande.

26164 Skogslindens förskola, inventarier & utrustning

Budgettram : 2.000 tkr

Tidsplan : 2018

Initierad av : Central förvaltning

Driftkostnad via : Kapitalkostnad

Investeringsbudgeten för denna volymökning är avsedd för inventarier- och utrustning och som beräknas att tas i drift 2018

Kapitalkostnaderna för den här investeringen betalas initialt av central förvaltning men ingår därefter som underlag i det administrativa avdraget för förskolan.

26174 Sovaltner förskolor

Budgettram : 2.000 tkr

Tidsplan : Löpande 2016-2021

Initierad av : Central förvaltning

Driftkostnad via : Hyreshöjande

Kapitalkostnaderna för den här investeringen kan komma att betalas initialt av grund- och förskolenämnden men som i slutändan inte ska belasta nämndens investeringsbudget utan är hyreshöjande.

Den här investeringen är hyreshöjande. Arbetet med införandet av sovaltaner beräknas att pågå fram till och med 2021.

26176 Elarbete och ljuddämpning Ribby förskola

Budgetram : -
Tidsplan : 2017
Initierad av : Enheten
Driftkostnad via : Kapitalkostnad

Kapitalkostnaderna för den här investeringen skall belasta enheten under avskrivningstiden.

26177 Inventarier/Utrustning, upprustning Vendelsömalmskolan

Budgetram : 3.000 tkr
Tidsplan : 2016-2019
Initierad av : Central förvaltning
Driftkostnad via : Kapitalkostnad

Den här investeringsbudgeten i samband med ombyggnationen av Vendelsömalmskolan är avsedd för inventarier- och utrustning .

Kapitalkostnaderna för den här investeringen betalas initialt av central förvaltning men ingår därefter som underlag i det administr**ativa avdraget för årskurs F-9.

26179 Luftrenare slöjdsalar generellt

Budgetram : 169 tkr
Tidsplan : Avslutad
Initierad av : Central förvaltning
Driftkostnad via : kapitalkostnad

Avser installation av luftrenare i kommunala skolors slöjdsalar i de fall de saknas eller behöver kompletteras. Detta utifrån lärarnas arbetsmiljö.

Kapitalkostnaderna för den här investeringen betalas initialt av central förvaltning men ingår därefter som underlag i det administrativa avdraget.

26180 Vargberget inv. och utrusning

Budgetram : 2.000 tkr
Tidsplan : 2018
Initierad av : Central förvaltning
Driftkostnad via : Kapialkostnad

Avser investeringsbudget för inventarier och utrustning för den nya förskolan i Åby som delvis ersätter Parks förskola.

Kapitalkostnaderna för den här investeringen betalas initialt av central förvaltning men ingår därefter som underlag i det administrativa avdraget.

26915 Vikingaskolans ombyggnation, inventarier & utrustning.

Budgetram : - tkr
Tidsplan : 2015-2018

Initierad av : Central förvaltning
 Driftkostnad via : Kapitalkostnad

Den här investeringsbudgeten i samband med uppförandet av nya Vikingaskolan är avsedd för inventarier- och utrustning.

Kapitalkostnaderna för den här investeringen betalas initialt av central förvaltning men ingår därefter som underlag i det administrativa avdraget för årskurs F-6.

26184 Duvans förskola, inventarier & utrustning

Budgetram : 1.500 tkr
 Tidsplan : 2017
 Initierad av : Central förvaltning
 Driftkostnad via : Kapitalkostnad

Investeringsbudgeten för denna volymökning är avsedd för inventarier- och utrustning i samband med att förskolan åter tas i drift från och med hösten 2017.

Kapitalkostnaderna för den här investeringen betalas initialt av central förvaltning men ingår därefter som underlag i det administrativa avdraget för förskolan.

26999 Tilldelad men ej förbrukad investeringsbudget

Budgetram : 1.842 tkr
 Tidsplan : löpande
 Initierad av : Central förvaltning
 Driftkostnad via : Kapitalkostnad

Avser ackumulerad summa av tilldelad men ej fördelad investeringsbudget för grund- och förskolenämnden avseende tillkommande verksamhetsanpassningar.

Investeringsprojekt som genomförs av Tornberget

Redovisas i delårsbokslut 1 och 2 samt i årsredovisningen.

Investeringsobjekt	Budget		Uppföljning/ kommentar
	Totalt	(mnkr)	
Lyckebyskolan, reinvestering	123	135	Slutbesiktigad och verksamheten har flyttat in. Ekonomisk slutredovisning till KS återstår.
Kolartorp 3 förskola, nybyggnation	0	0	Tomten används som etableringsyta i samband med byggnation i området. Tillgänglig för byggstart tidigast ht 2017. Avtal är tecknat med SBG Byggen AB om försäljning av mark för uppförande av en förskola med 6 avdelningar. Förskolan är tänkt att drivas av Kids 2 Home.
Lillgården förskola, nybyggnation	59	67	I o m att privat aktör har uppfört totalt 8 förskoleavdelningar i området så är detta projekt vilandets tills vidare.
Vikingskolan, rivning och nybyggnation	264	263	Produktion pågår. Den nya skolan beräknas stå klar till sommaren 2018.
Måsskolan	88,5	88,5	Produktion pågår. Ombyggnad sker etappvis under läsåret 2016/ 2017. K öksombyggnad sker under sommaren 2017. Klar till höstterminsstart 2017.
Tungelsta skola kök	20	17,3	Slutbesiktning är genomförd och godkänd. Ekonomisk slutredovisning återstår.
Vargbergets förskola (ersätter del av Park/ Karusellen)	67	67	Projektering pågår. Byggstart planerad till augusti 2017.
Förskola vid Åby entré (ersätter del av Park/ Karusellen)		33	Förskola med 6 avdelningar i bottenvåning på bostadshus. Arbeta med ny detaljplan pågår. Detaljplanen beräknas vara klar sommaren 2017. Förhandling om hyresavtal pågår. Inflyttning sommaren 2017.
Tungelsta skola		41	Utökning av skolans kapacitet finns på plats i form av inhyrda paviljonger (4 klassrum) som kommer att stå till dess att ny skola i Lillgården är klar.
Vendelsömskolan	0	137	Renovering av hus E genomförd. Produktion av nya hus G pågår. Evakuering av hus D sker under sommaren 2017. Renovering av hus A, B och C kommer att ske etappvis.
Utökning F-6 Skola i Handen	0	24	Avtal har tecknats med Turbinen AB avseende köp av skol- och förskoletomten i den nya detaljplanen på Örnens väg. Skolan och förskolan är tänkta att drivas av Academia AB och planeras vara klara till höstterminen 2019.
Åbyskolan	0	170	Förprojektering pågår. Byggstart planerad till hösten 2018 då all förskoleverksamhet har flyttats bort från tomten.
Skogslindens Förskola (vid Ribbyskolan)	60	50	Projektering klar. Den nya förskolan kommer att uppföras som en 6-avdelningars konceptförskola. Byggstart planerad till augusti 2017.
Renovering av Ribbyskolan	0	105	Planen är att renoveringen skall ske först efter att Ribbyskolan utökats med en tillbyggnad för F-6 verksamhet (sommaren 2020).
Utökning av Ribbyskolan	209	200	Projektering pågår. Byggstart planerad till sommaren 2018.
Ornö skola	8,5	8,5	Verksamheten evakuerad till Klockargården. Invändig rivning genomförd. Vid rivning har tidigare okända problem med delar av husets bärande konstruktion påträffats. Projektering pågår.
Lyckebyhallen		25	Projektering klar. Hallen beräknas vara klar till augusti 2018.
Ny förskola i Vega (detaljplan 2)		0	Avtal har tecknats med Västbygg AB om försäljning av mark för uppförande av en förskola med 6 avdelningar. Förskolan är tänkt att drivas av Raoul Wallenbergskolan. Planeras vara klar sommaren 2018.
Ny F-9 skola och aktivitetshus i Vega (detaljplan 5)			Lokalprogrammet är tänkt att fastslås av KS i maj 2017. Tomten blir tillgänglig för byggnation sommaren 2019 när det provisoriska järnvägsspåret försvinner. Inflyttning planerad till sommaren 2019.
Ny F-6 skola och förskola i Vega (detaljplan 2)		0	Avtal har tecknats med Västbygg AB om försäljning av mark för uppförande av en F-6 skola för 350 barn och en förskola med 6 avdelningar. Förskolan och skolan är tänkta att drivas av Raoul Wallenbergskolan. Planeras vara klara sommaren 2019.
Summa:	899	1431,3	

Känslighets- och riskanalys

Risk	Positiv risk (tkr)	Negativ risk (tkr)
Pengsystem - Volymavvikelser i förhållande till lagd budget		-10300
Summa	0	-10 300

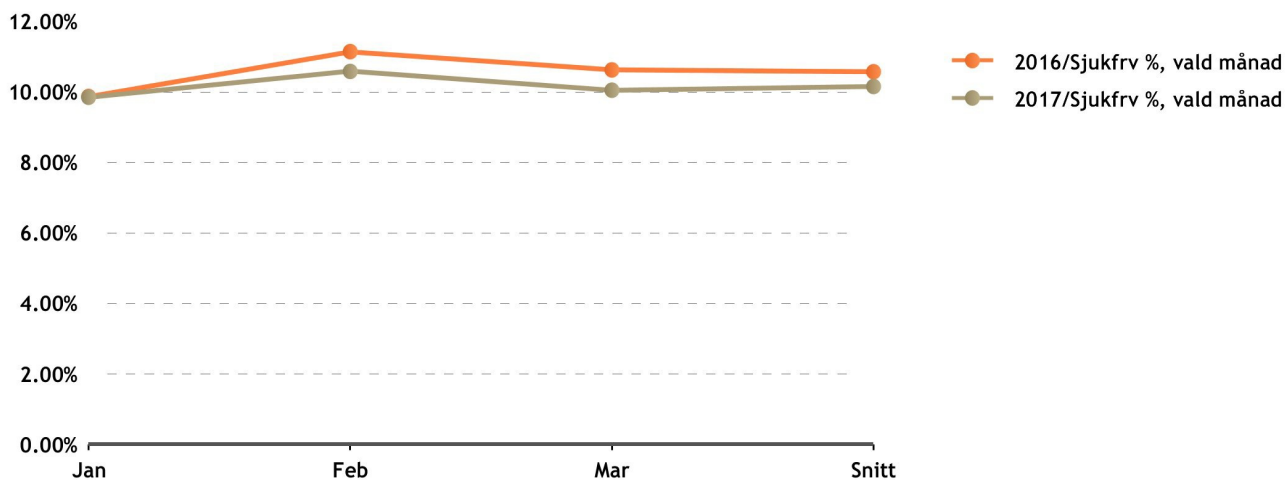
Kommentar

Känslighets- och riskanalysen ska återge faktorer som kan komma att påverka årets resultat utöver vad som redan är beaktat i årsprognosen. Känslighets- och riskanalysen för april visar att det finns faktorer som kan komma att påverka den ekonomiska prognosen negativt för helåret 2017 i intervallet 0,0 till -10,3 mnkr.

Elevpengsystemet redovisar ett underskott på -2,5 mnkr i april och i nuläget prognostiseras ett motsvarande underskott för de resterande månaderna fram till och med juni. Eftersom även det ackumulerade underskottet för elevpengsystemet är -5,3 mnkr för perioden januari-april innebär det ett prognostiserat underskott på -10,3 mnkr för perioden januari-juni. Det är för tidigt att redovisa en prognos för elevpengsystemet för perioden juli-augusti och därför prognostiseras tills vidare att den här verksamheten har en budget i balans för det andra halvåret 2017.

Personal

Personaluppföljning och analys

		Jan	Feb	Mar	Snitt
2016	Sjukfrv %, vald månad	9,87%	11,14%	10,62%	10,57%
2017	Sjukfrv %, vald månad	9,85%	10,58%	10,05%	10,15%

Personalstatistik ackumulerade värden

	2016	2017
Total sjukfrånvaro % ack	10,57 %	10,15 %
Sjukfrånvaro % <60 dgr ack	49,42 %	50,10 %
Sjukfrånvaro % >=60 dgr ack	50,58 %	49,90 %
Total sjukfrv i %, kvinnor	11,43 %	10,95 %
Total sjukfrv i %, män	6,27%	6,29%
Total sjukfrv i % <29 år	9,39%	8,86%
Total sjukfrv i % 30-49	11,04 %	10,03 %
Total sjukfrv i % =>50 år	10,41 %	10,82 %

Analys av sjukfrånvaro och prognos för resten av 2017

Under de senaste åren har flera verktyg införts i syfte att stödja chefer att arbeta med sin sjukfrånvaro. Några exempel är sjuk- frisk och VAB anmälan via företagshälsovården, rehabiliteringssamordning som tjänst och central finansiering av tjänster via företagshälsovården och ROA. Trots detta stöd ser vi en fortsatt hög sjukfrånvaro.

Förvaltningens analys är att stödet till chefer inte har kompletterats med tydliga krav eller uppföljning och att detta har lett till att frågan inte har prioriterats. För att komma tillrätta med problemet har förvaltningen sedan i fjol regelbundet följt upp sjukfrånvaron på förvaltningsnivå i samverkan med de fackliga organisationerna. Förvaltningens linjechefer har fått i uppdrag att följa upp sina enheters arbete med att sänka sjukfrånvaron. Där sjukfrånvaron är hög sätter linjechef i samråd med enhetschef (rektor/förskolechef) och HR in relevanta åtgärder.

Inom förskolan, där sjukfrånvaron är som allra högst finns ett mål om sju procents sjukfrånvaro för 2017 på enhetsnivå.

Tendensen de senaste åren är att en allt större andel av förvaltningens sjukfrånvaro är långtidssjukfrånvaro, d.v.s sjukfrånvaro som överstiger 60 dagar. För att komma tillrätta med långtidssjukfrånvaron har kommunens rehabiliteringsprocess börjat tillämpas mer stringent där syftet och målet med rehabiliteringen samt möjligheten att komma till avslut är tydligare än tidigare. Som ett första steg gick samtliga förskolechefer i januari en utbildning i arbetslivsinriktad rehabilitering.

Sammanfattning insatser/åtgärder:

- Sjukfrånvaro på enhetsnivå följs upp av linjechef – relevanta åtgärder sätts in
- Mål om 7 % sjukfrånvaro inom förskolan 2017
- Mer stringent tillämpning av rehabiliteringsprocessen
- Utbildning i rehabilitering för förskolechefer

För att underlätta uppföljning finns nya rapporter i Hypergene där sjukfrånvaron är uppdelad på kort- och långtidssjukfrånvaro. Linjechef som ansvarar för uppföljning av enheternas sjukfrånvaro har tillgång till sjukfrånvarorapporter för samtliga enheter inom sin verksamhet. Med stöd av dessa rapporter beslutar linjechef i samråd med enhetschef och HR om relevanta insatser där sjukfrånvaron är hög. Sjukfrånvaro följs upp på förvaltningsnivå i samverkan med de fackliga organisationerna.

Analysen ska innehålla orsaker till utvecklingen och åtgärder som bidragit till ökning/minskning. Den ska också innehålla en beskrivning om särskilda åtgärder har skett i samarbete med företagshälsovården. Analysen ska göras baserat på att orsaker kan ses till den bild som beskrivs.

-Total sjukfrånvaro jämfört med förra året samma tid.

Den totala sjukfrånvaron under perioden januari till mars har minskat marginellt från 10,57% till 10,12% inom grund- och förskolenämndens ansvarsområde. Att sjukfrånvaron inte har minskat i större utsträckning beror troligtvis på att de listade åtgärderna i form av ökad stringens i rehabiliteringsprocessen och tydligare uppföljning är nya och ännu inte har fått effekt. Utifrån de åtgärder som nu är vidtagna är prognosen att sjukfrånvaron (i synnerhet långtidssjukfrånvaron) kommer att minska under resten av 2017.

-Sjukfrånvaro uppdelat på kort och lång jämfört med förra året.

Inom grund- och förskolenämndens ansvarsområde är ungefär hälften av sjukfrånvaron långtidssjukfrånvaro (>=60dagar). Fördelningen mellan kort- och långtidssjukfrånvaron är i princip oförändrad jämfört med samma period 2016.

-Sjukfrånvaro uppdelat på åldersgrupper i jämförelse med förra året.

Inga större förändringar har skett beträffande fördelningen av sjukfrånvaron mellan

åldersgrupper inom grund- och förskolenämndens ansvarsområde jämfört med 2016.

-Sjukfrånvaro i procent uppdelat på kön.

Uppdelat på kön har inga anmärkningsvärda förändringar skett sedan 2016. Kvinnor har fortsatt betydligt högre sjukfrånvaro än män inom grund- och förskolenämndens ansvarsområde.

Internkontroll

Inget att rapportera till delårsrapport 1

Patientsäkerhetsberättelse för elevhälsans medicinska och psykologiska insats samt kvalitetsberättelse för elevhälsans psykologiska insatser och kvalitetsberättelse för elevhälsans medicinska insatser

Sammanfattning

GFN är tillsammans med GVN vårdgivare för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser. Enligt patientsäkerhetslagen är vårdgivaren skyldig att 1 gång per år upprätta en särskild patientsäkerhetsberättelse som beskriver hur patientsäkerheten i verksamheten har tillvaratagits. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter ges därutöver ett allmänt råd om att varje år upprätta en sammanhållande kvalitetsberättelse där det bör framgå hur arbetet har bedrivits med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet.

Patientsäkerhetsberättelsen är skriven gemensamt för de medicinska och psykologiska insatserna. Kvalitetsberättelserna är separat skrivna för de medicinska och psykologiska insatserna. För att kvalitetsberättelserna ska komma i fas tidsmässigt med patientsäkerhetsberättelsen är berättelsen för de psykologiska insatserna skriven för en period på 1,5 år, alltså fr.o.m. HT 15 t.o.m. HT 16. Från nästa år kommer detta även att gälla för den medicinska kvalitetsberättelsen.

Förvaltningens synpunkter

Det är förvaltningens uppfattning att föreliggande dokument är viktiga i det kontinuerliga arbetet med att fortsätta utveckla god patientsäkerhet och god kvalitet i verksamheten som helhet.

Under det kommande året fortsätter arbetet med att utveckla ledningssystemen för de medicinska och psykologiska insatserna. I det arbetet tjänar dessa dokument som viktiga underlag.

Underlag för beslut

- Patientsäkerhetsberättelse för elevhälsans medicinska och psykologiska insats, 2016

- Kvalitetsberättelse för elevhälsans medicinska insatser, HT 15 –
VT 16

- Kvalitetsberättelse för elevhälsans psykologiska insatser HT 15-
HT 16

Förslag till beslut

1. Rapporten godkänns.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Verksamhetscheferna för elevhälsans
medicinska och psykologiska insatser

För kännedom: Rektorerna

Hänings
kommun

Utbildningsförvaltningen

Patientsäkerhetsberättelse för elevhälsans medicinska och psykologiska insats

År 2016

Datum och ansvarig för innehållet

2017-02-24 Jenny Olofsson och Jenny
Jakobsson Lundin Verksamhetschef för elevhälsans
medicinska respektive psykologiska insats

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Övergripande mål och strategier	3
Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet	4
Struktur för uppföljning/utvärdering	5
Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet	5
Uppföljning genom egenkontroll	8
Samverkan för att förebygga vårdskador	9
Risikanalys	10
Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet	11
Hantering av klagomål och synpunkter	11
Samverkan med patienter och närstående	12
Resultat	12
Övergripande mål och strategier för kommande år	13

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur det systematiska patientsäkerhetsarbetet har bedrivits i verksamhetens olika delar, och att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses. SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Sammanfattning

Det mest avgörande patientsäkerhetsarbete som har bedrivits under kalenderåret är skapandet av ett ledningssystem för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom elevhälsans medicinska och psykologiska insats där grund- och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden är vårdgivare. Ledningssystemet är framtaget i samarbete mellan elevhälsans medicinska och psykologiska insats.

Under kalenderåret har en digital metodbok skapats för elevhälsans medicinska insats, något som var ett mål från förra årets patientsäkerhetsberättelse. Under hösten skapades en digital mapp där metodboken nu finns. Strukturen i metodboken är lättöverskådlig och informationen uppdateras regelbundet.

Under kalenderåret har verksamhetschefen för elevhälsans medicinska insatser - EMI besökt de flesta skolsköterskemottagningarna och utfört en egenkontroll utifrån en strukturerad mall.

Skolsköterskor rapporterar kontinuerligt in negativa händelser och tillbud samt risker i verksamheten. Dessa har diskuterats fortlöpande på EMI:s professionsmöten som en lärande och förebyggande insats för att förhindra upprepning. Vid behov har åtgärder vidtagits.

Elevhälsans psykologiska insatser är i ett uppstartsskede avseende det systematiska patientsäkerhetsarbetet (SOSFS:2011:9). I samband med framtagandet av ledningssystemet har de centrala processerna identifierats som rör skolpsykologernas arbete som faller inom hälso- och sjukvårdslagen. Dessa processer ligger till grund för den metodbok som börjat tas fram under året och som kommer utgöra riktlinjer och vägledning för skolpsykologernas arbete.

Under året har en standardiserad modell för egenkontroll och riskanalys utvecklats. Avvikelse har fortlöpande varit möjliga att rapportera via en blankett som lämnas till psykologen med kvalitets- och ledningsansvar. Ingen avvikelse har rapporterats under 2016. Via rutiner för riskanalys så har ett antal risker identifierats i verksamheten som rör bland annat psykologernas journalföring.

Övergripande mål och strategier

SFS 2010:659,3 kap. 1 § och SOSFS 2011:9, 3 kap.

Vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten så att den leder till att kravet på god och säker vård upprätthålls.

Elevhälsans medicinska och psykologiska insatser ska bedriva en god och säker vård där risker och händelser tidigt identifieras och förebyggs. Inom verksamheten ska det finnas den personalbemanning och kompetens som krävs för att uppnå god och säker vård. För detta ska det finnas säkra rutiner och lokala riktlinjer.

Till skolans hjälp finns elevhälsan med medicinsk, psykologisk, psykosocial och specialpedagogisk kompetens. Dessa kompetenser ska i första hand arbeta

---

förebyggande och hälsofrämjande. Det betyder att de primärt ska stödja den ordinarie verksamheten så att den kan fungera för alla barn och elever.

Under början av 2017 har ledningssystem för hälso- och sjukvård fastställts i nämnderna och kommer att utgöra en grund för hur det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs inom elevhälsans hälso- och sjukvård i kommunen framöver.

Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659, 3 kap. 9 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 §, p 1

Vårdgivaren skall dokumentera hur ansvaret är organiserat och fördelat i verksamheten.

Grund- och förskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden är vårdgivare för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom elevhälsan. Verksamhetschef för elevhälsans medicinska insatser är Jenny Olofsson. Fram till oktober 2016 var Barbro Lönnkvist verksamhetschef. Någon av vårdgivaren utsedd verksamhetschef för den psykologiska insatsen har inte varit tillsatt under 2016 utan delar av ansvaret för kvalitetsarbetet som rör den psykologiska delen av elevhälsan har under första delen av året 2016 varit delegerat till Tuija Lehtinen och under andra halvan av året varit delegerat till Jenny Jakobsson Lundin.

I 29 § första stycke HSL anges att det inom hälso- och sjukvård ska finnas någon som ansvarar för verksamheten (verksamhetschef). Det är vårdgivaren som utser verksamhetschefen. Tjänsten som verksamhetschef är ett personligt förordnande för en viss namngiven person och vårdgivaren anmäler verksamhetschefen till vårdgivarregistret hos inspektionen för vård och omsorg (IVO). Under 2017 beräknas såväl verksamhetschefen för elevhälsans medicinska som psykologiska insats vara tillsatta av nämnderna och dessa personer planeras under nästa år anmälas till vårdgivarregistret.

Verksamhetschefen för elevhälsans medicinska och psykologiska insatser ansvarar för ledning, planering och utveckling av verksamheten och säkerställer att god vård bedrivs. Exempel på detta kan vara att medarbetarna har rätt kompetens, får fortbildning och möjlighet att bedriva en god vård med hög kvalitet. Processer och rutiner för arbetet ska vara utarbetade. Lokaler och utrustning för arbetet skall vara anpassade för verksamhetens behov. Rutiner och egenkontroll skall upprättas och följas. Avvikelse och risker skall analyseras och följas upp.

Varje legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar att bedriva sitt arbete med god kvalitet och skall medverka och bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Medarbetaren har rapporteringsskyldighet till vårdgivaren om en patient i samband med vård, behandling eller undersökning drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom. Varje medarbetare ansvarar för att vara väl förtrogen med gällande lagar, riktlinjer, allmänna råd, föreskrifter, vägledning och handböcker som reglerar innehåll, ledning och kvalitet. Varje medarbetare ansvarar också för att vara väl förtrogen med vårdgivarens riktlinjer och rutiner som beskrivs i lokala basprogrammet och den medicinska och psykologiska metodhandboken.

Skolsköterskorna är anställda på skolorna med rektor som arbetsgivare. Skolläkarna, skolpsykologerna och ett fåtal skolsköterskor är anställda på

Centrala stödavdelningen med antingen central stödchef eller enhetschef Nyanlända/Närvaroteam som närmaste chef. Chef för den legitimerade personalen har ett ansvar att samverka med verksamhetscheferna i frågor som rör det systematiska kvalitetsarbetet så som patientsäkerhet, avvikelser, egenkontroll och riskanalyser. För att kravet på god vård och patientsäkerhet skall kunna uppfyllas ska arbetsgivaren samverka med verksamhetschef för de medicinska insatserna kring personalresurser, lokal och utrustning, förbandsmaterial och läkemedel. Närmaste chef har ansvar för vikarieersättning och har även arbetsmiljöansvaret för sin legitimerade personal.

Rektor har ansvar för skolans inre organisation och skall leda och samordna elevhälsans insatser på skolan.

Struktur för uppföljning/utvärdering

SOSFS 2011:9 3 kap. 2 § Vårdgivaren eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS ska med stöd av ledningssystemet planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten.

Medarbetaren ska omgående identifiera och rapportera risker och negativa händelser enligt fastställd rutin till verksamhetschefen och arbetsgivare. Inrapporterade negativa händelser och risker ska analyseras och utredas samt följas upp av verksamhetschefen kontinuerligt på professionsmöten i syfte att lära av misstag för att öka patientsäkerheten.

Skolsköterskan ska skriva en årlig kvalitetsrapport enligt fastställd mall. Kvalitetsrapporten följer upp att vaccinationer och hälsobesök har erbjudits enligt fastsällt program, liksom negativa händelser och risker i verksamheten. Även EMI:s övriga verksamhet beskrivs i kvalitetsrapporten.

Rapporten skickas till verksamhetschef för EMI och rektor.

Verksamhetschefen för EMI sammanställer och skriver en årlig kvalitetsberättelse utifrån skolsköterskornas kvalitetsrapporter. Kvalitetsberättelsen delges förvaltningschef, chef för EMI, rektorer skolsköterkor.

Delegerad ledningsansvarig psykolog sammanställer och skriver en årlig kvalitetsberättelse. Verksamhetens rutiner för god och säker vård ska uppdateras kontinuerligt. För den psykologiska insatsen är arbetet med att rutiner och riktlinjer i ett uppstartsskede. En standardiserad mall för egenkontroll och riskanalys har tagits fram under året. Det finns också en standardiserad mall för avvikelsepapportering.

Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 1-2 Vårdgivaren skall senast den 1 mars varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse där arbetet med patientsäkerhet skall beskrivas och vilka åtgärder som har vidtagits och vilka resultat som har uppnåtts.

Nedan följer en beskrivning av hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits under året och vilka åtgärder som vidtagits för att öka patientsäkerheten.

Kalenderårets viktigaste och mest genomgripande patientsäkerhetsarbete har varit framtagandet av ett ledningssystem för den hälso-sjukvård som bedrivs inom elevhälsans medicinska och psykologiska insats. Framtagandet av detta ledningssystem har skett i samverkan mellan elevhälsans medicinska insats och psykologiska insats. Ledningssystemet fastställs i nämnd under 2017. Under året har också förberedelser gjorts för inrättandet av en tjänst som verksamhetschef för elevhälsans psykologiska insatser.

Medicinska insatsen

Skolsköterskor deltar aktivt i att utveckla säkra rutiner

Förslag på verksamhetsförbättringar har diskuterats och genomförts kontinuerligt. EMI gruppen har till exempel haft metoddiskussion kring vaccination och dokumentation.

Skolsköterskor rapporterar kontinuerligt in negativa händelser och tillbud samt risker i verksamheten.

Under året har det rapporterats 23 st. negativa händelser i verksamheten. Fyra handlar om läkemedelshantering varav en om vaccinering med annat vaccin än vad som ordinerats, en om en elev som fått en extra dos vaccin och en om vaccin som behövde kasseras då kylskåpet varit öppet under natten. Tre om brister i administrativa rutiner i samband med vård och behandling. Sex stycken om brister i journalhantering. Sex stycken var avvikelser rörande diagnostik, vård och behandling samt tre om brister i teknik så som datoråtkomst. En avvikelse handlade om arbetsmiljö och en avvikelse om remisshantering.

Dessa avvikelser har diskuterats fortlöpande på EMI:s professionsmöten som en lärande och förebyggande åtgärd för att förhindra upprepning. Vid behov har även andra åtgärder vidtagits.

Utbildning och kompetensutveckling under kalenderåret

EMI har haft intern utbildning om övervikt och fetma hos barn och ungdomar, barn som far illa och nyanlända elever. En av skolläkarna har föreläst om särbegåvade elever.

EMI har också haft besök av externa föreläsare under året.

Representanter från projektet En Frisk Generation från Karolinska institutet har besökt EMI. Inger Dahlberg från Haninges socialtjänst har föreläst om drogprevention. EMI har också haft besök av Haninge ungdomsmottagning. Lena Morin från organisationen Nxtme har föreläst om barn och ungdomar som blivit utsatta för incest. EMI-gruppen har också fått allergiutbildning och utbildning om könsstympning.

Utöver dessa utbildningar har skolsköterskorna deltagit i andra fortbildningar utifrån behov.

Lokala rutiner uppdateras fortlöpande inom det medicinska området

Datorjournal i PMO – vi har haft ett flertal genomgångar med frågeställningar och nyheter i patientjournalssystemet.

Vaccinationsriktlinjer har uppdaterats och kommunicerats ut till skolsköterskorna.

Ett mål för året var att digitalisera metodboken. Under hösten skapades en digital mapp där metodboken nu finns. Strukturen i metodboken är lättöverskådlig och informationen uppdateras regelbundet.

Journalgranskning har skett genom att

Verksamhetschefen gjort slumpmässig journalgranskning vid verksamhetsbesök. Skolsköterskorna har även utfört kollegial journalgranskning.

Loggkontroller har gjorts

Verksamhetschefen har granskat åtkomstlogg slumpmässigt en gång per termin

Psykologiska insatsen

I samband med ledningssystemets tillkomst har de centrala processer som ingår i ledningssystemet identifierats och en metodhandbok har börjat tas fram som ska vara till riktlinje och vägledning för skolpsykologernas arbete. Metodhandboken kvalitetssäkras och utvecklas systematiskt på de gemensamma professionsmötena tillsammans med medarbetarna och under ledning av psykolog med delegerat ledningsansvar under året.

Ett viktigt patientsäkerhetsarbete som bedrivits under året har handlat om framtagandet av riktlinjer för hur man som psykolog bedömer när ens arbete faller under hälso- och sjukvårdslagen och man därmed blir journalföringspliktig. Att avgöra när skolpsykologen ska föra journal är inte helt okomplicerat ur juridisk synvinkel. När skolpsykologen riktar sina insatser direkt mot skolans organisation, det vill säga på olika sätt använder sin psykologiska kunskap för att skapa goda relations- och lärmiljöer kring elever via de pedagoger som möter eleverna är det okomplicerat att konstatera att skolpsykologen inte arbetar med hälso- och sjukvård och således inte för journal. När skolpsykologen arbetar i direktkontakt med elever och vårdnadshavare är det svårare att göra en bedömning om vad som är att betrakta som hälso- och sjukvård. Under början av 2017 beräknas riktlinjer kring denna fråga vara färdigställda.

Under kalenderåret har det systematiska patientsäkerhetsarbetet bestått av att risker som uppkommit i verksamheten kontinuerligt diskuterats på psykologmöten. Medarbetarna har också enligt en standardiserad mall i slutet av året rapporterat vilka risker de identifierat i sin verksamhet under 2016. Dessa identifierade risker kommer att ligga till grund för patientsäkerhetsarbetet under nästkommande kalenderår.

Utbildning och kompetensutveckling under kalenderåret

Samtliga psykologer har under året genomgått utbildningen ”Elevhälsans legala ramar” anordnat av JP-infonet. En specialsydd internutbildning med JP-infonet har också genomförts där en jurist och en specialist inom hälso-och sjukvårdslagen gett vägledning utifrån juridiken kring journalföring. Två av psykologerna har sedan tidigare certifierade sig i CPS, samarbetsbaserad problemlösning och ytterligare en psykolog är under utbildning med målsättning att bli certifierad. En psykolog har gått utbildningen Pedagogisk psykologi i förskola och skola, IHPU.

En psykolog har haft handledning av extern organisationspsykolog under året och samtliga skolpsykologer har haft tillgång till handledning kring psykologutredning av extern handledare. Två psykologer har avslutat sin PTP-tjänstgöring inom verksamheten under kalenderåret.

Journalgranskning

Ingen granskning av journaler ha skett under 2016.

Loggkontroller

Ingen loggkontroll har skett under 2016.

Uppföljning genom egenkontroll

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2§, 7 kap. 2 § p2

Vårdgivaren skall utföra egenkontroll i syfte att säkra verksamhetens kvalitet

Medicinska insatserna

Under kalenderåret har verksamhetschefen för EMI besökt de flesta skolsköterskemottagningar och utfört en egenkontroll utifrån en strukturerad mall. Alla skolsköterskor och skolläkare har också besvarat en enkät med syfte att kartlägga utbildningsbehov.

Medicinskteknisk utrustning så som audiometerar, vågar och blodtrycks manschetter har kalibrerats enligt fastställd rutin i juni. Riskavfallskärl insamlas i juni och verksamhetschefen beställer hämtning via SRV- svenskt renhållningsverk.

Verksamhetschefen har följt upp skolsköterskornas kvalitetsrapporter avseende resurser, antal hälsobesök, vaccinationer och skolsköterskans övriga arbete. Detta beskrivs utförligare i EMI:s årliga kvalitetsberättelse. Egenkontroll av bemanning och resursfördelning har redovisats i kvalitetsberättelsen.

Målgruppsundersökning har inte gjorts. Det finns inga nationella öppna jämförelser för EMI:s insatser. Loggkontroller har genomförts och inget anmärkningsvärt har noterats

Psykologiska insatsen

Under året har en standardiserad mall för egenkontroll tagits fram som visar på en ojämn tillgång till de psykologiska insatserna mot de olika skolorna. Det betyder att elevernas tillgång till den psykologiska insatsen inte har varit likvärdig. Åtgärder och diskussioner om hur den psykologiska insatsen ska kunna fördelas mer jämt över skolorna utifrån skolornas respektive

---

elevantal planeras ske under nästkommande år. Samtidigt har samarbetet mellan skolor och skolpsykologer rapporterats fungera mycket väl vilket gynnat elevernas tillgång till den psykologiska insatsen.

De psykologutredningar som genomförts på rektors uppdrag har kunnat påbörjas inom en rimlig tid med som mest några månaders fördröjning vilket får ses som en god tillgänglighet utifrån den begränsade resursen och den omfattande tidsåtgång en psykologutredning innebär.

Under det gångna året har skolpsykologerna i relativt stor utsträckning kunnat medverka i ett utvecklingsarbete av den psykologiska insatsen på sina respektive skolor. En stor spridning framkommer dock rörande frågan om man kunnat ägna sig huvudsakligen åt hälsofrämjande och förebyggande insatser eller om det åtgärdande arbetet har krävt merparten av resursen.

Under 2015 gjordes en jämförelse av psykologresursen i Haninge kommun med psykologförbundets rekommendationer och med den nationella statistik som funnits tillgänglig. Psykologförbundets rekommendation ligger på 500 elever per heltidsanställd skolpsykolog, medan i Haninge kommun hade psykologerna 2015 ett snitt på 2365 elever per heltidstjänst. Psykologtätheten i Haninge understeg även rikssnittet som enligt en kartläggning av Psykologförbundet från 2011 ligger för grundskola och gymnasieskola på en psykolog per 1592 elever. Mot bakgrund av dessa siffror har under året processen med att anställa två nya tillsvidareanställda heltidstjänster påbörjats och tjänsterna beräknas vara tillsatta under 2017. Under nästkommande år blir det därför intressant att göra en ny jämförelse av psykologtätheten i förhållande till elevantal och nationell statistik.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS: 2011:9,4 kap. 6 §, 7 kap. 2 3 § p 3

Vårdgivaren ska identifiera processer där samverkan behövs för att förebygga skador.

Intern samverkan inom kommunen

Det är viktigt att EMI får kännedom om nya och utflyttade elever på skolorna. Detta för att journaler ska beställas och planerade insatser inte ska fördröjas eller utebli. Samverkan mellan skolsköterska och administrativ personal på skolan är därför viktig.

Samverkan sker mellan skolsköterskor vid vaccinationer samt med klasslärare för att vaccinationsverksamheten ska ske på ett säkert sätt och skapa en trygg miljö för eleverna. Skolsköterskorna använder i stor utsträckning de digitala verktyg som pedagogerna använder för att nå vårdnadshavarna med information.

Elevhälsans medicinska och psykologiska insats samverkar med varandra för att skapa ett bättre samarbete inom elevhälsan. På skolorna har man under året samordnat sig så att skolläkaren och skolpsykologen kommer samtidigt på elevhälsoteamsmöten något/några tillfällen per termin.

Samtliga legitimerade yrkesutövare samverkar med socialtjänsten vid behov utifrån behov vid aktuella elevärenden.

Psykologerna som arbetar på närvaroteamet samverkar med socialtjänsten framför allt via en familjebehandlare som är knuten till närvaroteamet. Gymnasie- och högstadiesköterskorna samverkar med ungdomsmottagningen och Hanna mottagningen.

Extern samverkan med andra vårdgivare eller instanser

Samverkan har skett med Barn och ungdomsmottagningen, vårdcentralernas psykosociala mottagningar, Prima Barn och ungdomspsykiatri och Logopedbyrån Dynamica samt Röstkonsulten. Samverkansmöte med Prima Barn har hållits där aktuella frågeställningar tagits upp och diskuterats. Skolsköterskorna samverkar med Barnhälsovården vid överförande av hälsoinformation kring nya förskoleklass elever. Verksamhetschef för EMI har också deltagit i samverkansmöten mellan länets barnhälsovård och medicinsk elevhälsa.

Risakanalys

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §

Vårdgivaren ska fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet.

All personal inom elevhälsans medicinska och psykologiska insats ansvarar för att identifiera och rapportera risker som kan medföra negativa händelser eller tillbud i verksamheten och för elever. Identifierade risker rapporteras till verksamhetschefen kontinuerligt samt i standardiserad form i slutet av varje läsår.

Medicinska insatsen

I kvalitetsrapporten har följande risker rapporterats:

Skolsköterskan får inte alltid kännedom om nya elever som börjar på skolan. Risker i journalföring, vaccinationsuppföljning och uteblivna hälsobesök är rapporterade risker. För hög arbetsbelastning har framkommit, genom t.ex. flera arbetsuppgifter på samma gång vilket leder till stress. Dåligt utförda (ofullständiga, inaktuella) egenvårdsplaner av barnläkare/föräldrar. Det har rapporterats om stor in och utflytt av elever, vilket innebär att journaler eller information om elever saknas. Det finns många olika sorters vacciner inom EMI. Brist på information om vaccinationerna på både svenska och engelska, vilket medför stor risk för förväxling. En fördröjning i att få in EMI-journaler och därmed vaccinationsdata och hälsouppgifter. Det har också saknats vaccinationsdokumentation pga. att BVC journalen saknats från tidigare skola.

Psykologiska insatsen

Under året har en standardiserad mall för riskanalys tagits fram. Risker har också varit möjliga att rapportera och diskutera under gemensamma psykologmöten under året. Av riskanalysen framkommer att psykologer beskriver hur antalet psykologutredningar varit så pass många att dokumentationen kring dessa har riskerat att påverkas negativt. På samma sätt

---

har några psykologutredningar riskerat att dra ut på tiden på grund av brister i samverkan mellan interna samverkansparter. Även journalföring har ibland dragit ut för länge på tiden vilket också utgör en patientsäkerhetsrisk. En icke-likvärdig bedömning bland psykologerna framkommer gällande vad som är att betrakta som hälso-och sjukvårdsarbete vilket utgör en risk i verksamheten. Arbetet med riktlinjer i denna fråga har påbörjats under året, utbildning har genomförts och riktlinjerna beräknas vara färdigställda början av 2017. Av riskanalysen framkommer också att det saknas riktlinjer i många av de frågor som rör hälso-och sjukvårdsarbete i elevhälsans psykologiska insats. Medarbetarna rapporterar om hur lokalfrågan påverkar testningssituationen för eleverna. Den psykologiska testningen kräver störningsfria och ljuddämpade miljöer vilket är svårt att få tillgång till ute på skolorna. Journalmaterial på en USB-sticka är en annan identifierad risk som behöver åtgärdas.

Under följande kalenderår kommer arbete med att analysera och åtgärda dessa risker att bedrivas i samband med psykologernas månatliga professionsmöten.

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet

SFS 2010:659, 6 kap. 4 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 5

Hälso- och sjukvårdspersonalen är skyldig att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Personalen ska rapportera risker och händelser till vårdgivaren som skulle kunna medföra en vårdskada.

Avvikelser

Skolsköterskor och skolläkare rapporterar till verksamhetschef och rektor händelser som har eller hade kunnat medföra skada för elev i samband med vård och behandling. Verksamhetschefen ansvarar för analys, utredning och bedömning tillsammans med skolläkaren. Rektor ansvarar för elevens skolgång och ska också få rapport om händelsen.

Under året har det rapporterats 23 st. negativa händelser i verksamheten. Fyra handlar om läkemedelshantering varav en om vaccinering med annat vaccin än vad som ordinerats, en om en elev som fått en extra dos vaccin och en om vaccin som behövde kasseras då kylskåpet varit öppet under natten. Tre om brister i administrativa rutiner i samband med vård och behandling. Sex stycken om brister i journalhantering. Fem stycken var avvikelser rörande diagnostik, vård och behandling samt tre om brister i teknik så som datoråtkomst. En avvikelse handlade om arbetsmiljö och en avvikelse om remisshantering.

Åtgärder för att förebygga upprepning har vidtagits. Rapporterade händelser har utretts, analyserats och återkopplats till verksamheten. I förekommande fall har vårdnadshavare kontaktats.

Psykologer rapporterar till psykolog med delegerat ledningsansvar händelser som har eller hade kunnat medföra skada för elev i samband med vård och behandling. Ledningsansvarig psykolog ansvarar för analys och bedömning tillsammans med psykologernas arbetsgivare. Under året har ingen negativ händelse rapporterats i verksamheten.

Hantering av klagomål och synpunkter

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 7 kap 2 § p 6

Vi följer kommunens rutiner för klagomål och synpunkter som innebär att anmälan om klagomål kan göras via kommunens e-tjänst. Vårdnadshavare och elever kan också vända sig till den legitimerade yrkesutövaren, rektor, verksamhetschef eller arbetsgivare med klagomål. Verksamhetscheferna ansvarar för att sammanställa de klagomål som inkommer och ansvarar för att åtgärda dessa om verksamheten brustit.

Sammanställning och analys

SOSFS 2011:9, 5 kap. 6 §

Inkomna klagomål och synpunkter ska sammanställas och analyseras för att vårdgivaren ska kunna se mönster och trender.

Vi har under året inte haft några klagomål eller synpunkter på verksamheten via kommunens klagomålshanterare. De synpunkter som inkommit har framförts direkt till personal lokalt i verksamheten. Ingen sammanställning och analys av klagomål och synpunkter har genomförts under året.

Samverkan med patienter och närstående

SFS 2010:659 3 kap. 4 §

Vårdgivaren ska ge patienter och närstående möjlighet att delta i patientsäkerhetsarbetet.

Skolsköterskor, skolläkare och skolpsykologer ska alltid sträva efter ett gott samarbete med elev och vårdnadshavare för bästa möjliga resultat. Elev bör

---

alltid informeras i det som rör hen och informationen ska vara anpassad efter ålder och mognad. Vårdnadshavare kontaktas vid behov. Utifrån elevens ålder och mognad involveras alltid eleven. Eleven ska ha ett medinflytande som med tiden eller under vissa omständigheter övergår till ett självbestämmande. Tolk används vid behov. Centrum för mottagande av nyanländas skolsköterskor samverkar också med elevernas gode män och boende för ensamkomna barn och ungdomar.

Exempel på samverkan med elev och dess vårdnadshavare:

- Information och medgivande inför genomförande av vaccinering
- Information inför hälsobesök och hälsosamtal
- Information inför läkarbesök
- Kontakt vid behov efter hälsosamtal
- Kontakt med vårdnadshavare vid akut händelse eller skada
- Information och medgivande inför genomförande av psykologutredning
- Information inför föreslagna åtgärder och anpassningar i skolan för enskilda elever

Resultat

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

Vilka resultat som har uppnåtts i verksamheten av genomförda åtgärder

Det viktigaste resultatet som uppnåtts under året är färdigställandet av ett ledningssystem och som ligger till grund för patientsäkerhetsarbetet inom elevhälsas medicinska och psykologiska insats.

Inrapporterade risker har analyserats, åtgärdats och återkopplats.

Det har inrapporterats 24 st. negativa händelser i verksamheten. Åtgärder för att förebygga upprepning har vidtagits. Rapporterade händelser har utretts, analyserats och återkopplats till verksamheten. I förekommande fall har vårdnadshavare kontaktats. Vaccinationsriktlinjerna har kontinuerligt uppdaterats och förankrats i skolsköterskegruppen.

Ett mål för året var att digitalisera metodboken. Under hösten skapades en digital mapp där metodboken nu finns. Strukturen i metodboken är lättöverskådlig och informationen uppdateras regelbundet.

Processer har identifierats som kommer ligga till grund för metodhandboken som kommer innehålla rutiner, vägledning och riktlinjer för skolpsykologernas verksamhet. Utarbetande av rutiner för egenkontroll och riskanalys är ett resultat som uppnåtts för den psykologiska insatsen.

Övergripande mål och strategier för kommande år

Under kalenderåret 2017 beräknas Ledningssystem för hälso- och sjukvård inom elevhälsan i Haninge kommun fastställas i nämnderna. Såväl verksamhetschefen för elevhälsans medicinska som psykologiska insatsen

---

beräknar tillsättas av nämnd och anmälas till vårdgivarregistret hos inspektionen för vård och omsorg(IVO).

Rutiner för egenkontroll och riskanalys kommer att vara under fortsatt utveckling och ett prioriterat område som kommer att arbetas med i samverkan mellan elevhälsans medicinska och psykologiska insats.

Fortlöpande arbete med att nå enhetlighet kring dokumentation i elevdatajournalen. För att få en likvärdighet i dokumentationen kommer samtliga skolsköterskor följande år att få en utbildning i PMO.

För att säkerställa att alla skolsköterskor ska ges möjlighet till den fortbildning som krävs kommer verksamhetschefen för EMI under 2017 att ha huvudansvar för skolsköterskornas fortbildning. Ett beslut som fattats utifrån utredningen gjord av Central stödchef på utbildningsförvaltningen (Likvärdighet och kvalitet i elevhälsan). En planering med utbildningar för året tas fram. Bland annat kommer skolsköterskor och skolläkare genomgå utbildning i Barn-HLR.

För den psykologiska insatsen kommer riktlinjer och rutiner systematiskt tas fram kring de identifierade processerna i ledningssystemet i samarbete med medarbetarna.

Haninge
kommun

Kvalitetsberättelse

Elevhälsans psykologiska insatser

Höstterminen 2015, vårterminen 2016 och höstterminen 2016

Datum och ansvarig för innehållet

2017-04-11 Jenny Jakobsson Lundin Verksamhetschef för
elevhälsans psykologiska insats

Innehållsförteckning

Mål och riktlinjer	1
Organisation och ansvarsfördelning.....	1
Resurser och kompetens	2
Förskolan	2
Grundskolan och Gymnasieskolan	2
Kvalitet – Systematiskt förbättringsarbete.....	3
Risker i verksamheten	3
Lokala avvikelser.....	4
Elevernas inlärningsmiljö ur ett psykologiskt perspektiv	4
Kompetensutveckling och handledning	5
Utvecklingsområden inför nästa läsår	5

Mål och riktlinjer

Elevhälsans psykologiska insats regleras i skollagen. För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska det finnas elevhälsa. För elevhälsans insatser ska det finnas tillgång till medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska kompetenser. Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande, förebyggande och ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål (*2 kap. 25 § Skollagen (2010:800)*).

Psykologer har även att följa hälso- och sjukvårdslagen och andra lagar samt socialstyrelsens författningar som berör området. Psykologerna följer också Skolverkets och Socialstyrelsens Vägledning för elevhälsan, reviderad version 2016.

Den del av elevhälsans psykologiska insats som faller under hälso- och sjukvårdslagen regleras av Ledningssystem för hälso-sjukvård inom elevhälsan, Haninge kommun. Vårdgivaren ska med stöd av ledningssystemet planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamhetens kvalitet (*2 kap. 2§ SOSFS 2011:9*).

Organisation och ansvarsfördelning

Psykologerna är anställda på Centrala stöдавdelningen med antingen Central stödchef eller enhetschef för Närvaroteamet som närmaste chef. Skolpsykologerna arbetar på skolorna på rektors uppdrag. Rektor har ansvar för och skolans inre organisation och skall leda och samordna elevhälsans insatser på skolan. Psykologer arbetar också på kommunens kommunala och fristående förskolor och familjedaghem.

Grund- och förskole nämnden (GFN) och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) är vårdgivare för de psykologiska insatserna inom elevhälsan i Haninge kommun. Vårdgivaren uppdrar till verksamhetschefen för den psykologiska insatsen inom elevhälsan att utföra de uppgifter som ingår i arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten. Ledningen skall vara organiserad så att den tillgodoser hög patientsäkerhet och god kvalitet.

Verksamhetschefen för elevhälsans psykologiska insats har ett övergripande verksamhetsansvar att stödja arbetet med verksamhetsutveckling, yrkesspecifik kompetensutveckling, kvalitetssäkring, uppföljning samt utvärdering. Det ska inom all hälso- och sjukvård finnas en verksamhetschef som ansvarar för verksamheten och har det samlade ledningsansvaret. Psykologernas närmaste chef ansvarar för att samverka med verksamhetschefen i frågor som rör det systematiska kvalitetsarbetet.

Ingen verksamhetschef har varit utsedd av vårdgivaren under 2015/16 för elevhälsans psykologiska insats utan delar av ansvaret för kvalitetsarbetet som rör den psykologiska delen av elevhälsan har under höstterminen 2015 och vårterminen 2016 varit delegerat till Tuija Lehtinen och under höstterminen 2016 varit delegerat till Jenny Jakobsson Lundin. I början av 2017 tillsätter vårdgivaren Jenny Jakobsson Lundin som verksamhetschef för elevhälsans psykologiska insats.

Varje legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar att bedriva sitt arbete med god kvalitet och hög patientsäkerhet och skall medverka och bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Medarbetaren har rapporteringsskyldighet till vårdgivaren om en patient i samband med vård, behandling eller undersökning drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom. Varje medarbetare ansvarar för att vara väl förtrogen med gällande lagar, riktlinjer, allmänna råd, föreskrifter, vägledning och handböcker som reglerar innehåll, ledning och kvalitet. Varje medarbetare ansvarar också för att vara väl förtrogen med vårdgivarens riktlinjer och rutiner och som beskrivs i den psykologiska metodhandboken.

Resurser och kompetens

Förskolan

Två av psykologerna arbetar halvtid vardera gentemot kommunens samtliga fristående och kommunala förskolor och familjedaghem. I förskolan bedriver psykologerna inget arbete som faller under hälso- och sjukvårdslagen och detta arbete omfattas alltså inte av *Ledningssystem för hälso- och sjukvård*. Psykologerna i förskolan har ett kunskapsförmedlande uppdrag gentemot den pedagogiska personalen där psykologisk fallkonsultation och utbildningsprogrammet Vägledande samspel- ICDP är mest frekvent använd arbetsmodell. Ett flertal föreläsningar har också genomförts under 2015-2016.

Grundskolan och Gymnasieskolan

Gentemot grundskolan och gymnasieskolan arbetar sammanlagt sju skolpsykologer på sex stycken heltidstjänster. Två av skolpsykologerna arbetar 1,20 % tjänst mot samtliga av kommunens grundskolor och en fristående skola med den främjande och förebyggande insatsen att implementera CPS (Collaborative and Proactive solutions). Två skolpsykologer arbetar i det nyinrättade Närvaroteamet på 50 % vardera med kartläggning av elever med problematisk frånvaro samt handledning till skolor för att sätta in adekvata insatser och anpassningar. Därmed tillgodoser fyra heltidstjänster fördelat på sex skolpsykologer behovet av löpande psykologiska insatser på samtliga kommunala och fristående grund- och gymnasieskolor i kommunen. En psykolog sitter med i särskoleberedningen och bistår med konsultativt stöd inför myndighetsbeslutet om mottagande i särskolan. Under 2015/16 har 15% av en skolpsykologtjänst varit avsatt för det delegerade ledningsansvaret som rör det systematiska kvalitetsarbetet (SOSFS 2011:9).

Samtliga psykologer i kommunen har legitimation av Socialstyrelsen och har därmed formell kompetens för sitt uppdrag. Under 2014-2015 genomförs en egenkontroll som redovisas i föregående kvalitetsberättelse (2014-2015) där elevernas tillgång till skolpsykolog i Haninge kommun jämförs med nationell statistik. Psykologtäteten i Haninge understeg då riksnittet som enligt en kartläggning av Psykologförbundet från 2011 ligger för grundskola och gymnasieskola på en psykolog per 1592 elever. I Haninge kommun låg snittet på en skolpsykolog per 2365 elever. Utöver detta är skolpsykologerna också tillgängliga för kommunens friskolor. Enligt Skolinspektionens rapport om elevhälsa från 2015 som bygger på inspektion av 25 slumpmässigt utvalda skolor konstateras att elevhälsoarbetet genomgående saknar det psykologiska perspektivet, framför allt vad gäller förebyggande och hälsofrämjande arbete. Mot bakgrund av den låga psykologtäteten i kommunen i relation till antal elever och nationell statistik har under höstterminen 2016 påbörjats en rekrytering av två nya tillsvidareanställda heltidstjänster som tillsätts under vårterminen 2017. Vid

nästkommande års egenkontroll blir det därför intressant att göra en ny beräkning av antal skolpsykologtjänster i förhållande till nationell statistik.

Kvalitet – Systematiskt förbättringsarbete

Elevhälsans psykologiska insatser är i ett uppstartsskede avseende det systematiska patientsäkerhetsarbetet (SOSFS:2011:9). Det mest avgörande systematiska kvalitetsarbete som bedrivits i kommunen under 2016 har bestått av skapandet av ett Ledningssystem för den hälso-och sjukvård som bedrivs inom elevhälsan i Haninge kommun. Framtagandet av ett ledningssystem har skett i samverkan med elevhälsans medicinska insats. I samband med framtagandet av ledningssystemet har ett antal centrala processer identifierats. Ledningssystemet för elevhälsans psykologiska insatser är under uppbyggnad. Dessa processer ligger till grund för den metodbok som börjat tas fram under 2016 och som kommer utgöra riktlinjer och vägledning för skolpsykologernas arbete.

Under året har en standardiserad modell för egenkontroll och riskanalys utvecklats. Avvikelse har fortlöpande varit möjliga att rapportera via en blankett som lämnas till psykologen med kvalitets- och ledningsansvar. Ingen avvikelse har rapporterats under 2016. Via rutiner för riskanalys så har ett antal risker identifierats i verksamheten som rör bland annat psykologernas journalföring.

Ett viktigt patientsäkerhetsarbete som bedrivits under året har handlat om framtagandet av riktlinjer för hur man som psykolog bedömer när ens arbete faller under hälso-och sjukvårdslagen och man därmed blir journalföringspliktig. Att avgöra när skolpsykologen ska föra journal är inte helt okomplicerat ur juridisk synvinkel. När skolpsykologen riktar sina insatser direkt mot skolans organisation, det vill säga på olika sätt använder sin psykologiska kunskap för att skapa goda relations- och lärmiljöer kring elever via de pedagoger som möter eleverna är det okomplicerat att konstatera att skolpsykologen inte arbetar med hälso-och sjukvård och således inte för journal. När skolpsykologen arbetar i direktkontakt med elever och vårdnadshavare är det svårare att göra en bedömning om vad som är att betrakta som hälso-och sjukvård. Arbetet med riktlinjer i denna fråga har påbörjats under året, utbildning har genomförts under 2016 och riktlinjerna beräknas vara färdigställda början av 2017.

Risker i verksamheten

Under året har en standardiserad mall för riskanalys tagits fram. Risker har också varit möjliga att rapportera och diskutera under gemensamma psykologmöten under året. Av riskanalysen framkommer att psykologer beskriver hur antalet psykologutredningar varit så pass många att dokumentationen kring dessa har riskerat att påverkas negativt. På samma sätt har några psykologutredningar riskerat att dra ut på tiden på grund av brister i samverkan mellan interna samverkansparter. Även journalföring har ibland dragit ut för länge på tiden vilket också utgör en patientsäkerhetsrisk. En icke-likvärdig bedömning bland psykologerna framkommer gällande vad som är att betrakta som hälso-och sjukvårdsarbete vilket utgör en risk i verksamheten. Av riskanalysen framkommer också att det saknas riktlinjer i många av de frågor som rör hälso-och sjukvårdsarbete i elevhälsans psykologiska insats. Medarbetarna rapporterar om hur lokalfrågan påverkar testningssituationen för eleverna. Den psykologiska testningen kräver störningsfria och ljuddämpade miljöer vilket är svårt att få tillgång till ute på skolorna. Journalmaterial på en USB-sticka är en annan identifierad risk som behöver åtgärdas.

Under följande kalenderår 2017 kommer arbete med att analysera och åtgärda dessa risker att bedrivas i samband med psykologernas månatliga professionsmöten.

Lokala avvikelser

Psykologer rapporterar under 2015-2016 till psykolog med delegerat ledningsansvar händelser som har eller hade kunnat medföra skada för elev i samband med vård och behandling. Ledningsansvarig psykolog ansvarar för analys och bedömning tillsammans med psykologernas närmaste chef. Under året har ingen negativ händelse rapporterats i verksamheten.

Elevernas inlärningsmiljö ur ett psykologiskt perspektiv

Elevernas tillgång till skolpsykolog

Den statistik som nedan redovisas rör kalenderåret 2016. Under kalenderåret 2016 har psykologerna arbetat med sammanlagt 533 ärenden, varav 36 ärenden varit psykologutredningar. 68 ärenden har varit i förskolan, 292 ärenden har varit i grundskolan f-6, 130 ärenden har varit grundskolan 7-9, 24 ärenden har varit i gymnasiet, 19 ärenden har varit i grundsärskolan, 6 ärenden har varit i träningskolan, 6 ärenden har varit i gymnasiesärskolan.

I ca 70 % av fallen har ärendet rört en enskild elev, dryga 20 % av ärendena har rört en grupp av elever, dryga 8% har rört kompetensutveckling/utbildning och dryga 4% har rört stöd åt förskolechef/rektor.

Metodiken som använts i ärendena har till cirka tre fjärdedelar bestått av konsultation/handledning och en dryg fjärdedel har varit individorienterad kartläggning/utredning/stöd till enskilda elever. 74 ärenden har varit utbildande insatser.

Avseende uppskattad pågående tid i de respektive ärendena är ca en fjärdedel av ärendena avslutade inom tidspannet en månad, ca en fjärdedel avslutad inom tidspannet tre månader, ca en fjärdedel avslutad inom tidspannet sex månader, ca en femtedel av ärendena är avslutade inom tidspannet ett år och ca en tiondel av ärendena pågår i mer än ett år, 20 ärenden har pågått i över två år.

Majoriteten av ärendena (ca 65 %) har enligt psykologernas uppskattningar krävt 6 eller mindre effektiva arbetstimmar under ett år. Cirka 25 % av ärendena har krävt 7-20 effektiva arbetstimmar och ca 8 % av ärendena har krävt mer än 21 effektiva arbetstimmar per läsår. I 2 % av ärendena har tidsåtgången varit mer än 50 effektiva arbetstimmar.

25 stycken av kommunens kommunala och fristående förskolor har valt att använda sig av den psykologiska resursen. I fyra ärenden har också den fristående pedagogiska omsorgen använt psykologresursen.

Samtliga kommunens kommunala skolor och sex av kommunens tio fristående skolor har valt att använda sig av psykologresursen. Gymnasiet har använt sig avsevärt mindre av psykologresursen i jämförelse med grundskolan i förhållande till elevantal.

Under året har en standardiserad mall för egenkontroll tagits fram där psykologerna själva rapporterar att den psykologiska insatsen varit ojämnt fördelad mot de olika skolorna i förhållande till elevantal. Det framkommer dels en spridning i psykologgruppen kring hur ofta man deltar på

skolornas elevhälsoteamsmöten men skillnaden beror också på en ojämn efterfrågan från de olika skolorna av den psykologiska resursen. Åtgärder och diskussioner om hur den psykologiska insatsen ska kunna fördelas mer likvärdigt över skolorna utifrån skolornas respektive elevantal planerar att ske under nästkommande år. Samtidigt har samarbetet mellan skolor och skolpsykologer rapporterats fungera mycket väl vilket gynnat elevernas tillgång till den psykologiska insatsen.

De psykologutredningar som genomförts på rektors uppdrag har enligt skolpsykologernas rapportering kunnat påbörjas inom en rimlig tid med som mest några månaders fördröjning vilket får ses som en god tillgänglighet utifrån den begränsade resursen och den omfattande tidsåtgång en psykologutredning innebär.

Under det gångna året har skolpsykologerna i relativt stor utsträckning kunnat medverka i ett utvecklingsarbete av den psykologiska insatsen på sina respektive skolor. En stor spridning framkommer dock rörande frågan om man kunnat ägna sig huvudsakligen åt hälsofrämjande och förebyggande insatser eller om det åtgärdande arbetet har krävt merparten av resursen.

Kompetensutveckling och handledning

Samtliga psykologer har under året genomgått utbildningen "Elevhälsans legala ramar" anordnat av JP-infonet. En specialsydd internutbildning med JP-infonet har också genomförts där en jurist och en specialist inom hälso-och sjukvårdslagen gett vägledning utifrån juridiken kring journalföring. Två av psykologerna har sedan tidigare certifierade sig i CPS, samarbetsbaserad problemlösning och ytterligare en psykolog är under utbildning med målsättning att bli certifierad. En psykolog har gått utbildningen Pedagogisk psykologi i förskola och skola, IHPU.

En psykolog har haft handledning av extern organisationspsykolog under året och samtliga skolpsykologer har haft tillgång till handledning kring psykologutredning av extern handledare. Två psykologer har avslutat sin PTP-tjänstgöring inom verksamheten under kalenderåret.

Utvecklingsområden inför nästa läsår

I februari 2017 blir *Ledningssystem för hälso-och sjukvård inom elevhälsan i Haninge kommun* fastställt i nämnderna. Verksamhetschefen Jenny Jakobsson Lundin tillsätts i början av 2017 som verksamhetschef för elevhälsans psykologiska insats med huvudansvar att arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet för elevhälsans psykologiska insats enligt SOSFS 2011:9. Verksamhetschefen kommer anmälas till vårdgivarregistret hos inspektionen för vård och omsorg(IVO) under 2017.

Rutiner för egenkontroll och riskanalys kommer att vara under fortsatt utveckling och ett prioriterat område som kommer att arbetas med i samverkan med elevhälsans medicinska insats.

Riktlinjer och rutiner kommer systematiskt tas fram kring de identifierade processerna i ledningssystemet i samarbete med medarbetarna.

Haninge
kommun

Kvalitetsberättelse

Elevhälsans medicinska insatser

EMI läsår 2015-16

Innehållsförteckning

Mål och riktlinjer	1
Organisation och ansvarsfördelning	1
Resurser och kompetens	1
Grundskolan.....	1
Gymnasieskolan.....	2
CMN – centrum för mottagande av nyanlända.....	2
Kvalitet – Systematiskt förbättringsarbete.....	2
Risker i verksamheten	3
Lokala avvikelser.....	4
Hälsobesök.....	5
Besöksstatistik registrerade i PMO journaldatasystemet.....	6
Kommentarer från skolläkarna	8
Öppen mottagning	9
Vaccinationer	9
Skolans inre arbete.....	9
Elevhälsoarbetet i skolan	10
Kommentarer från skolsköterskorna.....	10
Kompetensutveckling och handledning.....	10
Fortbildning utöver EMI:s egen	11
Handledning.....	11
Verksamhetschefens reflektioner.....	11
Utveckling av EMI under läsåret.....	12
Utvecklingsområden inför nästa läsår	12

Mål och riktlinjer

Elevhälsans medicinska insatser (EMI) regleras i skollagen (2010:800). Skolläkare och skolsköterska har även att följa hälso- och sjukvårdslagen och andra lagar samt socialstyrelsens författningar som berör området. Skolsköterskorna och skolläkarna följer program för elevhälsans medicinska insatser i Haninge kommun. Detta revideras årligen och fastställs av verksamhetschefen. EMI följer även Skolverkets och Socialstyrelsens gemensamma dokument ”Vägledning för elevhälsan”, 2014.

Organisation och ansvarsfördelning

Central enhet

Den centrala EMI-verksamheten består av en verksamhetschef och två skolläkare. Verksamhetschefen arbetar heltid och de båda skolläkarna arbetar heltid respektive halvtid. De är i sin tur organiserade under Utbildningsförvaltningens Centrala Stödavdelning och båda leds av chefen för den Centrala Stödavdelningen. Verksamhetschefen och skolläkarna arbetar tillsammans för kvalitet, utveckling och innehåll inom elevhälsans medicinska del. Verksamhetschefen ingår även i kommunens sarskoleberedning. Skolläkarna har ansvar som skolläkare i kommunens alla kommunala skolor.

Skolsköterskor

Skolsköterskorna är anställda av rektor som också är skolsköterskans administrativa chef med ansvar över skolsköterskans anställning, lokal och utrustning.

Resurser och kompetens

Samtliga skolsköterskor i kommunen har föreslagen formell kompetens och är specialistutbildade sjuksköterskor i antingen Barn och ungas hälsa, Öppen hälso- och sjukvård eller skolsköterskeprogrammet i Skövde.

Skolläkarna bör ha specialistkompetens inom barnområdet eller allmänmedicin. En skolläkare i Haninge har specialistkompetens i barnkirurgi och en skolläkare har specialistkompetens i allmänmedicin. Skolläkartjänsten utökades med 50 % sedan augusti.

Grundskolan

Skolskötersketjänsterna är fördelade på 15 heltidstjänster fördelade på 16 st. personer med ansvar för 8144 elever. Det innebär i snitt 543 elever/heltids skolsköterska med spännvidd på lägst 309/heltid och högst 780/heltid. Det är en stor skillnad i elevantal per skolsköterska och detta är ett viktigt förbättringsområde. Kommunen bör sträva efter en jämnare fördelning av elevantal för att eleverna ska erbjudas en likvärdig skolhälsovård.

Elva skolsköterskor har semestertjänst och fem skolsköterskor har uppehållstjänst.

Gymnasieskolan

Skolskötersketjänsterna är fördelade på 3,80 heltidstjänster fördelade på fyra personer med ansvar för totalt 2622 elever. Det innebär 690 elever/heltids skolsköterska med spännvidd på lägst 601/heltid och högst 733/heltid.

Alla fyra skolsköterskor har uppehålltjänst. Riksäppet har på grund av hög arbetsbelastning utökats till 180 % skolsköterska från mitten på april.

CMN – centrum för mottagande av nyanlända

CMN har under hösten 2015 flyttat in i nya lokaler Rudsjöterassen 1. Ny chef för verksamheten började höstterminen 2015. Under läsåret har en skolsköterska arbetat heltid och en arbetat halvtid från oktober. Under vårterminen utökades det med en heltid skolsköterska till. Då övergick den extra skolsköterskan till att arbeta endast administrativt.

För utförlig rapport om verksamheten, se CMN:s verksamhetsberättelse.

Kvalitet – Systematiskt förbättringsarbete

12 skolsköterskor, 60 procent, anser att det finns tillräckligt med personella resurser för att klara uppdraget inom elevhälsans medicinska insatser.

8 skolsköterskor, 40 %, anser inte att det finns tillräckligt med resurser för att klara uppdraget.

Märkbart är att jämfört med förra året har antalet som anser att det finns tillräckligt med personella resurser sjunkit med 15 %, detta enligt sjuksköterskorna framförallt pga. att elevantalet och arbetsbelastningen har ökat. I Tabell 1 nedan visas antalet heltidstjänster skolsköterskor, elevantal per skolsköterska samt elevantal per skolskötersketimme för de 3 senaste läsåren i Haninge Kommun.

Tabell 1. Skolsköterskeresurser

Skolor	Läsår	Antal Heltidstjänster Skolsköterskor	Elevantal medeltal Elever/skolsköterska	Nyckeltal Medeltal Elever/Skolskötersketimme
Grundskola	2013-2014	13,89	564	14,1
Gymnasiet	2013-2014	3,35	734	18,3
Totalt i kommunen	2013-2014	17,24	598	14,9
Grundskola	2014-2015	14,45	516	12,91
Gymnasiet	2014-2015	3,80	662	16,57

Totalt i kommunen	2014-2015	18,25	547	13,67
Grundskola	2015-2016	15,0	543	13,57
Gymnasiet	2015-2016	3,8	690	17,25
Totalt i kommunen	2015-2016	18,8	573	14,32

Det är glädjande att skolsköterskeresursen har ökat något men det är ännu stor variation i tillgången till skolsköterska per skola. Skolsköterskorna på Centrum för mottagande av nyanlända är inte medräknade i denna tabell.

Risker i verksamheten

11 skolsköterskor, 55 %, har noterat risker i verksamheten som kan innebära att patientsäkerheten äventyras.

9 skolsköterskor, 45 %, har inte noterat några risker.

Risker i verksamheten som noterats, analyserats och diskuterats:

- Skolsköterskan får inte kännedom om vilka elever som går på skolan. Risk i journalföring och upprättande, vaccinationsuppföljning och uteblivna hälsobesök.
- För hög arbetsbelastning, genom t.ex. flera arbetsuppgifter på samma gång vilket leder till stress.
- Dåligt utförda (ofullständiga, inaktuella) egenvårdsplaner av barnläkare/föräldrar.
- Stor in och utflytt av elever, vilket innebär att journaler eller information om elever saknas.
- Många olika sorters vacciner inom EMI. Brist på information om vaccinationerna på både svenska och engelska, vilket medför stor risk för förväxling.
- Fördröjning i att få in EMI-journaler.
- Saknad av vaccinationsdokumentation pga. att BVC journalen saknas från tidigare skola.
- Saknad information om existens av hälsoproblems lista.

Lokala avvikelser

Att lokala avvikelser rapporteras inom verksamheten är viktigt för patientsäkerheten. Det har genomförts regelbundna avvikelседiskussioner på våra professionsmöten som en viktig del i kvalitetsutvecklingen inom elevhälsans medicinska insatser.

Det har rapporterats 23 lokala avvikelser inom verksamheten fördelade på 12 stycken för grundskolan och 1 stycken för gymnasiet.

Tre av avvikelserna avser en skola som redovisat en mängd avvikelser på uppföljningar, vaccinationer och hälsobesök som borde ha gjort läsåren innan då en annan skolsköterska arbetade i den aktuella skolan. Dessa avvikelser har och skolsköterskan analyserat, åtgärdat och överrapporterat till nästa skola.

I Tabell 2 nedan finns en kort beskrivning av alla avvikelser som inkommit under skolåret. Ingen av avvikelserna har lett till anmälan enligt Lex Maria. Vi har under året haft metoddiskussioner kring vaccinationer och glädjande är att avvikelserna har minskat.

Tabell 2. Inkomna lokala avvikelser för läsåret

Art	Antal	Händelse	Åtgärd
Vaccinationer	1	Elev fått en Vaccin för mycket	Kontakt med vårdnadshavare
Diagnos vård och behandling	8	Missad undersökning av t ex vikt, rygg, hörsel	Följts upp senare
Administrativa rutiner	3	Fördröjd remisshantering, Nya elever som inte EMI fått vetskap om	Rutindiskussion i gruppen
Journalhantering	5	BVC eller EMI journal ej rekviderad. Posthantering av obehörig.	Rutindiskussion i gruppen
Teknik	5	Dator saknas på mottagning, Skanningsproblem efter uppdatering av drivrutiner, Elever försvunnit från väntelista i PMO, Skrivit ut på fel skrivare	Kontakt med IT- service i kommunen och PMO. Rutindiskussion i gruppen
Arbetsmiljö	1	Inte hunnit med alla hälsobesök pga. neddragen tjänstgöringsgrad	Tjänstgöringsgraden utökas fr. o m hösten-16

Hälsobesök

Alla elever ska erbjudas hälsobesök i nyckelåldrarna enligt skollagen och socialstyrelsens riktlinjer.

Generella hälsobesök genomförs av skolsköterskan på de barn som går i förskoleklass, årskurs 4 och årskurs 7 samt gymnasiet årskurs 1. I grundskolan åk 2 genomförs dessutom en enklare hälsoundersökning.

Hälsosamtalen är en del av elevhälsans hälsofrämjande arbete och är ett samtal mellan eleven och skolsköterskan som syftar till att främja hälsa och förebygga ohälsa. Hälsosamtalen utgår från elevens egna behov och resurser. Samtalen är elevcentrerade och innefattar information, rådgivning och lärande. Genom ett elevcentrerat hälsosamtal får eleven möjlighet att reflektera över sina egna förutsättningar och val för att stärka sina möjligheter till ett hälsosamt liv.

I Tabell 3 visas antal procent av eleverna i respektive årskurs som genomgått ett hälsobesök.

Tabell 3. Hälsobesök i nyckelåldrar

Årskurs	Antal elever	Antal hälsobesök	Hälsobesök (procent)
Förskoleklass	954	942	98,7 %
Årskurs 2	915	890	97,3 %
Årskurs 4	898	864	96,2 %
Årskurs 7	712	696	97,8 %
Årskurs 1 Gymnasiet	952	876	92,0 %

Besöksstatistik registrerade i PMO journaldatasystemet

Skolsköterskorna träffar under året ett stort antal elever. Det är både inplanerade hälsobesök och även många oplanerade besök. Den lagstadgade administrationen tar även mycket tid i anspråk. Nedan finns registreringar i PMO journaldatasystem för alla skolsköterskor inom grund- och gymnasieskolan, Tabell 4. Skolläkarbesök är redovisat separat.

Tabell 4. Besöksstatistik skolsköterskor per skola

Grundskolan						
Skola	Planerade besök	Oplanerade besök	Telefon kontakt	Administrativa kontakter	Uteblivna	Totalt
Brandbergen	329	803	246	1702		3080
Båtsman	292	44	27	331	3	694
Dalarö o/u	201	53	39	301	1	594
Haga/Lyckeby	1211	578	140	2004	82	3933
Höglunda	435	323	184	757	27	1699
Kvarnbäcken	300	207	187	616	28	1310
Muskö	40	2	1	38	1	81
Måsö	291	164	28	514		997
Ribbyberg	409	602	71	516	12	1598
Ribby	375	693	266	1220	79	2554
Runsten	308	152	142	370	1	972
Svartbäcken	593	393	257	1324	6	2567
Söderbymalm	226	324	63	848	1	1461
Tungelsta	655	251	127	781		1814
Vendelsömalm	479	239	109	910	9	1737
Vikinga	833	727	745	1353	42	3658
Åby	332	63	9	446	11	850
Totalt Grundskola	7 309	5 618	2 641	14 031	303	29 599
Gymnasieskolan						
Skola	Planerade besök	Oplanerade besök	Telefon kontakt	Administrativa kontakter	Uteblivna	Totalt
Fredrik	229	193	39	538	82	999
Fredrika	521	600	61	1418	150	2600
Riksäppet	212	224	30	675	141	1141
Totalt Gymnasiet	962	1017	130	2 631	373	4 740

Skolläkarresursen är endast dimensionerad för att ta emot elever med specifika svårigheter, många gånger är de skolrelaterade. Till besöksorsakerna tillhör tillväxt- och pubertetsbedömningar, barn- och ungdomar med undervikt eller övervikt/fetma, rygg- och skolioskontroll samt utredningar av olika slag till exempel neuropsykiatriska frågeställningar, läs- och skrivsvårigheter och mottagande i särskola. Till skolläkaren kommer barn- och ungdomar med hög frånvaro och elever med psykosomatisk och psykisk problematik. Skolläkaren ordinerar kompletterande vaccinationer till alla nyanlända elever samt de som faller utanför det ordinarie nationella vaccinationsprogrammet. Tabell 5 visar de registreringar i PMO journaldatasystem för skolläkarna inom grund- och gymnasieskolan och Tabell 6 antalet neuropsykiatriska bedömningar samt remisser som gjorts under skolåret.

Tabell 5. Besöksstatistik skolläkare

Skolläkare 50 % för skolor:					
Fredrika Bremer, Haga/Lyckeby, Kvarnbäcken, Måsö, Runsten, Vendelsöholm					
Planerade besök	Oplanerade besök	Telefonkontakt	Administrativa kontakter	Uteblivna	Totalt
128	2	15	196	4	341
Skolläkare 100 % för skolor:					
Brandbergen, Båtsman, Dalarö, Fredrik, Höglunda, Muskö, Ribby, Ribbyberg, Riksäppet, Svartbäcken, Söderbymalm, Tungelsta, Vikinga, Åby					
Planerade besök	Oplanerade besök	Telefonkontakt	Administrativa kontakter	Uteblivna	Totalt
243	4	8	499	23	754
Totalt Skolläkare					
371	6	23	695	27	1095

Tabell 6. Neuropsykiatriska skolläkarbedömningar och remisser per skola

Grundskolan		
Skola	Neuropsykiatrisk bedömning	Neuropsykiatrisk remiss
Brandbergen	7	6
Båtsman	5	4
Dalarö o/u	6	6
Haga/Lyckeby	14	10

Höglunda	5	2
Kvarnbäck	5	3
Muskö		
Måsö	7	7
Ribbyberg	22	17
Ribby	3	3
Runsten	2	0
Svartbäcken	11	10
Söderbymalm	1	1
Tungelsta	10	8
Vendelsömalm	8	8
Vikinga	5	4
Åby	1	1
Totalt Grundskola	112	90
Gymnasieskolan		
Skola	Neuropsykiatrisk bedömning	Neuropsykiatrisk remiss
Fredrik	7	5
Fredrika	5	5
Riksäppet	2	1
Totalt Gymnasiet	14	11

Kommentarer från skolläkarna

126 bokade besök/123 genomförda besök - vilket nästan är en fördubbling sedan förra året.

82 % av besöken gav upphov till remiss.

101 remisser skrevs under frågeställning neuropsykiatri. Det är också nästan en fördubbling sedan förra året.

Detta motsvarar 9,3 remisser per 1000 elever, räknat på 10800 elever. (4,9/1000 förra året, räknat på 10500 elever).

Vid i alla fall hälften av bokningarna har elev/vårdnadshavare varit drivande/med drivande till bedömning.

Bokningarna och remisskrivandet har varit jämnt fördelade mellan de två skolläkarna.

Vid tre tillfällen har familjen/eleven inte kommit. Vid ett tillfälle skrevs remiss utan elev. Vid tre tillfällen har föräldrarna tackat nej till erbjuden remiss. I enstaka fall har dokumentationen från skolan varit otillräcklig och elever har även hänvisats tillbaks till skolan med önskemål om fler åtgärder/bättre stöd. Elever har hänvisats till skolpsykolog för bedömning av kognitiv funktion. I fyra fall skrevs remiss efter två besök.

Fler remisser har skrivits med andra frågeställningar, såväl medicinska som psykiatriska. De två ”nya” psykosociala mottagningarna på Rudans vårdcentral och Vendelsö vårdcentral har tagit emot ett flertal elever, med eller utan remiss.

Det finns ett stort behov att elevhälsan tar ett samlat grepp om hur barn med psykisk ohälsa/beteendeproblematik bör bedömas/utredas, och att tydliga riktlinjer tas fram kring detta.

Öppen mottagning

De flesta av skolsköterskorna har 1-2 timmars öppen mottagning/arbetsdag samt har öppen dörr för elever när de inte är upptagna av bland annat hälsobesök eller andra möten. Många besök journalförs inte.

De vanligaste besöksorsakerna är olika former av smärta, så som huvudvärk, magont, mensvärk och värk lite var stans i kroppen, stukningar och sårskador i samband med lek och idrott samt olika former av hudutslag, förkylning och ont i halsen. En hel del barn kommer även till skolsköterskan för att prata en stund.

Bland de äldre eleverna är det också psykisk oro, stress, sömnbrist och generell oro.

Vaccinationer

Det har inte gått att få fram exakta siffror på antalet vaccinationer detta läsår pga. PMO journaldatasystem inte kunnat leverera tillförlitlig rapport, trots felanmälan.

Skolsköterskorna vaccinerar under eget ansvar och bör enligt vårt kvalitetsprogram vara två stycken vid vaccinering av hela årskullar med elever.

Skolsköterskan på centrum för nyanlända begär av skolläkaren vaccinationsordinationer för kompletteringsvaccination av nyanlända elever. Skolsköterskan på respektive skola vaccinerar sedan eleven.

Skolans inre arbete

Endast en skolsköterska har deltagit aktivt i skolans systematiska arbetsmiljöarbete och två skolsköterskor har blivit inbjudna enbart till skydds/allergirond. Resterande 17 skolers skolsköterskor har inte blivit inbjuden eller deltagit aktivt i arbetsmiljöarbetet.

Elevhälsoarbetet i skolan

Det finns ett elevhälsoteam (EHT) i alla skolor men de fungerar olika. 75 % av skolsköterskorna anser att EHT arbetet fungerar mycket bra eller tillfredställande medan 25 % av skolsköterskorna anser att EHT inte fungerar tillfredställande.

Tabell 7. Så anser skolsköterskorna att EHT fungerar.

Fungerar mycket bra	Fungerar tillfredställande	Fungerar inte tillfredställande
8 st.	7 st.	5 st.
40 %	35 %	25 %

Enskilda kommentarer från skolsköterskornas kvalitetsrapport:

- Behöver bli mer tydligt vad EHT är. Lärare behöver få bättre information och vice versa.
- Det finns inga riktiga rutiner på skolan med föräldrar och elever där stor oro finns kring elevens pedagogiska samt psykosociala situation.
- Uppföljningen kring elever brister. Exempelvis medverkar inte speciallärare och kurator varje gång och ibland är det lång tid mellan mötena. Återkoppling från närvaroteamet och trygghetsteamet saknas.
- Saknas ofta uppföljning om beslut som fattas på EHT angående elever men även uppföljning av EHT:s arbete.
- Ostrukturerade möten utan dagordning med svårighet att komma till tals. Rektorn har haft en låg profil och inte styrt mötet.
- Önskvärt med mer tid avsatt till EHT möten då det ibland kan kännas stressande att hinna med allt på den avsatta tiden.
- Under året ny ledning på skolan och EHT arbetet förbättras hela tiden.
- Vi har bra samarbete och ett systematiskt sätt att gå genom ärendena. Vi försöker förbättra arbetet och gör ändringar när vi får kritik.
- Ett bra sammansvetsat team som arbetar professionellt, strukturerat, målinriktat och med en stark vilja att samarbeta och utvecklas.

Kompetensutveckling och handledning

Som ett led i att upprätthålla och utveckla kompetensen anordnades inom elevhälsans medicinska insatser två uppstarts dagar med internat i början av läsåret samt åtta stycken halvdags EMI-möten (professionsmöten) jämnt fördelade under läsåret. I september gjordes en studieresa till Budapest. Där träffade skolsköterskor och skolläkare från Haninge EMI skolsköterskor och chefer för EMI organisationen i Budapest. Det var intressant att se en hel del likheter i det hälsofrämjande arbetet men också olikheter i bl. a att Ungern har mer av t ex kontroll av huvudlöss och hygien.

Exempel på vad som tagits upp på EMI-möten är metoddiskussioner kring vaccination, regelbunden information om PMO-journal, regelbundna avvikelседiskussioner och fortlöpande verksamhetsförbättringar. Utvärdering av digitala elevhälsoenkäter.

Vi har haft interna besök av kommunens tal och hörselpedagoger som informerat om sitt arbete. Central stödchef har informerat om kommande utredning av elevhälsan i Haninge kommun. Personal från ungdomsmottagningen har informerat och diskuterat samverkan.

Kommunens drogsamordnare har informerat om tobaksfri skola – ett utvecklingsområde. Representanter för en frisk generation har informerat om arbetet i några av kommunens skolor samt om aktuell forskning i ämnet.

Nyanställda har gått utbildning i screeningsaudiometri 2 dagar.

Fortbildning utöver EMI:s egen

45 procent = 9 skolsköterskor är nöjda och har fått fortbildning. 6 skolsköterskor har inte fått fortbildning men är nöjda ändå. 5 skolsköterskor har inte fått fortbildning och känner sig inte nöjda.

Exempel på fortbildning som skolsköterskorna deltagit i: Skolsköterskekongressen, Utbildning i Allergi, Krishantering, Nyanlända barn, Läs- och skrivsvårigheter, Ledaren i mig, Sexuella övergrepp, Suicid och Elevhälsa samt Föreläsning om sorg.

Handledning

65 procent = 13 skolsköterskor har haft handledning och känner sig nöjd, en skolsköterska har haft handledning men känner sig inte nöjd. Av de 35 procent som inte haft handledning känner sig fyra skolsköterskor nöjda ändå, medan två skolsköterskor inte känner sig nöjda.

Verksamhetschefens reflektioner

I min profession som verksamhetschef ingår att bevaka nyheter om lag- och författningsändringar som påverkar EMI:s verksamhet samt implementera dem. Detta innebär en del nätverksmöten. Detta läsår har det varit ledningsdagar för verksamhetschefer och skolläkare, nätverk med barnhälsovården om överföring från BVC till SHV samt nätverk om nyinvandrade. Jag har deltagit i nätverk om PMO-journaldatasystem. Jag har även deltagit i ett utvecklingsarbete och utvärdering av digitala elevhälsoenkäter, tillsammans med Karolinska institutet och nio kommuner i Stockholms län.

Skolsköterskan träffar alla barn och får då en värdefull kunskap om deras hälsa och fysiska- och psykiska arbetsmiljö. Detta är något som borde tas till vara i det systematiska arbetsmiljöarbetet på skolorna. Vi har också infört digitala elevhälsoenkäter i årskurs 4, 7 och gymnasium åk 1, där skolsköterskan får information om elevernas hälsa och arbetsmiljö. Ett elevcentrerat hälsosamtal kan vägleda eleverna till att själv ta ansvar för sin hälsoutveckling. Skolsköterskan kan även bidra med hälsodata på gruppnivå till skolan.

Utveckling av EMI under läsåret

Det har kommit mer barn- och ungdomar till kommunen än vad Centrum för mottagande av nyanlända, CMN, hunnit med att hälsoundersöka. En extra timanställd skolsköterska anställdes för att först och främst beta av de administrativa arbeten som följer efter ett hälsobesök.

Digital elevhälsoenkät kopplat till PMO-journalsystemet för elever i åk 4, 7 och 1 i gymnasiet har gjorts under läsåret, och utvärderats. Digitala elevhälsoenkäter ger möjlighet att ta ut statistik på klass-, skol- och kommunnivå. Detta ger skolorna ett bra underlag för sitt hälsofrämjande arbete.

Utvecklingsområden inför nästa läsår

Metoddiskussioner kring hälsobesök och dokumentation samt hur EMI ska arbeta med övervikt och fetma.

Hur ska EMI arbeta med elever med skolsvårigheter och psykisk ohälsa.

Hur tolka nya riktlinjer för barnvaccination.

Arbeta fram ledningssystem för EMI samt digitalisera metodhandboken.

Jag kommer att sluta min anställning som EMI:s Verksamhetschef i Haninge kommun den 30 september 2016. Med denna rapport vill jag tacka för tre givande år i Haninge kommun, jag går nu vidare till Huddinge kommun. Min efterträdare börjar 3 oktober och jag önskar henne lycka till.

Haninge den 15 september 2016

Barbro Lönnkvist, Verksamhetschef för elevhälsans medicinska insatser

Motion från Mattias Bernhardsson (RS) om sommarkollo för barn och unga i Haninge

Sammanfattning

Mattias Bernhardsson, Rättvisepartiet Socialisterna, föreslår i sin motion att kommunstyrelsen får i uppdrag tillsammans med berörda nämnder att utreda hur Haninge kan erbjuda barn och unga sommarkollo.

Förvaltningens synpunkter

Att erbjuda sommarkollo för barn och unga ligger inte inom nämndens ansvarsområde men effekten av aktiviteten skulle kunna bidra till en ökad kunskapsutveckling hos barn och unga som får möjlighet att delta i en sådan verksamhet.

Utifrån barnkonventionens huvudprinciper att barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet och varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling ställer sig förvaltningen positiv till en sådan utredning som föreslås.

Underlag för beslut

- Dnr KS 2017/104 Motion till kommunfullmäktige
Sommarkollo för barn och unga i Haninge.

Förslag till beslut

- 1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Motion till Haninge kommunfullmäktige

Sommarkollo för barn och unga i Haninge

Efter loven har många barn och unga en klump i magen. Det händer att läraren frågar alla barnen vad de har gjort under lovet. Det finns barn som blir kvar hemma i stadsdelen under hela sommaren.

Barn till lågavlönade eller ensamstående växer ofta upp med helt andra erfarenheter och upplevelser än barn i mer välbeställda hem. Detta gäller än mer för barn med funktionsnedsättning och barn med utländsk härkomst, vars föräldrar i genomsnitt har lägre inkomster och otryggare anställningar. Många lågavlönade har dubbla jobb eller otrygga anställningar utan semester och måste alltid ta jobb på kort varsel. Även arbetslösa och mottagare av försörjningsstöd – som ju även de måste stå till arbetsmarknadens förfogande under loven – saknar ofta både medel och tid för att komma iväg från vardagen under barnens lovtider.

32 procent av LO-arbetarna har varken gjort en semesterresa eller haft tillgång till ett fritidshus eller husvagn det senaste året. Bland tjänstemän var motsvarande andel 15 procent.

I kommunernas uppdrag finns att erbjuda barn och unga en meningsfull fritid, vilket är viktigt för att motverka klasskillnadernas effekter. Men även här spelar ekonomin roll. I Rädda barnens rapport "Ung röst" hade 8 procent av barnen i Haninge avstått en fritidsaktivitet under året för att det kostar pengar. Ofta handlar det om samma barn som också avstår födelsedagskalas för att det förväntas present eller begränsar umgänget efter skoltid för att slippa skammen av att aldrig ha pengar.

Haninge kommun lade endast 66 kronor per invånare på allmän fritidsverksamhet under 2015. Det innebär att bara två kommuner i hela länet är sämre än Haninge kommun. Haninges 66 kronor per invånare kan jämföras med Stockholms 105 kronor, Huddinges 119, Södertäljes 200, Tyresös 297, Botkyrkas 298, Nynäshamns 343 eller Norrtäljes 479 kronor per invånare till allmän fritidsverksamhet.

Kollo är en av flera viktiga verksamheter kommuner kan satsa på för att stimulera barn och unga till en meningsfull fritid under loven. Att Haninge har infört 0-taxa för dagkollo är ett positivt steg framåt. Men dagsutflykter har långtifrån samma verkan på barn och ungas fritidsvanor såväl som sociala utveckling som ett riktigt sommarkollo har där barn får resa bort i en eller flera veckor.

Till Barnens Ö på Vaddö i Norrtälje kommun och Fiskeboda i sjön Hjälmarens i Katrineholms kommun kommer varje år flera tusen barn från främst Stockholms Stad och Nacka kommun, vilka är de två kommuner som stiftelsen Barnens dag driver kolloverksamheten på uppdrag av. De lägerledare vi har talat med ger otaliga exempel på vilken betydelse sommarkollo har för många barn:

"På kollo spelar det ingen roll varifrån du kommer eller var du bor".

"Barn och unga växer upp under olika förhållanden. Och det finns mycket förutfattade meningar och fördomar emellan olika ungdomsgrupper. Men här ser jag varje sommar hur barn från helt skilda världar möts och blir vänner för livet."

"Kollo handlar om att stimulera barn till att vilja mer, våga mer, göra saker de aldrig hade drömt om. Nya intressen skapas och sociala mönster ändras. Det handlar om att uppleva och upptäcka. Men också om självbild och framtidstro."

"Många som kommer hit för första gången gör väldigt mycket för allra första gången i livet. Första gången i en båt eller kanot, första stranddiscot, första gången de ser en räva. Barn med begränsade upplevelser kommer att sakna viktiga referensramar i det vuxna livet. Respekt för djur och natur kommer ofta ur det vi lär oss genom erfarenheter."

Det finns flera alternativ för hur Haninge kan börja erbjuda barn och unga sommarkollo, förslagsvis också LSS-kollo. Ett alternativ är att Haninge – som har en stor skärgård – startar egen sommarkolloverksamhet på en lämplig plats. Kommunen kan undersöka om det finns lägerplatser som inte längre är i drift eller lägerplatser kommunen kan lägga bud på och sedan investera i – exempelvis med hjälp av andra stiftelser – för att bygga anläggningar, om platsen är lämplig utifrån naturvården samt andra riksintressen.

Ett annat alternativ är att Haninge avtalar/upphandlar med en stor aktör, exempelvis Stiftelsen Barnens dag om platser på Barnens Ö på Vaddö eller Fiskeboda i Hjälmaran, vilket andra kommuner i länet har gjort.

Vi föreslår Haninge kommunfullmäktige att besluta:

- Att Kommunstyrelsen får i uppdrag tillsammans med berörda nämnder att utreda hur Haninge kan erbjuda kommunens barn och unga sommarkollo.

För Rättvisepartiet Socialisterna

Mattias Bernhardsson

Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld

Sammanfattning

Suzanne Enman (Kristdemokraterna) har inkommit med en motion om att motverka hedersvåld. Motionären menar att Haninge ska ha ett aktivt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck samt få en ökad kunskap och medvetenhet kring denna fråga. För att komma åt problematiken med hedersrelaterat våld och förtryck bör kommunen därför kartlägga den aktuella situationen.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att socialnämnden tillsammans med grund- och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att göra en kartläggning av det hedersrelaterade våldets omfattning och karaktär i Haninge inom Haninges alla årskurser i skolan.

Utbildningsförvaltningen har beretts tillfälle att yttra sig över motionen. Ärendet har beretts i samråd med berörda avdelningar inom socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Utbildningsförvaltningen delar motionärens åsikter om att hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt problem och att kunskap är grundläggande för att kunna motverka hot och våld i hederns namn.

Under 2015 tog därför socialnämnden, grund- och förskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden gemensamt fram en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck i syfte att öka kunskapen och förbättra samverkan mellan förvaltningarna (*dnr SN 2015/94, dnr KOFN 2015/21, dnr GVN 2015/116 och dnr GFN 2015/79*).

Implementering av handlingsplanen säkerställs genom den överenskommelse om samverkan som socialförvaltningen har tecknat tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. (*Överenskommelse om samverkan mellan socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen om barn och ungas utveckling och lärande i*

Haninge dnr SN 2016/483, dnr GVN 2016/141, dnr GFN 2016/277 och dnr KOFN 2016/211).

Handlingsplanen föreskriver att information kring hedersrelaterat våld ska spridas och beskriver hur personal inom socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen ska arbeta förebyggande och vid misstanke om att ett barn är utsatt för hedersrelaterat våld eller förtryck.

Handlingsplanen anknyter till befintliga rutiner kring den lagstadgade skyldigheten att kontakta socialtjänsten vid misstanke om att ett barn far illa som träffar personal inom utbildningsförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen.

För att kunna erbjuda bästa möjliga stöd till personer som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck är Haninge kommun även med och finansierar Origo. Origo är ett samarbete mellan länets kommuner, polismyndigheten och Stockholms läns landsting och utgörs av ett resurscentrum med fokus på ungdomar som lever i en hederskontext. Origo stöttar ungdomar direkt genom bland annat en jourlinje, men vänder sig även till yrkesverksamma inom bland annat skola och socialtjänst som möter ungdomar och unga vuxna där hedersproblematik finns med i bilden.

För de ungdomar som är aktuella hos socialtjänsten och där hedersrelaterat våld och förtryck finns med i problembilden arbetar socialförvaltningen ständigt för att erbjuda dessa personer ett gott stöd utifrån deras specifika problematik. I sådana ärenden kan handläggarna få rådgivning genom Origo.

Utbildningsförvaltningen ställer sig tveksam till att i dagsläget genomföra en kartläggning av hedersvåldets omfattning och karaktär inom alla årskurser i Haninge kommun. En sådan form av anonym kartläggning förväntas inte medföra några övergripande förändringar av det arbete som idag bedrivs för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck.

Att hedersrelaterat våld och förtryck förekommer bland barn och unga i Haninge kommun är känt och med anledning av detta pågår ett ständigt arbete inom skola och socialtjänst.

Samtidigt behöver barn och unga ha kännedom om vart de kan vända sig och även känna sig trygga med att de kommer att få rätt

hjälp. Att detta sker säkerställs dels genom arbete utifrån handlingsplanen och dels genom att Origo sprider kunskapsmaterial till lärare och elever.

Sammanfattningsvis innebär detta att kommunen har ett förebyggande arbete och i de fall det finns misstankar om att någon elev far illa anmäls det till socialtjänsten som i sin tur utreder och i förekommande fall vidtar åtgärder. Socialförvaltningen har därigenom den samlade bilden över de barn och unga som kan vara utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

För att kunna uppmärksamma fler unga som lever i en hederskontext och för att på bästa sätt kunna erbjuda råd och stöd menar utbildningsförvaltningen att den mest effektiva metoden är ett fortsatt förebyggande och kunskapshöjande arbete på förvaltningsövergripande nivå.

Underlag för beslut

- Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld, KS 2016/552

Förslag till beslut

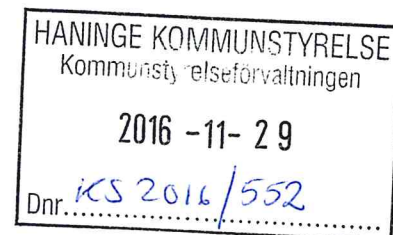
1. Förvaltningens synpunkter överlämnas till kommunstyrelsen.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Motion till kommunfullmäktige

Motion om att motverka hedersvåld

Under de senaste åren har frågan kring hedersrelaterat våld uppmärksamats på flera håll i Sverige. Kristdemokraternas anser att Haninge som kommun ska ha ett aktivt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och få en ökad kunskap och medvetenhet kring denna fråga.

Hedersrelaterat våld innebär att familjen med hot eller öppet våld försöker kontrollera ungas frihet att välja sina liv inom de ramar som gäller i samhället. Detta är något som främst drabbar kvinnor, men även män är drabbade. Ett exempel på hedersproblematik är tvångsäktenskap. Denna är kartlagd, och enligt Ungdomsstyrelsens rapport Gift mot sin vilja (2009) är det cirka 70 000 personer i åldern 16–25 år som upplever att de inte kan välja partner fritt i Sverige.

Frågan kring hedersrelaterat våld drivs på aktivt på nationell nivå. År 2013 gav regeringen Länsstyrelsen Östergötland i uppdrag att vägleda personal inom skola, polis, sjukvård och socialtjänst. Målet var dels att för de som arbetar ute på fältet utveckla verktyg och arbetsmetoder samt sprida kunskap rörande ämnet vidare. Dels leda till en fungerande samverkan mellan de olika verksamheterna, på lokal och regional nivå. Resultatet av detta uppdrag kommer att presenteras under det första kvartalet år 2017.

Enligt trygghetsundersökningen (NTU 2014) uppgav 15 procent av alla dem som utsatts för misshandel att gärningspersonen var närstående till offret. Totalt så anmäldes det 17 100 misshandelsbrott i Sverige år 2014 där gärningsmannen var i nära relation med offret. För att kunna komma åt problematiken med hedersrelaterat våld och förtryck samt för att kunna garantera lika fri- och rättigheter för alla Haningebor, krävs emellertid information om hur den är beskaffad. Först när vi har en kartläggning av problemen kan vi komma med rätt åtgärder.

I Haninge kommuns policy mot våld i nära relationer framgår det tydligt att kommunen ska ha en utvecklad samverkan och arbeta med tidiga och förebyggande insatser för att motverka våld i nära relationer. Däremot så framgår det inte i policyn mot våld i nära relationer om hur man kartlägger den aktuella situationen kring hedersproblematik. Enligt organisationen GAPF (Glöm aldrig Pela och Fadime) Därför menar vi från Kristdemokraterna att det är angeläget och högst relevant att det görs en kommunövergripande kartläggning av det hedersrelaterade våldets omfattning och karaktär i Haninge kommun.

Motion till kommunfullmäktige

Kristdemokraterna föreslår därför

att socialnämnden tillsammans med grund-och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att göra en kartläggning av det hedersrelaterade våldets omfattning och karaktär i Haninge inom Haninges alla årskurser i skolan.

För Kristdemokraterna

Suzanne "Kickan" Enman (KD)

Hantering av överskott enligt beslut i kommunfullmäktige

Sammanfattning

Vid sitt sammanträde 2017-04-18 beslutade kommunfullmäktige (KF) att nämnderna tillåts överföra 50 procent av 2016 års överskott till 2017 års budget samt. Resterande 50 procent av överskotten fonderas till 2018 års budget. Samtliga nämnder och kommunstyrelsen tillåts enligt förslaget dessutom få överföra 100 procent av tidigare fonderat överskott från 2015 till 2017.

För grund- och förskolenämnden innebär det att nämnden får disponera totalt 10,6 mnkr under 2017 fördelat på 9,2 mnkr som avser 50 procent av 2016 års överskott samt 1,4 mnkr som avser fonderat överskott från 2015. Resterande överskott på 9,2 mnkr fonderas till 2018 års budget.

Förvaltningens synpunkter

Utifrån KF's beslut om att nämnderna får överföra 50 procent av 2016 års överskott till 2017 års budget föreslår utbildningsförvaltningen följande reviderade förslag till fördelning,

Finansiering resultatenheternas överskott från 2016

Resultatenheterna med överskott upp till 1 procent av bruttobudget 2016 får disponera 100 procent av dessa under 2017, resterande 50 procent fonderas till 2018.

Förskola verksamhetsutveckling (överskott >1 %)

Förskolechef får disponera 155 tkr 2017, överskjutande del finansierar avskrivning av 2016 års ackumulerade överskott för pedagogisk omsorg.

Grundskola verksamhetsutveckling (överskott >1 %)

Grundskolechef får disponera 610 tkr 2017, överskjutande del finansierar avskrivning av 2016 års ackumulerade överskott för Runstensskolan.

Pedagogisk omsorg, avskrivning underskott 2016 100%

Full avskrivning. Finansieras genom förskoleverksamhetens överskott från 2016 och som överstiger 1 procent av bruttobudget.

Runstensskolan, avskrivning underskott 2016 100%

Full avskrivning. Finansieras genom grundskoleverksamheternas överskott från 2016 och som överstiger 1 procent av bruttobudget.

Nya IT-avtal (NGS) & Nationella IT-strategin, ofinansierad del 2017

Tilldelas inte någon särskild driftbudgetram utan eventuella insatser under 2017 får finansieras inom budgetramen för ospecificerade insatser.

Förvaltningscentrala resurser för riktade insatser för höjd måluppfyllelse, test 2017

Tilldelas inte någon särskild driftbudgetram utan eventuella insatser under 2017 får finansieras inom budgetramen för ospecificerade insatser.

Ospecificerade budgetram för riktade insatser

Utbildningsförvaltningen tilldelas 2,4 mnkr i driftbudgetram för förvaltningschef att disponera under 2017.

Underlag för beslut

- Reviderat förslag till fördelning av resultatöverföring till 2017 GFN, 2017-04-25

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår grund- & förskolenämnden:

- Att godkänna förvaltningens förslag till reviderad fördelning av KF beslutad resultatöverföring från 2016 till 2017.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom:

Reviderat förslag till fördelning av resultatöverföring till 2017 GFN

Bakgrund

Vid sitt sammanträde 2017-04-18 beslutade kommunfullmäktige (KF) att nämnderna tillåts överföra 50 procent av 2016 års överskott till 2017 års budget samt. Resterande 50 procent av överskotten fonderas till 2018 års budget. Samtliga nämnder och kommunstyrelsen tillåts enligt förslaget dessutom få överföra 100 procent av tidigare fonderat överskott från 2015 till 2017.

För grund- och förskolenämnden innebär det att nämnden får disponera totalt 10,6 mnkr under 2017 fördelat på 9,2 mnkr som avser 50 procent av 2016 års överskott samt 1,4 mnkr som avser fonderat överskott från 2015. Resterande överskott på 9,2 mnkr fonderas till 2018 års budget.

Reviderat förslag till fördelning

Utifrån KF's beslut om att nämnderna får överföra 50 procent av 2016 års överskott till 2017 års budget föreslår utbildningsförvaltningen följande reviderade förslag till fördelning.

Beskrivning	Belopp (tkr)	Ack. Summa	Att disponera 2017	Att fondera till 2018
Finansiering resultatenheternas överskott från 2016	4 973		4 973	0
Förskola verksamhetsutveckling (överskott >1 %)	399	5 372	155	0
Grundskola verksamhetsutveckling (överskott >1 %)	2 799	8 171	610	0
Pedagogisk omsorg, avskrivning underskott 2016 100%	244	8 415	244	0
Runstensskolan, avskrivning underskott 2016 100%	2 189	10 605	2 189	0
Nya IT-avtal (NGS) & Nationella IT-strategin, ofinansierad del	5 716	16 321	0	0
Förvaltningscentrala resurser för riktade insatser för höjd måluppfyllelse, test 2017	2 190	18 511	0	0
Ospecifierade satsningar	0	18 511	2 419	9 243
Delsumma 1:	18 511		10 590	9 243
Fonderat överskott från 2015 att disponera 2017	1 348			
Delsumma 2:	19 859		10 590	9 243
Överskjutande del som fonderas till 2018	-9 243			
Summa:	10 616		10 590	9 243

Finansiering resultatenheternas överskott från 2016

Resultatenheterna med överskott upp till 1 procent av bruttobudget 2016 får disponera 100 procent av dessa under 2017, resterande 50 procent fonderas till 2018.

Förskola verksamhetsutveckling (överskott >1 %)

Förskolechef får disponera 155 tkr 2017, överskjutande del finansierar avskrivning av 2016 års ackumulerade överskott för pedagogisk omsorg.

Grundskola verksamhetsutveckling (överskott >1 %)

Grundskolechef får disponera 610 tkr 2017, överskjutande del finansierar avskrivning av 2016 års ackumulerade överskott för Runstensskolan.

Pedagogisk omsorg, avskrivning underskott 2016 100%

Full avskrivning. Finansieras genom förskoleverksamhetens överskott från 2016 och som överstiger 1 procent av bruttobudget.

Runstensskolan, avskrivning underskott 2016 100%

Full avskrivning. Finansieras genom grundskoleverksamheternas överskott från 2016 och som överstiger 1 procent av bruttobudget.

Nya IT-avtal (NGS) & Nationella IT-strategin, ofinansierad del 2017

Tilldelas inte någon särskild driftbudgetram utan eventuella insatser under 2017 får finansieras inom budgetramen för ospecificerade insatser.

Förvaltningscentrala resurser för riktade insatser för höjd måluppfyllelse, test 2017

Tilldelas inte någon särskild driftbudgetram utan eventuella insatser under 2017 får finansieras inom budgetramen för ospecificerade insatser.

Ospecificerade budgetram för riktade insatser

Utbildningsförvaltningen tilldelas 2,4 mnkr i driftbudgetram för förvaltningschef att disponera under 2017.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår grund- & förskolenämnden:

- Att godkänna förvaltningens förslag till reviderad fördelning av KF beslutad resultatöverföring från 2016 till 2017.

Motion från Tobias Hammarberg (L) om inför aktivt val av skola

Sammanfattning

Tobias Hammarberg, Liberalerna, föreslår i sin motion till kommunfullmäktige att kommunen ska införa aktivt skolval enligt angivna principer och att grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att ta fram ett system för detta där varje elev aktivt väljer skola.

Liberalerna vill införa ett aktivt val av skola där kommunen får ansvar för att förbättra information till föräldrar och elever så att det blir självklart för alla att göra ett aktivt skolval.

Liberalerna vill också ge friskolor möjlighet att reservera en kvot för nyanlända.

Aktivt skolval finns redan idag i exempelvis Botkyrka och Nacka kommuner.

Förvaltningens synpunkter

Den 1 november 2016 trädde förordningen om en särskilt kvot för nyanlända elever i fristående grundskolor i kraft. (SFS 2016:910)

Den nya bestämmelsen innebär att en fristående grundskola har möjlighet att sätta av ett antal platser till en särskild kvot, som får fördelas till nyanlända. Det är frivilligt för en skola att använda sig av kvoten, men väljer skolan att göra det, måste det tydligt anges hur många platser som avsätts till kvoten (högst fem procent av skolans kapacitet) så att urvalet till skolan blir transparent för alla som söker till skolan.

Utbildningsförvaltningen har tagit del av exempel på aktivt/obligatoriskt val av skola som redan finns i Nacka och Botkyrka.

Utbildningsförvaltningen har också tagit del av resultat av den forskning som föreligger.

Skolkommissionen presenterade den 20 april 2017 sitt slutbetänkande. Kommissionens ger förslag på regelförändringar för ett aktivt/obligatoriskt skolval.

Underlag för beslut

- TJUT Dnr GFN 2017/68 Aktivt/obligatoriskt skolval
- Dnr KS 2016/556 Motion om Inför aktivt val av skola.
- IFAU Rapport 2015:5 Skolsegregation och skolval,
<http://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2015/r-2015-05-Skolsegregation-och-skolval.pdf>
- Kessel och Olme, Föräldrars motiv av val av skola, och vad det innebär för obligatoriskt skolval.
https://www.lr.se/download/18.1aafc932157c6d31c29603db/1476703779131/obligatoriskt_skolval_LR_Lf_LO_201610.pdf
- Samling för skolan, Nationella målsättningar och utvecklingsområden för kunskap och likvärdighet. *Delbetänkande av 2015 års skolkommission, SOU 2016:38*
<http://www.regeringen.se/4a75aa/contentassets/70375d2792c94fc2a3e10d9124f5ece5/nationella-malsattningar-och-utvecklingsomraden-for-kunskap-och-likvardighet-sou-2016-38.pdf>
- Samling för skolan - Nationell strategi för kunskap och likvärdighet, SOU 2017:35
<http://www.regeringen.se/498092/contentassets/e94a1c61289142bfbcfdf54a44377507/samling-for-skolan---nationell-strategi-for-kunskap-och-likvardighet-sou-201735.pdf>

Förslag till beslut

1. Grund-och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Förvaltning

Dokumenttyp
Recit

Sida
3 (3)

Avdelning/Enhet

Datum
2017-02-22

Diarienummer
GFN 2017/68

Handläggare
Kersti Hansell, utredare

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Aktivt/obligatoriskt skolval

(TJUT Dnr GFN 2017/ 68, Dnr GFN 2017/69)

Den 1 november 2016 trädde förordningen om en särskilt kvot för nyanlända elever i fristående grundskolor i kraft. (SFS 2016:910)

Den nya bestämmelsen innebär att en fristående grundskola har möjlighet att sätta av ett antal platser till en särskild kvot, som får fördelas till nyanlända. Det är frivilligt för en skola att använda sig av kvoten, men väljer skolan att göra det, måste det tydligt anges hur många platser som avsätts till kvoten (högst fem procent av skolans kapacitet) så att urvalet till skolan blir transparent för alla som söker till skolan.

Utbildningsförvaltningen har tagit del av exempel på aktivt/obligatoriskt val av skola som redan finns i Nacka och Botkyrka.

Utbildningsförvaltningen har också tagit del av resultat av den forskning som föreligger.

Ett aktivt/obligatoriskt skolval som kombineras med en allsidig information till elever och vårdnadshavare har föreslagits som en lösning på de fallande resultaten och ses som en åtgärd för att minska skolsegregation.

Resonemanget bygger på två antaganden. Vårdnadshavare väljer skola baserat på hur skolan presterar. Detta skulle vara ett incitament för skolorna att förbättra kvaliteten på undervisningen. Det andra är att är att socioekonomiskt svaga grupper är mindre benägna att göra aktivt skolval och att de i ett obligatoriskt skolval skulle agera på samma sätt som de socioekonomiskt starka grupper.

Doktoranderna i nationalekonomi vid Stockholms universitet, Dany Kessel och Elisabeth Olme, har i sin rapport "Föräldrars motiv vid val av skola, och vad det innebär för obligatoriskt skolval" analyserat vilka parametrar som är viktiga när vårdnadshavare väljer skola inför förskoleklass.

Två kommuner ingår i studien. Den ena är Linköping där valet är frivilligt. I den information som skickas ut anges elevens hemskola, den skola eleven placeras i om man inte väljer aktivt. Den andra kommunen är Botkyrka där alla vårdnadshavare och elever formellt ska ansöka om skolplats.

Av rapporten framgår att man inte hittar stöd för att ett aktivt/obligatoriskt skolval skulle leda till bättre resultat och en mindre segregerad skola.

Bekvämlighetsfaktorerna – avståndet till skolan och om syskon redan går där – framstår som allra viktigast när ett barn ska börja skolan. Elevsammansättningen spelar roll. En skola betraktas som mer attraktiv när många elever som tillhör samma socioekonomiska grupp som man själv går där. Högutbildade familjer med svensk

bakgrund dras till skolor med hög status. Dessa skolor väljs aktivt bort av lågutbildade familjer med utländsk bakgrund.

I IFAU rapporten 2015:5 Böhlmark, Holmlund, Lindahl ”Skolsegregation och skolval” visar att skolvalets betydelse för skolsegregationen är relativt sett liten jämfört med boendesegregationens betydelse.

Enligt beslut i grund- och förskolenämnden ska vårdnadshavare till alla barn folkbokförda i Haninge kommun göra ett aktivt skolval till förskoleklass och till årskurs 7. Detta framgår av information som skickas till hemmet och som finns på kommunens hemsida. Genom detta beslut och rutiner kring skolvalet anser utbildningsförvaltningen att Haninge kommun uppfyller definitionen av aktivt/obligatoriskt skolval som åsyftas i motionen.

För att ge föräldrar och elever en bra information om de kommunala skolorna i Haninge har kommunen infört den så kallade Jämförelseguiden på kommunens hemsida.

I Haninge kommun görs val av skola till förskoleklass och till årskurs 7 under en skolvalsperiod i januari och februari. Alla elever har en grundplacering (i enlighet med närhetsprincipen)/tillhör ett *upptagningsområde*.

Förskoleklass är en egen skolform som är frivillig att välja, men obligatorisk för kommunen att anordna, från och med det år barnet fyller 6 år. Skola väljs för förskoleklass och plats är sedan reserverad på denna skola för elevens fortsatta skolgång i grundskolan.

Om val sker till friskola eller skola i annan kommun ska ansökan ske direkt hos den skolan. Det finns ingen kommungemensam kö eller urvalsprocess. Även om eleven bytt skola redan till årskurs 6 och önskar gå kvar där ska ett val genomföras och registreras.

Byte av skola kan genomföras i alla årskurser under årets alla dagar. Ansökan görs direkt till önskad skola. Elever som inte är folkbokförda i Haninge eller som sekretesskyddade elever handläggs manuellt. Elever som ska börja årskurs 1 och inte har gått i förskoleklass handläggs också manuellt.

Haninge kommun har riktlinjer som beskriver hur urval genomförs om antalet ansökningar till en skola överstiger antalet platser.

Enligt Haninge kommuns riktlinjer görs urvalet för placering i förskoleklass enligt följande prioriteringsgrunder.

1. Elev som tillhör skolans upptagningsområde
2. Elev som har syskon som går i den sökta skolan

3. Elev utanför upptagningsområdet som bor närmast skolan (det är den faktiska gångvägen som avses, inte fågelvägen).

Enligt Haninge kommuns riktlinjer görs urvalet för årskurs 7 enligt följande prioriteringsgrunder.

1. Elev som tillhör skolans upptagningsområde
2. Elev utanför upptagningsområdet som bor närmast skolan (det är den faktiska gångvägen som avses, inte fågelvägen).

Val till förskoleklass

Tabellen visar skolvalet till förskoleklass hösten 2015, 2016 samt 2017. Tabellen visar även valdeltagande dvs. antal folkbokförda elever i kommunen som har gjort ett aktiv skolval. Val till kommunal eller friskola. Antalet valdeltagande har under dem tre senaste läsåren varit stabil.

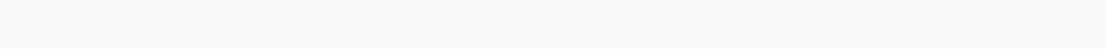
Period	Antal elever	Antal elever som gjort ett val
Skolval till åk F 17/18	1171	992 eller 85%
Skolval till åk F 16/17	1180	1024 eller 87%
Skolval till åk F 15/16	1126	930 eller 83%

Val till årskurs 7

Tabellen visar skolvalet till grundskola årskurs 7 hösten 2015, 2016 samt 2017 inklusive de elever som redan tidigare gjort ett aktivt skolval till friskola eller kommunal grundskola i annan kommun. Tabellen visar även valdeltagande dvs. antal folkbokförda elever i kommunen som har gjort ett aktiv skolval. Val till kommunal eller friskola. Antalet valdeltagande har under dem tre senaste läsåren varit stabil.

Period	Antal elever	Antal elever som gjort ett val
Skolval till åk 7 17/18	1022	878 eller 86%
Skolval till åk 7 16/17	1024	884 eller 86%
Skolval till åk 7 15/16	958	831 eller 87%

Skolkommissionen presenterade den 20 april 2017 sitt slutbetänkande.
Kommissionen ger förslag på regelförändringar för ett aktivt/obligatoriskt aktivt skolval.

Motion

Till kommunfullmäktige

Inför aktivt val av skola

Regeringen har föreslagit att kommunerna ska kunna bortse från vilken skola en elev bor närmast och föräldrarnas val när elever ska placeras i skolor om kommunen anser sig ha särskilda skäl till detta för att klara mottagande av nyanlända elever till kommunen. Syftet är att fördela nyanlända elever över alla kommunens skolor. Att regeringen vill ge kommunpolitikerna ytterligare ett slagkraftigt verktyg för att begränsa rätten att välja skola vore förödande.

Det finns de som länge har krävt att kommunerna ska ges möjlighet att stoppa friskolor och det fria skolvalet. Tidningen Dagens Samhälle granskade förra året tillståndsgivningen för etableringen av nya friskolor och kunde då konstatera att om kommunpolitikerna hade fått bestämma skulle en tredjedel av skolorna aldrig ha fått startas. Över 50 friskolor hade då aldrig fått möjlighet att ens starta sin verksamhet.

Rätten att välja skola och en skolpeng som följer eleven till den skola som väljs är en viktig grundläggande princip för liberalernas politik. Den ger alla elever och föräldrar en möjlighet att välja den skola som passar dem bäst oavsett de ekonomiska och sociala utgångspunkterna. Men allra viktigast är att det möjliggör för eleven att välja bort en skola som inte lever upp till förväntningarna. Friskolereformen som lanserades för ungefär 25 år sedan av den dåvarande borgerliga regeringen är väl etablerad och är idag en självklarhet för de flesta. Dess principer utmanas idag.

Regeringen vill ge kommunerna möjlighet att begränsa det fria skolvalet för att minska segregationen. Enligt en rapport från Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering våren 2015 så är den främsta orsaken till skolsegregation boendesegregation. Ett aktivt skolval skulle motverka detta.

Istället för att begränsa valet av skola bör alla aktivt välja skola. Liberalerna vill införa ett aktivt val av skola där kommunen får ansvar för att förbättra informationen till föräldrar och elever så att det blir självklart för alla att göra ett aktivt skolval. Vi vill också ge friskolor möjlighet att reservera en kvot för nyanlända. Aktivt skolval finns redan idag i exempelvis Botkyrka och Nacka kommuner.

Förslag till beslut:

Att kommunen inför aktivt skolval enligt ovan angivna principer och att grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att ta fram ett system för detta där varje elev aktivt väljer skola.

Haninge den 30 november 2016

Tobias Hammarberg (L)

Motion från Sara Sixten (M) om obligatoriskt skolval i Haninge

Sammanfattning

Sara Sixten, Moderaterna i Haninge, föreslår i sin motion att grund- och förskolenämnden ges uppdrag att införa obligatoriskt skolval i Haninge kommun.

Obligatoriskt skolval har införts i några kommunen. Det framhålls i motionen att det har två fördelar. Den en är ökad kunskap för den eleven om att det finns ett val, det andra är ett ökat kunskapsunderlag för kommunen som huvudman.

Förvaltningens synpunkter

Den 1 november 2016 trädde förordningen om en särskilt kvot för nyanlända elever i fristående grundskolor i kraft. (SFS 2016:910)

Den nya bestämmelsen innebär att en fristående grundskola har möjlighet att sätta av ett antal platser till en särskild kvot, som får fördelas till nyanlända. Det är frivilligt för en skola att använda sig av kvoten, men väljer skolan att göra det, måste det tydligt anges hur många platser som avsätts till kvoten (högst fem procent av skolans kapacitet) så att urvalet till skolan blir transparent för alla som söker till skolan.

Utbildningsförvaltningen har tagit del av exempel på aktivt/obligatoriskt val av skola som redan finns i Nacka och Botkyrka.

Utbildningsförvaltningen har också tagit del av resultat av den forskning som föreligger.

Skolkommissionen presenterade den 20 april 2017 sitt slutbetänkande. Kommissionens ger förslag på regelförändringar för ett aktivt/obligatoriskt skolval.

Underlag för beslut

- TJUT Dnr GFN 2017/69 Aktivt/obligatoriskt skolval

- Dnr KS 2016/593 Motion till kommunfullmäktige om obligatoriskt skolval i Haninge.
- IFAU Rapport 2015:5 Skolsegregation och skolval
<http://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2015/r-2015-05-Skolsegregation-och-skolval.pdf>
- Kessel och Olme, Föräldrars motiv av val av skola och vad det innebär för obligatoriskt skolval.
https://www.lr.se/download/18.1aafc932157c6d31c29603db/1476703779131/obligatoriskt_skolval_LR_Lf_LO_201610.pdf
- Samling för skolan, Nationella målsättningar och utvecklingsområden för kunskap och likvärdighet
Delbetänkande av 2015 års skolkommision, SOU 2016:38
<http://www.regeringen.se/4a75aa/contentassets/70375d2792c94fc2a3e10d9124f5ece5/nationella-malsattningar-och-utvecklingsomraden-for-kunskap-och-likvardighet-sou-2016-38.pdf>
- Samling för skolan - Nationell strategi för kunskap och likvärdighet, SOU 2017:35
<http://www.regeringen.se/498092/contentassets/e94a1c61289142bfbcdf54a44377507/samling-for-skolan---nationell-strategi-for-kunskap-och-likvardighet-sou-201735.pdf>

Förslag till beslut

1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Aktivt/obligatoriskt skolval

(TJUT Dnr GFN 2017/ 68, Dnr GFN 2017/69)

Den 1 november 2016 trädde förordningen om en särskilt kvot för nyanlända elever i fristående grundskolor i kraft. (SFS 2016:910)

Den nya bestämmelsen innebär att en fristående grundskola har möjlighet att sätta av ett antal platser till en särskild kvot, som får fördelas till nyanlända. Det är frivilligt för en skola att använda sig av kvoten, men väljer skolan att göra det, måste det tydligt anges hur många platser som avsätts till kvoten (högst fem procent av skolans kapacitet) så att urvalet till skolan blir transparent för alla som söker till skolan.

Utbildningsförvaltningen har tagit del av exempel på aktivt/obligatoriskt val av skola som redan finns i Nacka och Botkyrka.

Utbildningsförvaltningen har också tagit del av resultat av den forskning som föreligger.

Ett aktivt/obligatoriskt skolval som kombinerar med en allsidig information till elever och vårdnadshavare har föreslagits som en lösning på de fallande resultaten och ses som en åtgärd för att minska skolsegregation.

Resonemanget bygger på två antaganden. Vårdnadshavare väljer skola baserat på hur skolan presterar. Detta skulle vara ett incitament för skolorna att förbättra kvaliteten på undervisningen. Det andra är att är att socioekonomiskt svaga grupper är mindre benägna att göra aktivt skolval och att de i ett obligatoriskt skolval skulle agera på samma sätt som de socioekonomiskt starka grupper.

Doktoranderna i nationalekonomi vid Stockholms universitet, Dany Kessel och Elisabeth Olme, har i sin rapport "Föräldrars motiv vid val av skola, och vad det innebär för obligatoriskt skolval" analyserat vilka parametrar som är viktiga när vårdnadshavare väljer skola inför förskoleklass.

Två kommuner ingår i studien. Den ena är Linköping där valet är frivilligt. I den information som skickas ut anges elevens hemskola, den skola eleven placeras i om man inte väljer aktivt. Den andra kommunen är Botkyrka där alla vårdnadshavare och elever formellt ska ansöka om skolplats.

Av rapporten framgår att man inte hittar stöd för att ett aktivt/obligatoriskt skolval skulle leda till bättre resultat och en mindre segregerad skola.

Bekvämlighetsfaktorerna – avståndet till skolan och om syskon redan går där – framstår som allra viktigast när ett barn ska börja skolan. Elevsammansättningen spelar roll. En skola betraktas som mer attraktiv när många elever som tillhör samma socioekonomiska grupp som man själv går där. Högutbildade familjer med svensk

bakgrund dras till skolor med hög status. Dessa skolor väljs aktivt bort av lågutbildade familjer med utländsk bakgrund.

I IFAU rapporten 2015:5 Böhlmark, Holmlund, Lindahl ”Skolsegregation och skolval” visar att skolvalets betydelse för skolsegregationen är relativt sett liten jämfört med boendesegregationens betydelse.

Enligt beslut i grund- och förskolenämnden ska vårdnadshavare till alla barn folkbokförda i Haninge kommun göra ett aktivt skolval till förskoleklass och till årskurs 7. Detta framgår av information som skickas till hemmet och som finns på kommunens hemsida. Genom detta beslut och rutiner kring skolvalet anser utbildningsförvaltningen att Haninge kommun uppfyller definitionen av aktivt/obligatoriskt skolval som åsyftas i motionen.

För att ge föräldrar och elever en bra information om de kommunala skolorna i Haninge har kommunen infört den så kallade Jämförelseguiden på kommunens hemsida.

I Haninge kommun görs val av skola till förskoleklass och till årskurs 7 under en skolvalsperiod i januari och februari. Alla elever har en grundplacering (i enlighet med närhetsprincipen)/tillhör ett *upptagningsområde*.

Förskoleklass är en egen skolform som är frivillig att välja, men obligatorisk för kommunen att anordna, från och med det år barnet fyller 6 år. Skola väljs för förskoleklass och plats är sedan reserverad på denna skola för elevens fortsatta skolgång i grundskolan.

Om val sker till friskola eller skola i annan kommun ska ansökan ske direkt hos den skolan. Det finns ingen kommungemensam kö eller urvalsprocess. Även om eleven bytt skola redan till årskurs 6 och önskar gå kvar där ska ett val genomföras och registreras.

Byte av skola kan genomföras i alla årskurser under årets alla dagar. Ansökan görs direkt till önskad skola. Elever som inte är folkbokförda i Haninge eller som sekretesskyddade elever handläggs manuellt. Elever som ska börja årskurs 1 och inte har gått i förskoleklass handläggs också manuellt.

Haninge kommun har riktlinjer som beskriver hur urval genomförs om antalet ansökningar till en skola överstiger antalet platser.

Enligt Haninge kommuns riktlinjer görs urvalet för placering i förskoleklass enligt följande prioriteringsgrunder.

1. Elev som tillhör skolans upptagningsområde
2. Elev som har syskon som går i den sökta skolan

3. Elev utanför upptagningsområdet som bor närmast skolan (det är den faktiska gångvägen som avses, inte fågelvägen).

Enligt Haninge kommuns riktlinjer görs urvalet för årskurs 7 enligt följande prioriteringsgrunder.

1. Elev som tillhör skolans upptagningsområde
2. Elev utanför upptagningsområdet som bor närmast skolan (det är den faktiska gångvägen som avses, inte fågelvägen).

Val till förskoleklass

Tabellen visar skolvalet till förskoleklass hösten 2015, 2016 samt 2017. Tabellen visar även valdeltagande dvs. antal folkbokförda elever i kommunen som har gjort ett aktiv skolval. Val till kommunal eller friskola. Antalet valdeltagande har under dem tre senaste läsåren varit stabil.

Period	Antal elever	Antal elever som gjort ett val
Skolval till åk F 17/18	1171	992 eller 85%
Skolval till åk F 16/17	1180	1024 eller 87%
Skolval till åk F 15/16	1126	930 eller 83%

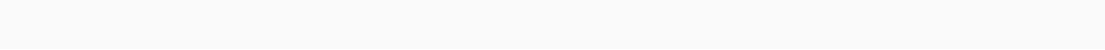
Val till årskurs 7

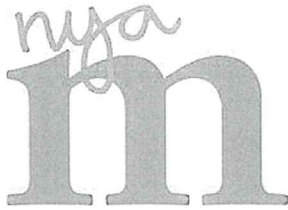
Tabellen visar skolvalet till grundskola årskurs 7 hösten 2015, 2016 samt 2017 inklusive de elever som redan tidigare gjort ett aktivt skolval till friskola eller kommunal grundskola i annan kommun. Tabellen visar även valdeltagande dvs. antal folkbokförda elever i kommunen som har gjort ett aktivt skolval. Val till kommunal eller friskola. Antalet valdeltagande har under dem tre senaste läsåren varit stabil.

Period	Antal elever	Antal elever som gjort ett val
Skolval till åk 7 17/18	1022	878 eller 86%
Skolval till åk 7 16/17	1024	884 eller 86%
Skolval till åk 7 15/16	958	831 eller 87%

Skolkommissionen presenterade den 20 april 2017 sitt slutbetänkande.
Kommissionen ger förslag på regelförändringar för ett aktivt/obligatoriskt aktivt skolval.

2016-12-16

Diarienum KS 2016/593

Motion till fullmäktige 2016-12-16

Motion om obligatoriskt skolval i Haninge

För Moderaterna är skolan vägen in i samhället oavsett om man är född i Sverige eller inte. Skolan är också avgörande för att bryta utanförskapet, som tyvärr förväntas öka under de närmaste åren. En av de viktigaste reformerna i skolan är för oss införandet av det fria skolvalet. Det ger lika möjlighet för alla elever att påverka sin framtid. Samtidigt ger mångfalden av både kommunala och enskilt drivna skolor ett större utbud av utbildningsmöjligheter. Det fria skolvalet är också en påminnelse för alla föräldrar och elever om hur viktig skolan är för samhället.

Under de senaste tio åren ha skolresultaten i Haninge märkbart förbättrats genom ett systematiskt kvalitetarbete med tidiga kunskapskontroller och löpande uppföljning av varje elev. Haningemoderaterna har varit med på hela resan, från att ha tagit över en skola i kris 2006 till att nu se våra kommunala skolor ligga över riksgenomsnittet för meritvärde, behörighet till gymnasiet och godkänt i alla ämnen. Trots den positiva utvecklingen återstår många stora utmaningar. En av de största är segregationen. Den kraftigt ökande mängden nyanlända de senaste åren bidrar inte bara till integrationsutmaningar utan också till rena kunskapsutmaningar då många nya elever saknar tidigare skolgång.

Det fria skolvalet har under senare år ifrågasatts av den politiska vänstern. I stället för att bejaka mångfald och individens fria val har fokus lagts på att förbjuda vinster i friskolor, trots att de får samma ersättning som kommunala skolor och ofta levererar bättre resultat. Det finns dock en betryggande majoritet i riksdagen mot detta synsätt. Vi ser dock en brist i det fria skolvalet, som troligtvis förstärks när till och med högre tjänsteman inom kommunal skolförvaltning argumenterar mot elevernas rätt att välja skola. Bristen består i att valfriheten inte utnyttjas av alla elever. Vi vet inte om detta beror på okunskap, psykologiska hinder eller om eleverna hade valt samma skola om de varit tvungna att välja. En viktig värdegrund för skolan är att låta elever finna sin egen unika egenart för att kunna delta i samhällslivet.

Valet av skola kan vara det enskilt viktigaste valet i en ung människas liv, framför allt för de som bor i segregerade områden. Obligatoriskt skolval har införts i några kommuner. Det har två fördelar. Den ena är ökad kunskap för den eleven om att det finns ett val, den andra är ett ökat kunskapsunderlag för kommunen som huvudman. Därför bör ett system med obligatoriskt skolval införas även i Haninge.

Moderaterna i Haninge föreslår att fullmäktige beslutar

att grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att införa obligatoriskt skolval i Haninge kommun

Sara Sixten (M)

Anmälan av delegationsbeslut inom nämndens verksamhetsområde

Anmälan gäller även beslut pga vidaredelegering

Förvaltning/Avdelning		Anmälan avser perioden	
Utbildningsförvaltningen		fr.o.m 2017-05-11 t.o.m. 2017-05-11	
Brandbergsskolan			
Ärende-kategori	Ärende	Delegat	Diarie- / löpnummer
14.3	Erbjuda fritidshem från och med höstterminen det år då eleven fyller 10 år om eleven på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl är i behov av sådant särskilt stöd i sin utveckling som endast kan erbjudas i fritidshem	Rektor Björn von Wachenfeldt	BRB-2017-01

Anmälan av delegationsbeslut inom nämndens verksamhetsområde

Anmälan gäller även beslut pga vidaredelegering

Förvaltning/Avdelning		Anmälan avser perioden	
Utbildningsförvaltningen			
HagaLyckebyskolan		fr.o.m 2017-01-01	t.o.m. 2017-04-30
Ärende-kategori	Ärende	Delegat	Diarie- / löpnummer
14.3	Ansökan om utökad vistelsetid på fritidshem för barn som fyllt 10 år.	Eila Andersson	1
J	Anställning	Eila Andersson	1,2,3,4,5,7
J	Vikariatsförordnande, anställning	Rose-Marie Öberg	8,9
J	Vikariatsförordnande, anställning	Lisa Sahlstedt	6,10,11

Anmälan av delegationsbeslut inom nämndens verksamhetsområde

Anmälan gäller även beslut pga vidaredelegering

Förvaltning/Avdelning		Anmälan avser perioden	
Utbildningsförvaltningen		fr.o.m 2017-04-12 t.o.m. 2017-04-30	
GFN			
Ärende-kategori	Ärende	Delegat	Diarie- / löpnummer
7.7	Prövning av fråga om rätt att slutföra skolgången efter skolpliktens upphörande.	Lina Axelsson Kihlblom	GFN 2017/130:1 GFN 2017/130:3
Ö	Utlåtande i enklare planärende Vendelsö 3:81	Mats Öhlin	GFN 2017/135

Anmälan av delegationsbeslut inom nämndens verksamhetsområde

Anmälan gäller även beslut pga vidaredelegering

Förvaltning/Avdelning		Anmälan avser perioden	
Utbildningsförvaltningen			
GFN		fr.o.m 2017-04-11	t.o.m. 2017-04-11
Ärende-kategori	Ärende	Delegat	Diarie- / löpnummer
10.5	Beslut om skolskjuts (SL-kort)	Skolskjutshandläggare	170306-SLK-QL74